

بسم الله الرحمن الرحيم

لهو اقرا باسم ربک الذی خلق، خلق الانسان من علق اقرا
وربک الاکرم، الذی علم بالقلم عالم الانسان مالم یعلم که
ئمه جاری دووهمه پومنی که یوان چاپ ده گریت،
له سرهتای چاپی یه که مدا گوتبووم، پیشنه کی بز
پومنه که م نانوسم چونکه ده ترسیم پیشنه کی
پومنه که م بکوژیت، به لام ئیستاو له چاپی دووهمه مدا
ناچارم چهند مه سه له یه ک پوون بکه مه وه :

یه که م

زور بعون ئه وانه ی پومنی که یوانیان ده خویندده وه،
ده یانگوت تیر گریاوین ده یان ووت که سایه تیمان له
ئه لفه وه بز یاء گوراوه، ده یانگوت ئه گه ر کورپمان بزو
ناوی ده نیین که یوان و سقران و هه ورامان ئه گه ر
کچیشمان بزو ناوی ده نیین پوژگارو نه سرین و
گولاله، ده یانگوت تادوا هه ناسه کانی ژیانمان ئه و
جیهانه جوانه مان له یاد ناچیته وه که له دلپه
خوینه کانی که یوان درووست بزو. منیش به هه مو و
ئه و براو خوشکانه ده لیم له کاتی قولپه قولپی

گریانتاندا به هیوری بپرسن: که یوان و هاو پیکان
خوینی خویان به چی به خشی...؟؟ پاشان ل
خوشتان را بمیشن...!!

دوده م

پاش ئه وهی چاپی يە كەم بە رېزه يە كى زورك
پاكىشراو، لە بەرامبەرى ئەو كەم يە شەوه، زور كەم
سەرەيان بۇ دەگرتۇ دەيان خوينى دەوه، چەر
دەزگا و چەند كە سېك ھاتن بولام و گورپىار
خواردەوه و ھەرييە كەيان دەيانگوت من سەرلەنۈز
چاپى دەكەمهوه. بەلام پىيم خوشە لىرەدا بۇ مېڭىز
بلىم يە كېك لەو دەزگا يانە پاش ئە وھى پۇمانە كەيان
دايە لىزنهى چاودىرى، ھاتنەوه بولام و پىيان گوتە
(پۇمانە كە زور بەھىزە، بەلام لايمى تەقىنە وھى كانى
كە یوان لە گەل نەھجى بلاوكىرنە وھى ئېمىدە
ناگونجى) بەلام من دىسانە وھ دەلىم: (پۇمانە كەم
بەلى تا ئىستاش بۇنى دلۋپە خوين و گەرم و
سۇورە كانى كە یوانى لى دئ.. بەلى رۇمانە كەم تا
ئىستا وھك موجاهىدىكى خوا ناس، بە ئارىيىجى سەر
شانىيە وھ پۇوبە رووي دەزگا داپلۇسىنە رەكانى نەمنو

ئىستاخباراتو حەرەس جمهورى دەبىتەوە .. بەلى
رۇمانەكەم تا ئىستاش خەون بەوهۇ دەبىنېت،
شەۋىك لە شەوانى زستان، كەيوان بىنېرىتە سەر
طاغوتەكانى وولاتەكەم دەميان پېپىكا لە نەوتو
لەبەرمائى ھەزارىكدا گېيان تىبەربىدات بۇ نەوهى
منالەكانى ئەو ھەزارە گەرميان بىتەوە ! !)

سىزىم

كاڭ ئاسۇ كۆچەر، ئەو خۇشەويىستە خوا ويستەيە
كە تەنیا خواوهندو پاشان خۆم خۇرى دەزانىن
چۈن و بە چى ھاوكارى كردىم بۇ درووست كردىنى
ئەم خانوھى كەبەكەم مائى ئىسلامبە لە
نىشتىمانى رۇمانى كوردىدا.. كاكە ئاسۇ بىم بەخشە لە
مە زىاتر ھېچت لەسەر نالىم، بۇ ئەوهى دەرون
نەخۇشە حاقدەكان، ھەمان ھەراي پېشەكى چىرۇكى
(لەبنارى چىاي ئەلبورزدا) بۇتۇش درووست
نەكەن.. من لەۋى چىرۇكەكەم بە پەكىك لە
دۇستەكانم پېيش كەش كردىبوو، من خۇشەويىستىم
بەبادى خۇش مىروردا نارد، نەكا دوايسى... بەبادى
خۇش مىروردا تۇش ..... بۇ بىنېرىتەوە ! !

چوارم

خۆشەویستانم، ئەی ئەوانەی ئەو ھەموونام
رەنگینانەتان بۇ ناردمو، دەست خۆشى چاپى
يەكەمتان لېتىرىدەم، لىرەوە وەلامى ھەمووتان
دەدەمەوە ئومىتىم وايە خواى گەورە پاداشتى
خىرى ھەموتان بىداتەوە، بە تايىەتى كاك ناجى
دەربەندى و كاك نامىقى ھەلەبجەو كاك ئىبراھىمى
ئەحا رەش و گولالە سورەكانى سليمانى پىش
خەزان و گولە گەنمەكانى ھەلەبجەى تازەو كورە
جوانكىله كەى كۆساري شەھيدولە پېشى
پېشىيانەوە ((بوخارى و موسىلم)) دوو برا
موجاهىدە كەى كاك كەيوان.....!! منىش دىم
لەگەلتانا يەو ھەمووتانم خوش دەۋىت، ئەم چاپەش
پېشكەش بە ئىۋە لەھەركۈ ئەن.

پىنجەم

پۇمانى كەيوان سالى ۱۹۹۴ نووسراوە و وەكۈئەدەب
قۇناغىيکى تايىەت بۇوه لە ژيانى ئەدەبىمدا، ئەم
قۇناغە بۇھەر لېكۈلەرەوە يەكى ئەدەبى زىرگرانە
لىرى حالى بىت ئەگەر قۇناغى پېش كەيوان و

قۇناغى پاش كەيوان لەزىانى ئەدەبىمدا ھەزم
نەكەت..

پاشان درېزه مېڭۈسى ئەو كەسانەى لە دوورە وە
بەھە كانىيان بەرد باران كردووە....! ! دیوار لەگەل
تۆمەو پاسار گویتلىرىت...! !

شەشەم

خويىنەرانى تايىەتى خۇمۇ بەرھەمەكانم ئاگادار
دەكەمەوە. كەلەبەر بارى سەختى ئابورى، بەرگى
يەكەمى رۇمانەكم كە (٧٢٠) لەپەرەپە كردووە
بەپىنج بەشەوە هەر بەشەو لەنامىلەكەيەكى وادا بلاو
دەكەمەوە، واتە پىنج بەشەكە بە پىنج نامىلەكە
دەكەويتە بەر دەستان، ئەمەى ئىستا
لە بەر دەستانايە بەشى يەكەمە، بەپشتىوانى خواى
گەورە بەزۇو ترین كات بەشەكانى دىكەتان دەخەينە
بەر دەست.. بەش بەش لەگەل كەيواندا بن،
بۇئەوەى لە مرۇف و كۆمەلگە و ژيان و دىنەكەتان
تىيىگەن.. چونكە كەيوان ھەولىيکە بۇ تىيىگەشتن.

حەۋەم

سەحوەى ئىسلامى لىزە، لە كوردستان، پاش ئەو
گەورە بۇونە كوتۇ پېيەى، ھەنوكە لە فەراجىيىكى

مەدەبىدا دەرئى، ئەدىيى مۇسۇلمان دەبسوو لەسىن
سەرەوە گەورەو بچوڭى سەحۋە ئاراستە بىكىدا يەپ
رىيانى تايىھەتى بۇ گەرەو بچوڭى سەحۋە درووسر
بىكىدا يەپ، بەلام بەداخەوە ئەدىيىان نەيان توانىيە ئەم
پەيامەي سەر شانىيان وەكى پېتىيەت ئەنجام بىدەن
ھەروەھا بەداخەوە ئەھلى سەحۋەش تائىيەستا وەكى
پېتىيەت پەيامى بەرزى ئەدەبى ئىسلامى
نازىرخىتن... ئۆمىدەم وايە لەرىڭاى رۇمانى كەيوانەوە
ئەو پىرە درووست بىتت.

لە كۈتايدا دەپسىم:

خويىنەرى خۆشەوېست، دواى ئەوهى لە خويىندەوەي
ھەر پىنج بەشەكەي رۇمانى كەيوان بويىتەوە، بىزان
كەيوان لە خويىنى گەرمتا جىمەي دى... يان... نا...؟!
ئىتر بەخواى گەورەت دەسپىرەم.

عادل باخەوان

سەيىمانى

رۇایە ۱۹۹۸/۱/۱۲

کنه نیمه ههنووکه له سلیمانیداین..

سال، ههزارو نوشهدو ههشتاو شدهش، شاریش کۆتو زنجیر کراوه و زورداران چوار میخهیان کیشاوهو.. ههموو شتئ لەم شارهدا ديله، ئازادى، خەمیکى تاساوه چۆله كەيەكى هيئلانه شیواوه.. شاپۇراخ، پەپولەي ناسكى خالخالىين، يەخسیرەو، شاندەليكىش لە كەۋاوهى تريفەي خەندەدا، زەماوهن دەگىپرى.. شانار ئىستاكە، ژئى كانى گەروى، بە تمورى بەعسيان بىراوه و بەفشار پۈسىپۈ دادگاي بى دادو خنکاندن كىش دەكرى، شابەزىش لە گەورى بەعسدا، وەك ماين پرمەي لوتسى دىوداوى ئالفى بەتام وزياتريان لى دەكات..

لەم شارەي ژىر دەستى شەمشەمەو جرج و كونە پەپوي بەعسدا، فريىسكى بەهاران، سەرتاپاي ھەر خوتىنەو، شەتاوى پاش بەفر، چاوانى ھەر رۇندكى ئازارەو، شامبۇزى بە چۆكدا ھاتووه و لە قورپى رېش

رەشدا، پۆخسارى ونبۇوه، شامبۇيش، لەملاوه، لە^ل
وەخت و ناواھختا حەپھى دى!!

بەعس دەيەۋىت، سلىمانى بىن ئاگابكال
و، ژيانى بکات بە يەڭ پارچە بىئەودەيى.. دەيەۋىت
ھەمېشەھەناسە بىرگىنى بىن وبەناوى شارستانىيەتى نسىد
چاوكىرىن لە ولاتە پىشىكەوتونەكانى دىكەدى دنيا،
بىرپەتىنېت و، شەكەتى بکات و دوابستى دەستى لە^ل
بۇشاي گىر بکات.. لەم شارەدا، ھەزاران خەلک دەزى،
ھەزاران مەرۆڤى تىددايەو، زۆردارانىش دەيانەۋىت،

كۆمەلگایەكى وا لەم خەلکە دروست بىكەن، بەواتاتى
دۆپاندىن دۆرپاوبىن..

دەيانەۋىت كۆمەلگایەك لە سلىمانى جىن ھیواى
كورداندا دروست بىكەن، كە موفلييس بىن لە ئاكارى
پىرۇز و، تا پول بىن لە شەرەفى ئەخلاقى سەر بەرزى
وروسورى.. لە ئىستاي سلىمانىدا، كۆشىكى گەورە
گەورەو، بالەخانەي بەرز و، بازارپى شوشەبەند، لە
ھەموو جۇرىك و لە ھەموو رەنگىيەك دروست كراون..
لەپەناي ئەمانەشدا، خانووى قورپا بازارپى رپوت و قوقۇت
و، دووكانى بىن جامخانەيش، وەكىو ھەربىون، ھەر
ماويشىن.. دوو دنياى لە يەڭ دابىرپاوا، دوودنىيائى نامز

بەيەكترى، بىن ناگا لە رۆح وەھەست و، لەسۆزى يەكترى..
دۇورپانى بەيەك نەگەشتۇو، دوو جەستەتى بەيەك
ناشنانەبۇو!!

گەورەكان دەيانەۋىت بىنە پۇوي شارستانىيەتى نەمۇق،
شارستانىيەتى مەرۆف كۈز.. شارستانىيەتى موشەك
و كىيمىاۋى و نەتۆم.. شارستانىيەتى عىبادەت كردن بۇ
پارەوېۇ جنس و بۇ ماددە!!

خانووه قورەكانىش، دەيانەۋىت وەك ناوىئىنەيەكى
رەاستەقىنە، ئازارو نەشىكەنجهو جەفار و ئاخەكانى
مەرۆقى رەاستەقىنە، بە پۇنى نىشان بىدەن..

لەم شارەدا، پۇرۇچى چەندىن كەس دەمەرىت و
دەكۈزۈت، ھەندىيەك بەداخ و كەسىرەن ۋەنەنەن و لە
عەزرەتى ئازارى پۇچىان سەر دەنیئەنەن.. ھەندىيەكى تر بۇ
چاوترساندىن و دەرخىستەن دەسەلاتى دېكتاتۆرى،
لەبازاردا بەبىن ھۆ دەگىرىن و گوللەباران دەكەتن..
ھەندىيەكى دېكەيان لەبەر ئەۋەنلىكى دەنەنەن بىدون،
رەپىتىچى بەندىخانە دەكەتن و لەمەۋىشەنەن دەنەنەن مىوانى
فيشەك.. ھەندىيەكى دېكە لەبەر ئەۋەنلىكى دېكتاتۆرەن،
پېشىش لاي زۇردارانى نەم سەردەمە، رەمىزى
ئىسلامەتىيە دەزانىن ئەۋەنلىكى دېكتاتۆرەن،

جا مرۆڤیک کوردبیت و پیشی سوننه تیشی بیئی و خەلکە
سلیمانیش بیئی، نەگەر بەزۆترین کات لە کونج زیندانە کانی بەعس نەناخنری و پاشان ناگر باران نەگرت.
نەوە سەلاحدىنیکی نەیوبی نویی لى دروست دەبیت و
بەعسییە خاچ پەرسەتەن نوییە کان لە کوردستاندا قىلا
چۈدە کات و کۆمارى کوردستانى بى بەعس و بى تاغۇن
و بى خاچ پەرسەتى خەنیمی ھەمیشەیى کورد، دروست
دەکات!!

لەم شارى سلیمانیهدا، کۆمەلیکى تر لەسەر سیواڭ
دەگىرەن، چونكە میشىل عەفلەق دەترسیت، رۆژى ل
رۆژان، سیواكە كە بىت و بېتە ئارىيچىكە و لەسەر
شانى شىيخ شەھىدىكى تازەدا، قەرەول بىگرىت و عمرشى
فەرمان رەوايدەتى بەعس و خاچ ھەلتە كىننى!!

داگىر كەران، نەمە نەخشەيانە.. خەلکى ناوا دەکۈزۈن
و دەمرىن و، لە بنارىشىياندا، کۆمەلگايەكى تا پولى
وا دروست دەكەن..!! سەيرە.. زۆر سەيرە.. نەم ھەموو
مرۆڤەيش، نەم ھەموو کورده يىش، بەدووی نەم
شارستانىيەته كويىر و كەپولالەي بەعسدا غار دەدەن،
غار دەدەن و يەكى بىستىك زمانيان دەرهىتىناوه..

لهم شارستانیه‌تی بده عسهد، مرؤفه‌کان عهودالن،
په کیک عهودالن پاره‌یه و، نهوي دیکه نان و، نهوي تر
نوتومبیل و، یه کیکی تر دوکان و...، بهلام که میان
عهودالن نازادین.. نااایی

نازادی!! ده لئی زوربه‌ی خه لکی هه ر ناویشی نازان
ده لئی نه م خه لکه بروایان وایه بویه دروست بعون،
تاوه کو ببنه پوستالی دیکتاتوری!!

زور سهیره.. هه ر پاده‌که ن و غار دهده ن و عهودالن و
سهر گه رمن و نایشزان ن خه ریکی چین!! جاریک سهر
بهرزناکه نه وه و ته ماشایه کی لو تکه بی بهرزی نه و چیا
دورانه ناکه ن، تابزان ن کیی پیوه‌یه!! نه م شاره زور
سده مهراهی بده سهر هاتووه.. شاره کانی دیکه‌ی
کوردوستانیش هه روایان به سفر هاتووه.. ئیستاکه
شه و زه نگه، چاچا و نایینی، هه موو شتیک ره شه
ره ش.. هه موو شتیک لیل و چلکنه.. بوره تار.
نیشتمانی داته نیووه، جرج و دیوو دهینه سوری بده عس،
شه مشه مه کویره و کونه په پوی بده عس ته و رو قولاب و
شوتوی کاره بای سهر پشت و نازار دان به بوتل و کاره با
خسته سهر جه ستھی هه ژاران، کوردستانی گرتۆته وه...،
ئالله ناوہ ندہ دا چهند مۆمیک دا گیرساون، ده یانه ویت

بدر پیتکان پوشن بگهنهوه، دهیانهویت تیشک بخنهنهسر
شته کان.. دهیانهویت نیتر چاوه کان یه کتری ببین..
یه کیتک لدم مۆمانه - که یوانه..!!

که یوان هنه نوکه، شده یئنیکه و لە بەر زترین نومیدهوه،
ھەلده فرپیت و بە سەر کورد و ستابانی نزلەدا دە کشى و
دهیه ویت بەرەنگاری ئەم نیشتمانه سەر بپى..

ئەم که یوانه.. لە شارى سليمانىدا دە ژى.. لـ
دە روبەرى سالانى حەفتادا، لە نزىك چالەنەوتە کانى
کەر كوكەوه، پىتلۇي چاوه کانى ترازاوه و هاتورەت
سەرنالىيکى ئەم نیشتمانه..

لە رەچەلە كيدا، باوک و دايىكى خەلکى بناري
چيا کانى هەورامانن و، مروقى ئەو دوندو ترۆپکانەن

.. وەلى لە بەر ناگەوارى ژيانيان بەرەو كەركوك
نرقاون.. هەر چەند پىيىشىيان خۆش نەبۈوه تاشگەمى رۇچ
وجه سىتەيان بىـ جىبەيىلەن و روپىكەنەنرناشى پەش و
سوروزەردى زۆردارى.. بەلام لە گەل زارەزارى بىستىبا
دەلىتى چى..!!

باوهو دائیه، لهزادانی کهرکوک دا ده میئنه وه تاچهند
سالیک تییده په پری، پاشان عده شقی نه و شارانهی که
همرگیز هه تاویان بمه ناکه وی، وه ک دوونه ستیره
گه پریده لیکردن و له گمل که یوانی چکوله دا گه پرانه وه
بومه لبندی خویان.. سالی حفتاو هه شتنی هاته پیشه وه
و حیزی بده عسیش، لادیکانی را گوتیزایه نورد و گاکان..
گوندہ کان چولبون سوتینران، پاشان بون به خوله میش
و ته خت کران.. خه لکه که یش ئاواره بون.. ئاواره بونیک
که تانه وده پسی رانه هات بون.. ئاواره بونیک که
جهسته پبر کرد بسوون له ژهره کو، روحیشیان له
زاله کردن، تنهها چرکه یه کیش نده وه استا..!!

***

***

***

که یوان له ماله وهی خویان و له ژوره کهی خویدا، بسی
نارامانه دیت و ده چیت، ره نگی روخساری، ریک و راست
له سیماي گوله گه نمیک ده کات.. لاشه زور
گه وره تره له ته مه نی.. حه قده سال له کوئ و نهم قه دو بالایه
له کوئ..؟

جهسته‌ی گهليک به خووه‌ي، بازوه‌كاني وه‌کو بازوي
دار بپرو نه‌ستورو قايمن.. قرئي پرو رهش.. سميلىشى
بەسۇرى تىلماسىيىتكى جوان و ئەفسۇناؤى، وەكىر
سەوزە گياچۇن لەبىدەهاردا دەپۋى، ئاوه‌ها سىرى
دەرهىتىناوه..

تەماشايەكى سەعاتەكەى دەستى كرد.. كات حەوت
ونىسى سەر لە بەيانىيە..، دەتكۈت لەسەر پشكتۇ
وەستاوه..، ديارە كارىتكى پىويسىتى ھەيە و چاوه‌پروانى
دەرگاكە دەكات..

پانتۆلەرەشەكەى لەپى كردووه، نەم پانتۆلە ئىستا
باويەتى لە نىتو گەنجانى سلىمانىدا، لە سەرەوە دەلىپ و
لە خوارى خوارەوە تەسک.. كەيوانىش لە پىسى دەكرد..
بەلام تەنها بۆجوانى جەسته‌ي لە پىسى نەدەكرد.. نەم
كارىتكى دىكەي پىرى بۇو!!

قەمسەلە رەشەكەيشى لەبىدر كرد، لە ئىر
قەمسەلە كەيەوە كراسىيىتكى سېپى لەبىدر دايە و
بۆينباخىتكى شىنىشى بەستووه و گۆرەو يەسېپىه‌كاني لە
پى كردووه.

لەسەر كورسييە تەختەكەي و روپەرپوي كتىبىخانە كەمى دانىشت، پۆلى ژەرەزى نېڭاي رەنگاو رەنگ لە زۆزانسى چاوه كانيمه وە هەلفرىن و بەسەر كتىبەكانە وە نېشتمە وە.. لە قاتى سەرە وە كتىبەكانى سەعىد حەواو فەتحى يە كون، قەتاريان بەستوھ و دەستى يە كتريان گىتسوھ.. لە قاتى ناوە راستدا هەر سى موجەلەدە كەمى ((فقه السنە)) ئى سەيد سابق وەمەر شەش موجەلەدە كەمى ((فى ضلال القرآن)) اى سەيد قوتىپ پىزىسان بەستوھ.. لە قاتى خوارە وەشدا چەندىن نامىلىكە و كتىبى حەدىس و مىزۇسى دىوانە شىعرو چىرۇك دانراون..

ئەم كە ((فى ضلال)) و ((فقه السنە)) كەمى دى، بە دەستى خۆى نەبۇو، شتىك وەك خورپەي رۇندىك، لەگەرويدا نرۋىا، پەلەھەورى چاوه گەورە كانى بىرسكەياندا..

ئەو رۆزەي بە بىرھاتە وە كەلە تۆردوگاي سىروان بۇون، ئەم دوو كتىبەي كېرى، بە نومىلى ئەوهى كە گەورە بۇو، كەلکيان لىپەرگىرت..، كاتىك لەگەمل ھاپپىيە كىدا كتىبەكانى دەھىتايە وە بۇمالە وە، دەتكوت شەۋى زاقانىيەتى، دەتكوت پەرداخىكە وزاف بۇوە لە بەختىيارى..

ناخرا له قوتا بخانه دا، مامؤستا موسى مانه کار
 همر باسى نهم دوو کتىبىه ي بۇ دەكەن، لە مىزگۈزۈن
 مەلارپۇشنىيە كان، همر باسى نهم دووانىي بۇ دەكەر
 هاوارى بە تەمەنە كانيش، شەد و پۇز سەريان كىردى دۇن
 نهم دوو کتىبىه .. بۇ يە نەميش همر دووكىيانى كېرى، وەلر
 جەخار، شادىيە كەي نەبۇو بە مالىتكى لە چەزىدرۇس
 كراوى كوتستانى، نەبۇو بە ۋازە لانىي ئىواران لەكەن
 شەمالدا سەما دەكەت، ۋارماسى ھەوالىتكەنلىك
 گىئى كەردى.. ھەوالى كوشتنى باوکى...!!

شەپى نىوان عىراق و ئىران زۆر كەسى بەرە دەنلىق
 مەرگە راپىچ كەردى، زۆر مندالى بىن باوکى و زۆر ژنسى بىن
 مىردو زۆر كچى بىن دايىك كەردى...

نەوه لە پۇزىتكى ساتورى ناوادا، پەرداخى كامىرانى
 لە دەستى كەيوان كەوتە خوارە وە (اعبدالرحمان) اى
 باوکى، لە جەنگىتكىدا كە هيچ پەيوندىيە كى پىيە!
 نەبۇو، لە جەنگىتكىدا كە سىتمەكaran بە زۆر جلى
 سەريازيان پىن لە بەر كەردى بۇو، ناردبۇويان بۇ شەپەر كەردى.
 كۈزراو تەرمە كەيان فەيدا يە وە بەر نافەرە كەيان..
 لە سەركورسييە كە هەستا، بەچەند ھەنگارىتكى چىڭلە
 گەيشتە بەر دەمى پەنجەرە كە ژورە كەي، دەستى

بەرزا کرد وەو پەردا کەمی لادا، لەم دیسوی شوشەی
پەنجەرە کەوە تەماشای سەر جادە کەمی کرد.. باران بە
خور دەبارى تو، جەستەی شەقامە کانى دەشت.. خەلکىش
زۆر بەپەلە بەرپاست و چەپدا دەھاتن و دەچۈن.. ھەندىكى
لەبارانە كە رايىان دەکردو ھەندىكى دى بۇ نىو بارانە كە
رايان دەکرد، دنيا هەر وايە!!

سەرى بەرزا کرد وە، دەيويست لە ئاسمانى سالۇر
پابىتىنى، بەلام نەيتوانى، پەلە ھەورە كان دايىان پۇشى
بۇو، پەلە ھەورى رەش ھەر سافانىيان دەپڑاند!!

سەرى دانەواندە وە.. ئەمجارە يان سەرچە كانى
ودرەختى بەر پەنجەرە کەمی، ئاوىتىسى يەكترى بۇون..
سەرى لە درختە كە سورپەما.. چۈن لە ژىز تالاۋ و زەبرى
تۆف و رەھىتلىكى زستاندا خۆى دەگرىت وزىوال زىوال
ناپى.. تۆ بېروانە ئەو بارانە چۈن بەر دەواام لاشەي گەلاۋ
لەكە كانى دەرزى ئاژن دەگات، كەچى وە كو ساسون
پىيىدە كەنلى..!!

ئەم درەختە و ئەم بارانە ئەو رۆزانەي بە بىر
دەھىتىيە وە كە لەگەل دايىكى و دوو برا چىكولە كەيدا
ئۆردوگاي كۆتو زنجىر كراويان بە چىھەيشت وھاتنە ئەم
شارە.. ئەو رۆزەش ھەروا باران بۇو.. بەلام ئەم گۈلى

نەدەدایه.. گرنگ نەوەیە مالەوەی رازى گردوه سلیمانى...، بەلاي نەوەوە ئىتىر بارانە يان بەفۇر، گرىن نىيە، ئەم سلیمانى دەۋىست، نەم كارى بەم شارە ھەبى كارىتكى پېرۇز مەزن..!!

پەنجەرە كەم بە جىئەيىشت، جارىكى تەماشايەكى سەعاتەكەم دەستى كردىوە، چارەكىنچى ماوه بۇ ھەشت، لىيۆه كانى نايەسەرىدەن و نەستىر بەھىواشى راۋەشاند.. لە سەر مىزەبچىكولەكەم قىدە كتىپخانە سى قاتىيەكە، كتىپبىك دانرا بىسو.. نارى ((المستقبل لهذا الدين))، نووسەرەكەم سەيد قوبى ئەملىنى نزىك بۇويەوە ھەلېگرت.. وىنەيەكى سېدە كەلم رۈزآنەدا دەستى كەوتبوو لە نىۋىدا بىر، كتىپبەكەم دانا و وىنەكەم ھەلگرت.. لە سىيمىمى سېدە راما.. بە وردى و بە قولى تەماشاي رەفتارى كردى.. رەنگى چاوه كانى ئەم گەورە پىياوه، لاي ئەم، وەكى رەنگى نەم و ورده شەپۇلانەن كە تائىستا دەستى چىلىكىنچى مرۆقە نېناشە كانيان پىتنەگەيىشتووە..!!

زىاتر لە وىنەكە ورد بۇويەوە.. دەمۇو چاوى سېدە لاي ئەم وەكى شاشەيەكى تەلە فزىونى لېھات.. لەم شاشە كە پەتى سىدارەي دەبىنى ھەلوا سراوه.. شەمە

به درانی خوین تالیش نده سه یدی به پال هیتنا.. جه مال
عه بدول ناسری کونه په پویش به پیکه نینه وه راوه ستاوه ..
سه ید خرایه سدر کورسیده ک لاشه و بدرز کرايه وه، په ته که
خرایه ملی .. به لام هیشتا توند نه کراوه .. مه لایه کی ریش
تا شراوی بسی سمیلی ته پروش له سدر،
مه لایه کی خزمتکاری سولتانيش خویکرد به ژورا و به
سه یدی گوت:

- (شايه تومان بینه پیش نده وی بمریت؟!)

سه یدیش چند بزه یه ک هاته سدر لیسوی، سدری کی
راوه شاندو به مه لای گوت:

- (تؤیش مهلا..؟؟ تؤیشیان هیتنا بو نه وهی په ردنه
کوتایی شانو گه ریه که ت پی نومایش بکه ن..!! به داخه وه
مهلا ثیمه له سدر شایه تومان ده دریین له سیداره، به لام
ثیوه نان به شایه تومان دوه ده خون)

سه ید ویستی دریزه به قسه کانی برات، به لام شه مس
به درانی ره زونه یه هیشت وز لله یه کی کیشا به بنا گوتی داو
گوتی:

- (نه وه پیاوی ناینی به ته چون شتی وای پس
ده لیتیت؟)

سەيد گوتى - ((ماشاءالله ماشاءالله)).
مەل رېشىت ونەميش بە سەر پەتى سىتدارەوە دەستى
كىرىز بە خوئىندى سۈرەتى ((غافر)), شەوانىش
پەتە كەيان توندتر كرد لە كۆتايشدا شەقىكىيان لە^{كۈرسىيە كەيىھەلدا: ئىدى سەيد خنكاو شەھىدبوو..}

دېمەنە كان ووردەوردە كۆتايان پىھات و درو
پۇندكى گەورەيش، لەچاوانى ئەمەوە كەوتى سەر
وئىنە كەو پاشان بە خۆى گوت:

مامۆستاكەم، سەيدە كەم.. دلىابە منىش هەمان
پىبازى تۆم گرتوه.. بۆيە چاوهپوانى هەمان چارەنۇوسى
تۆم !!

-((كەيوان ئەو دەرگايىب كەرەوە))

ئەمەدەنگى دايىكى بۇو لە ژوورە كەي دى بانگى كرد،
ديارەپۇحى ئەم لەگەل پەتى سىتدارە كەي سەيدابورو، بۆيە
ئاگاى لە زەنگى دەرگا كەيان نەبۇو.

-((بەسەر چاو، دايىه گىان ھەر ئىستادەيىكەمەوە))

وئنه کهی خسته وه نیو کتیبه که و به پهله ده رگا کهی
کرده وه، خویه تی.. پاش سلاو کردن که یوان پئی گوت:

-((ناما دهن))

-((بهلی))

-((همر نیستا ده رومه زوره وه دیمه وه .))

-((فه رموو))

که یوان گه پایه وه بولای دایکی و پئی گوت
ده رو اته بازار و ده گه پیته وه، ئه ویش به دوعایه کی خیز
رپه وانه کرد ..

که یوان گه پایه وه لای میوانه کهی.. ئه میوانه
گه نجیکی بیست و دوو سالانه یه ده رچووی په یمانگای
ته کنه لوزیای که رکو که ..

کورپی ئه م شاره یه.. لهم شاره دا گه ور ببووه، له زاقدانی
ئه م شاره دا چاوی هله یناوه، ناوی (اعه لی) یه ..
نیوقه دی باریک، سمیلی پر، رو خساری وه که ئه ستیزه ..
ندرمoo نیان.. قژی که میکه خاو، چاوه کانی پاک و
بیگه رد، وه کو بده فر کاتیک تیشكی سه ردہ که ویت.
سه رجاده که و لد ویوه سواری ته کسیه که بسوون..
ته کسیه که له بردہ رکی مالی عه لی دا وه ستا، ئه مان

دابدزین و نهود رویشت.. که یوان ته ماشایه کی راست،
چه پسی خوی کرد، وی ده چوو بزانیت یه کانه کانی بهمن
بسهودهوره دانین ۱۱ همردووکیان نزیک بوونسر
له ده رگاسوره که:

((کاک علی کامیان زیره ک و وریا تره؟))

((هیوا.. چونکه زوری لهم لاولا بیستووه، وه کر
سردشتی خوشی، هدمیشه حمز به جمان ده کات.))

((نهی سیانه کهی تریان؟))

((سیانه کهی تریان.. بابان ونهورقز، ثهم دووانمیان
هیشتا همه ویرن، چونت بویت دهیانکهیت بدنان.. بهلام
سهروهه پرسیار زورده کات به پشتیوانی خوا نهادیش
ناسانه.))

- ((کاک دارای برات له ماله وهید؟))

- ((بهلی نهوم لای نهوان به جیههیشتیووه))

- ((ئیستا نهوان به ته مای خومان، وانیه؟))

- ((انه ک هدر بته مای خومان، به لکوو خوشیان
ناماده کرد ووه.))

- ((دووعابکه خوا پیگایان نیشان بدات.))

- ((ان شاء الله))

علی په نجدهی نایه سدر پلاکی زه نگه که:

- ((کاک که یوان گفتیو گۆکه تۆمار بکهین؟))

- (اشهی بونایی کهین.. بادوو کلولی تریش که لک
له شریته کان و هر بگریت)
- (شریت و ته سجیلم ناما ده کرد ووه.. تنه نها گوو تم
با پرسی پیتبکم)
- (خوا پاداشت بداتمه وه .)

د ه گا که کرا یه وه دارا د ه رکه و توو له گه ل که یوان
د ه س تیان خسته نیو د ه س تی یه ک تریه وه و نه ملا ولای
یه ک تریان ماچ کرد، ناخرا هه فته یه که یه کیان نه بینیو،
دارا یه کیتکی تره له قوتا بیه کانی که یوان، ته مه نی له
بیست سالاندایه، بالای وه کو نه و دارد وه نه وا یه له
بدهاردا گولی سپی و ونه و شه بی د ه رده کات و بونی
خوشی لیده بیتنه وه .. د ه موجاوی که میک پانه و پیشیکی
ته نکی که م، وه کو سهوزایی قه د بالی چیای لی رو او،
خوئندنی سه ره تایی و ناوه ندی ته واو کرد وه و نیستا
کریکاری ده کات.

عده لی پیش که وت و که یوانی مامؤستای به دوایداو
دارای برایشی د ه گا که دا خست و فریا یان که وت ..

★★

★★

★★

سلاوو به خیرهاتن و تدوقه کردن کوتایی پیهان،
 که یوان له لای راسته وه له نگهدری گرت، عدلی له
 خواریه وه، دارایش له خوارتره وه.. میوانه کانی دیکدیش
 له لای چهپ و له سدره وه دانیشتن.. هیواو سهروه رهام
 ثدری عدلی بون و پتکه وه له په یمانگای ته کنه لوزیای
 که رکوک ده رچوو بون.. هیوا بالا بدرزیکی چاو پهشی فر
 خاوه، سهروه ریش قه دیکی مام ناوهندی و چاوه کانی
 مدیله و کده یه و پانتولیکی نیلی و چاکه تیکی رهشی له
 به ردایه.. نه روزو بابانیش هاوتهمه نی یه کترین.. له پولی
 شده می ناما دهیدا دوستی نزیکی عدلی بون، ئیستا
 له په یمانگای پزیشکی به غداد ده خوینن وه ره نم
 سالیان ماوه، ته مه نیان له ده ربندی بیست سالیدا يه،
 وه کو دوو گولالهی بون خوشوان، هینده ناسکن ده لئی
 له ژیاندا ده ستیان به گزنگی ناومالیشه وه نه داوه.. ژیانی
 ته م دووانه بهم شیوه یه تدواو ده بی.. خویندنی په یمانگا،
 گه رانه وه بودا خلی، نان خواردن و، خه وتن، پیاسه کردن
 و تدواو...!!

هه نووکه به موله ت گه راونه ته وه بوماله وه، دوئنی
 که بدیه کده عدلیان بینی هاتنه وه بولایی وله بازاره
 گه ورده داش دا برپینیکی یه ک سالی، شاد بونه وه به

یه کتر.. نهوان دهیان ویست باسی ژیانی داخلی،
په یمانگاو تیکه لاوی کورو کج و نه مانه بوعه لی بکهن،
نهیان ده زانی عه لی مورا هقیه کهی جاران نیه و نیستا
خاوه نی عقیده و بدرنامه و ناکارتکی نوئ یه.. ناخر عه لی
پیش نهوهی که یوان بناسیت وه کو نهوان وابوو.. یه ک
هیواو، یه ک جور ژیان و، یه ک سروشیان بwoo..

به لام خوای گهوره چرایه کی بوهه لکردوو له رتگای
یاری توپی پیوه که یوانی ناسی و بwoo بهم عه لیه..
که نهوان ویستیان ده رگای نه باسانه بکنه نهوه، نیدی نهم
با سه کهی گورپی و که میک له ژیانی خوی بو باس کردن
و، پاشان ده ستیان کرد به گفتو گو له بارهی عقیده وه و
دو اتر عه لی تی ی گه یاندن که سبهینی، واته ئه مرق،
سه عات هه شت و نیوی سه ر له بمه یانی برایه کی
تیگه یشتووی روشن بیری موسولمان و دوو ها و پی خوی
له سه ر ههندی کیشهی عه قیده گفتو گو ده کهن، نهوانیش
ده بی ناماده بن.. نهوانیش داوا که یان به سنگ فراوانیه وه
و هر گرت و پیاری ناماده بونیاندا

میوانه کان چاویان له که یوان نه ده تروکان، حمزیان
ده کرد بدر ده وام ته ماشای بکهن، له و ته ماشا کردن یان
دا، هه ستیان به بهختیاری ده کرد، به ختیاریه ک وه کو

با شما خی په ممهی لمردویان ده نالا، به ختیار رسکی
یه لخاوی ده کرد سمر کیشوه ری ناخیان.. همستانان
فرمینسکی ناسوده بی ده کرد، فرمینسکی له ساران
ده رو نیاندا هدنوکه سه ما ده کات.. نه
نوره ته لیساویه کهی سیما کیوانه کهیوان..
نور تکه له باشماوهی نزیک بونده له خواو توانسره
له عمشقی خودا دیتمسمر پوپه پری پو خساری مرؤفه
ده کو چل چرای شدوی یه لدا داده گیرسی..

کهیوان چهند به زمان و ووشه در کاندی خدلکی بانگ
ده کرد بولای نیسلام، دوو هیندهی ندوه، بهونسره
خلکی بانگ ده کرد که لمبیلبیلهی چاوه کانیدا ول
هر دوو گونایدا ول مسمر لیوه کانی ده دره شایه وه.. کهیوان
به رهای پههای بی سنوری بهم نایه ته بسو ((واتقوا الله
ویعلمکم الله)).. زور همولی ده دا بتو گدیشتنه ب
دوندی ته قوا، چونکه دهیزانی لموی، عهقل وهیش
و ته مدن پولیان نامینیت و خوای گهوره زور شت فیزی
مرؤف ده کات.. ته گدر سه عاتیکی تریش دابنیشتناه
نهو سا چاویان له نوره کهی کهیوان نه ده تروکان، عهله
نهو هی هم است پی کرد، بتویه مژله تی له کهیوانی
مامؤستای خواست و گوتی:

- ((براینه.. باله مەزیاتر چاوه پروانی يەکتری نەبین..

ئىستا ئىتوھ، بە ئارەزووی خۆتان، پرسىيارە كانتان
ئاراستەمى كاڭ كەيوان بىكەن و نەويش ولا متان دەداتەوھ
كاڭ هىوا فەرمۇو پرسىيارە كەت بىكە.))

هىوا كۆكەيدە كى كردىلەشۈتنى خۆى دا كەمېتىك جولە
جولى كردو پاشان سەرى بەرز كردىوھو گوتى:

- ((ئەوهى رپاستى بىن كاڭ كەيوان من مېشىكم بە¹
پرسىيارىكەمە سەر گەرمە، نەگەر بىكەم، دەترىم دلت
گەرد بىگرىت))

- ((بەپىچەوانەوھ كاڭ هىوا، من كاتىتك دلم گەرد
دەگرىت، كە تۆپرسىيارىكت لە دلدا بىت و نەيدىركىتىنى
چۈن پرسىيار دەكەيت و لەچى پرسىيار دەكەيت بىكەو ھىچ
لەدلتا مەيدەلەرەوھ.))

- ((كەواتە من بە ئازادانە پرسىيار دەكەم؟))

- ((منىش بە ئازادانە ولا مت دەدەمەوھ، ئىستا
فەرمۇو دەست پىپكە))

عەلى بە پەلە تەسجىلە كەى هىنناو لەناوه رپاستى
ھەموورياندا قىتى كردىوھ و ئامادەي تۆمار كردنى كرد..

زوقیا عمه شتاره سپیمه کهی بهر ده میان گپتیکی شینی جوانی
لئی بهرز ده بؤیمه وه، هیوا پاندانه کهی به دهسته وه گر تور
پاشان گوتی:

- ((باشه کاک کهیوان تۆ چۆن ده توانیت بیسەلمیتینیز
که خوا نهم گەردونه‌ی درووست کردووه؟))

کهیوان، ژیر جله‌کیانه، تەزوی کامه رانیسەک لەناشدری
دلیدا بزوا، چەند رۆزه کتیبی (الله) ای (اسعید حوى)
ی بە دهسته وه یه و دەیخوینیتە وه، خوای گەورە چىز
کاره کان پىك دەخات..

ئەم پرسیاره لە چەند ين شوئىنى ئەو كتىبىدا وەلامى
دراوە تە وه .. ئىستا لاپەرە کانى ئەو كتىبى وە كر
لە بەرچاوانىدا بىت وايە..

گووتی:

- ((براکەم.. بۆئە وەی گووفتوو گۆكەمان زانستيانە بىت
حدىدە كەم قولتر لەم كىشە يە بدويىتىن.. ئەم پرسیارەش
وەنە بىت تەنها جەنابت كردىت.. ئەم پرسیارە لە رۆزى كەدا
چەندىن جار دووبارە دە بىتە وه.. جا بۆئە وە لەم بارە وە بگ

ینه حدقیقت و دلنيابيین ده بیت سدرجده مى نه و تیورانه
باس بکهين که په یوه ندن بهم باسدهه (۱۰۵)

۱۱- بەلىٽ.. جىئىگاى خۆيەتى (۱۰۵)

- (اسه درجه مى فەيلەسووف وزاناكان ھەرلە كۆنەوە
تائىستا، چەندىن بۇچونىيى جىاجىيايان لەم بارەيەوە بۇوە،
بەلام دەتۈرانىن لەم چوار خالەدا گەلالەيان بکەين:

۱- نەم گەردوونە بى ياسايە، واتە لەم گەردوونەدا
ھېچ شتىيەك لەسەر ياسايەكى دارپىڭراو نارپوات بە پىشە و
حاكم تەنها تەورى ھەرەمەكى و فەوزايەو، گەردوونى
بى ياساو پېلە ھەرەمەكىش دىارە خواى نىيە و بى خوايە.

۲- نەم گەردوونە لەپىڭاى رېكەوتەوە ھاتوھەبوون و
لەزاقدانى رېكەوتەوە يەكەم خانەدى درووستبۇوە.

۳ - گەردوون ھەربىووه نەزەلەيەو بى سەرەتايە.

۴ - خوايەكى بەدەسەلات و تواناۋ داناۋ زانا دروستى
كردوه.

نەورۇز گۇوتى:

۱۱- بىرپا بىكە كاڭ كەيوان، لەپەيمان گاكەمى ئىئمە
ھەميشه لەم بارەيەوە قىسىمە كەرەمە. بەلام من لەبەر

نهوهي شتئىكى دايلى زانم خۆمىلىنى بىددۇر دەگەرم
وزۇرىش حەز دەكەم بەوردى لىتى شارەزاببىم.. ھىسوايم دايد
بەدرىئى لەسەر نەچوار خالەبىرىت.)

كەيوان لەپەخسارى نەورۇزدا پاكىتىيەكى بەدى دەكەرد،
پاكىتىيەك تائىم ساتەدەختە لىيل نەبۇوه، بۇر
بەدەمىيەوە خنایەوە گۈوتى:

- (ا ان شاء الله)

پاشان ئاپىرى دايىدۇ بۇ لاي ھيوا:

- (تا ئىستا خۆ ھېچت نىيە؟)

- (نەخىر.. فەرمۇو)

- (هەندىيەك لە فەيىلەسۇفەكان بىرپايان دايد، نەم
گەردوونەلە بى ياسايىيەكى رەھادا دەزى و گەردوونى بى
ياسايىش، ديارە بى خوايى، چونكە خوا كارى بى ياسا
ناكات.

بەلام لە پاستىدا وانىيە، نەگەر بەوردى لەم
گەردوونەرەبىتىنин بۇمان دەردەكەۋىت لە نەتۆتەتىن
چىكۈلەوە كە بە چاۋ نابىنرەت تا دەگاتە گەورەتلىن

پارچه‌ی نهم بعونه‌وهره لەسەر ياسا دەروات و نەوهى پىيى
بىگۇتىتىت، بىي ياساي تىيايانىيە (۱۰).

(۱۱) چۆن..؟ دەتوانى بۆمان پوون بىكەيتەوە؟ (۱۱)

(۱۲) بىدلىي.....، بىز نموونە لە نەتۆمدا ھىچ
نەلىكتەرنىتك ناگۇتىزرىتەوە بۆ خولگەيەكى تر ھەتا
بارگەيەكى نەدرىتى، كە بەرامبەر بىي بەھىزى جولەكەي
بە دەورى ناوکدا.

لە مەجەپەكانىشدا بە ھەزاران ھەتاوو نەسىرە لە
ناودەچن و ھەزاران ھەتاۋەستىرەي دىكە پەيدا دەبن،
بەلام ھەموويان بىپىي ئەندازەيەكى زۆر ورد و ياسايەكى
نەگۆراو.

زاناكان دەلىن.. كۆمەلەي خۆريەدەورى كەشكەشانىدا
دەسوورپىتەوە دىسان نەم مەجەپە گەورەيە، بەو ھەموو
نەستىرە و ھەتاوانەي كە ھەيەتى بەدەورى خۆيدا
دەسوورپىتەوە، بەمەرجى نەوهەندە فراوانە بە دووسەد
ملىيون سالى تىشكى ئەمجا دەورەيەك تەواو دەكات..
لەكاتى نەم سورپاندەوەيەدا لەگەل مەجەپەيەكى تردا
تىكەل دەبىي نەوهى تاقە نەستىرەيەكى نەو مەجەپە
بەسنوورى مويەك بەرى ئەستىرەي مەجەپەكەي تر

بکه ویت.. جا نه گهر گهر دن له سدر فهوزا او همه همه
بیزوئ و یاسایه کی نه بی، بسون ناکهون به سدر پیدا کدا،
دنیا تینک ناچن!!

بابان که ده کو مرزیه سالار دژیر گوئی گرتبر،
گووته:

- ((بهر استی نهودی بسروای به بی یاسای نم
گهر دونه بی، نهود خری ده خه له تینیت.. زانیاری
سه لماندویه تی که خور سد و پهنجا ملیون کیلو متر له
نیمه وه دوره نه گهر که مینک نزیکتر بروایه هه موویان
ده بونه هه لم، نه گهر دووتریش بوایه وه کو بهسته له کمان
لئ ده هات.. نیتر بی یاسای چی؟))

- ((ازور راسته کاک بابان تیستا با بزانین کاک هیروا
ده لیت چی؟))

- ((منیش قهناعه تم وه کو نیوه یه و هیچم نیه..))

- ((تیوری دووهم ده لیت گهر دوون بدرپیکه و دروست
بووه..))

هیوا دا ای موله تی له کاک که یوان کرد و گووته
- ((نهم تیوره زور بی بناغه یه، پیشم خوش بده جنی
بیلیت و برقینه سدر خالی سییم..))

۱۱- چاکه.. منیش پیم خوش.. چونکه ریکهوت یانی
عهقل سهربپین و گالتەکردن به مرفوٽ..، تیموری
سینیه میش گوتمان دهلىت: گەردۇن ئەزەلیه.. یان رونتر
بلیم.. دهلىت سروشت گەردۇنى دروست كردووه،
وانیه؟))

۱۲- (بهلىٽ وايه!))

۱۳- (جا نەگەر ئىمە بەتهرازویە کى زانیاريانە وشەی
سروشت بکېشىن ئەوه بۆمان دەردە كەمۇت لەم
سىواتايە خوارە دەرناچىت:

• یان بريتىيە لەو كۆمدلە ماددهى كە ئەم
گەردۇنەی لىٽ دروست بۇوه، ياخود بريتىيە لەھىزىتكى
بەدەسەلاتر لە مادە، بەلام ھەپەمە كىانە كار دەكەت،
يان بريتىيە لەھىزىتكى بەدەسەلاتر لە مادە و زانا و دانا و
ناگادار لەھەمۇ شتىيىك..

ئەگەر سروشت مەبەست پىئى ئەم مادده
كەپوكۇرەبىي، ئەوه ھەركىيز توانايى دروست كردن لە
نەبۇونەوه بۆ بۇونى نىيە.. چونكە وەكۈ عمرەب دەلىت
(فاقەدالشى لايعطى) مادە خۆى عەقلى نەبىن لەكۈن

دەتوانى بىبەخشى، خۆى رۇحى نەبى، چاوى نەبى
ھەستى نەبى، لەكۈ دەتوانى بىبەخشى؟))

نەورۇز:

-((ھەرگىز ناتوانى بىبەخشى من پارەم پى نەبى
کابراى سوالىكەر تا ئىوارە داواملى بکات، لە كۈز
دەتوانم پارەي بىدەمى)).

كەيوان:

-((كەواتە سروشت نەگەر مادده بىت ئەوه توانى
خولقاندى نىيە، خۇئەگەر خالى دووه مىشىيان مەبەست
بىت.. واتە بلىيەن.. سروشت ھىزىتكى بالاترە لە مادده،
بەلام ھەپەمەكىھو فەوزھويھ.. ئەوه من پىيىان دەلىم..
ئەو سروشتهى كە كارەكانى ھەپەمەكىھو دوورە لە ژىرى
و عەقلەوه چۈن دەتوانىت دروست كراوه كانى لەسەر
ياساو عەقل بېرۇن بەپىۋە ؟بلىيى دروستكراو لە دروست
كەر چاكترو رېنگ وپىنگتىرىيت؟))

ھىوا:

ھەرگىز شتى وا نابى..

كەيوان:

- (اکهواته براکه.. نهوانیش دهیانه و تېت بلین
هیزېتكى داناو زاناو ناگادارو به توواناوا ووریا نەم
گەردوونەی دروست کردووه..

بەلام نەورۇپايىيە كان لەبەر نەوهى كەنيسە داخى زۆرى
ناوه بە دلىانا، نەو هېزە ناونانىن خوا.. ناوى دەنیىن
سروشت..، ئەگىنا ھەموو بەلگە زانىيارى و عەقلىيە كان
نەم راستىيە دەسەلمىتىن و دووباتى دەكەنەوه كە خوايسە ئى
ھەيە و نەم بۇونەي دروست کردووه (۱۰۵)

ھىوا قىسىملىكىنى زۆر بەدلاچوو، لەدىلى خۆيدا
گوتى:

(ئەشەهدو، تائىستا لەم بارەيەوه من ھىچم
نەزانىيە و ھەمرە كە توتسى شەتكەنلىكىم
دۇبارە كەردىتەوه)

عەلى لە ھىوا پاما، دەيويىست لە رۇخسارى دا دلى
بخۇتنىتەوه، پىئى ئى گوت:

- (اکاكە ھىوا، لەم بارەيەوه پرسىيات ماوە؟..
- ۱۱ نەخىر.. زۆر سۈپاسى كاڭ كەيوان دەكەم..
نەگەر بەقوتابى خۆى وەرم بىگرىت،

نەوە من لەم ساتە بە ولادە دەبىم قوتاپىسىڭ
گۈرپايەلى...))

11- خوايگەورە پاداشتت بىداتەوە، براكىم..ان شاء
الله هەممىمان قوتابى ئىسلامىين و بۇ بەھەشتىخواھەل
دەدەين...))

سەرودەر كەتا ئەو ساتە جارجارە نەبى قىسى
نەكىرىدبوو، مۇلەتىكى وەرگرتۇ پرسىيارە كەىخۆى دركازى
و بەم شىۋەيە دەستى پىتىرىد!

- 11) كاڭ كەپوان، تۆ سەبارەت بەم ووتەيە دەلىز
چى؟))

- (اكام وته؟))

11) نەوەي كەدەلىت كۆمە لىگەي مىرۇ ئايەتى..بىم
قۇناغەدا تىپەپىريوه، قۇناغى شىوعىيەتى سەزەتا،
قۇناغى كۆيلايەتى، قۇناغى دەرەبەگايەتى، قۇناغى
سەرمایەدارى و، ئىستا دەبىتت بە قۇناغى سۆشىيالزمىدا
تىپەپىت و دواتر بگات بە قۇناغى شىوعىيەتى كۆتاي..))
كەپوان نەرمە پىتكەننىكى پە لە سۆز و بەزەيو نەوېنى
بۇكىدو پاشان بە وېرپى ھىمنىيەوە پرسى:

11- كاڭ سەرودەر خۆت دراسەي ئەم مەسىھەلەيدان
كىردووھ يان ھەر بىستوته؟))

- ((ندوهی راستیبیت، تنهای بیستومه و هیچی تر))

- ((باشد لهزمانی عمره بیدا چونیت؟))

- ((باشم.. ده توام لیتی تیبگه))

- ((ان شاء الله کتیبی کی سید قوتبت بودیم ، نهم
باشد په دوره دریزی بـ ز روون بکاته وه . نیستاش خرم
و هلامت دده مخواه))

هايان لهويدا به دهست خوي نه بروپيگه، دارا لیتی

پرسی:

- ((دياره شتیکت بسیر که و توه ته وه بویه پـی
ده که نیت؟))

- ((بهـ لـیـ . پـیـش نـدوـهـیـ بـیـینـهـوـهـ لـهـداـخـلـیـ لـهـژـورـهـ کـهـیـ
بـدرـانـبـهـرـمـانـ سـهـعـاتـ یـانـزـهـیـ شـهـوـ بـوـوـ بـهـ گـالـتـهـ وـفـهـرـتـهـنـهـ،ـ
کـاتـیـکـ فـرـیـاـیـانـ کـهـوـتـیـنـ وـ پـرـسـیـمـانـ مـهـسـهـلـهـ چـیـهـ،ـ پـیـیـانـ
گـوـتـیـنـ لـهـسـهـرـ نـهـمـ پـرـسـیـارـهـیـ خـوـمـانـ بـوـوـ بـهـ مـوـونـاـقـهـشـهـیـانـ
وـ لـهـیـهـ کـهـ یـشـتـوـونـ وـ ٹـاوـابـوـهـ بـهـ ئـاـژـاـوـهـیـانـ))ـ

کـهـیـوانـ قـورـگـیـ بـوـ سـافـ کـرـدـ دـهـسـتـیـ پـیـکـرـدـ . نـدوـهـیـ
سـهـیدـ قـوـتبـ لـهـ کـتـیـبـیـ ((نـحـوـ مجـتـمـعـ اـسـلـامـیـ))ـ دـاـ
بـاسـیـ کـرـدـ بـوـ بـهـورـدـیـ بـوـیـ باـسـ کـرـدـنـ وـتـیـ گـهـیـانـدـنـ کـهـ
بـهـشـیـکـیـ زـوـرـیـ نـهـوـ وـتـهـیـهـ وـهـهـمـهـ وـ بـنـاغـهـیـهـ کـیـ نـیـهـ .. دـوـ
تـرـیـشـ بـهـورـدـیـ باـسـیـ کـوـمـهـلـگـهـیـ نـیـسـلـامـیـ بـوـکـرـدـنـ لـهـ
وـیـشـهـوـ دـأـنـیـانـهـ باـسـیـ نـدوـهـیـ کـرـدـ کـهـ مـرـؤـفـ لـهـ کـوـیـوـهـ
هـاتـوـهـ بـزـ چـیـ هـاتـوـهـ بـزـ کـوـئـ دـهـرـوـاتـ .. کـهـ سـهـعـاتـ

گه يشته دوانزه و نيوى نيوه‌رۆ هيواوسه رووه نورقزو بايان
 جاريکى تر لهدايىك بونه‌وه لەزابهندى زياندا ناوي خويان
 تۆمار كردوه.. هەرچواريان تابينه قاقاييان بەبەرزا ي دوندى
 ساسۇن پەزىوان بۇونه‌وه لەپابۇردويان وېپيارىاندا
 لەمەو دواھەرييە كەيان بېتىھ شاتارىك ولەباوهشى
 ۋارىكى رپازاوه پېلەگۈول و كامەرانيدا خۇشتىرىن
 گۆرانى بۇ مرؤفایەتى بلىت..

هەستان هەر چواريان يەك يەك دەستيان خسته نيو
 دەستى كەيوان وېپياريان دا تادوا دلۋىپەي خوتىنياز
 لەگەلىابن بۆدروست كردنى كۆمەلگە يەكى ئسلامى..
 كاتىك ويستيان بېرون عەلى ودارا نەيان هېشىت و
 گۇوتىيان:

- (1) مالەوه نايان بۇ ئاماذه كردوين دەبىت لىزە
 (ناى نيوه‌رۆ بخۇن)

ئىدى بېپيارياندا بېتىننەوه و عەلىش شىرىت و تسجىلە
 كەپىچايەوه.

پاش نهوهی لهنان خواردن بعونهوه، کهیوان مؤله‌تی
 لیوه رگرتن بهو پهپی چاپوکیهوه لهمالی عهله‌ی وه
 ده رکه‌وت.. به دوو پاس گهیشته‌وه ممالی خویان..
 کتیبه‌کانی هه‌لگرت و به‌پهله بهره‌و قوتا بخانه برپوا..

کاتیک گهیشته سهر جاده که دیسان ئاسمان
 برو سکه‌ی داو تنۆکه باریوه کان بعونه‌وه به‌تەتھر و نامه‌ی
 گه‌واله ههوره کانیان دایه‌دستی زه‌وی..

که دلۆپه کان لاشه‌ی زه‌ویان پاک ده‌کرد و ده‌شورد،
 نیتدی کهیوان چددنه‌ی ناخی ده‌مه‌ژا، چلۆی دلی
 هه‌لد پهپی و، چه‌په‌ری خه‌مه‌کانی تەختی ده‌بوون و،
 دنیای ناوه‌نی ده‌بویه سارایه‌کی پر له گولی سپی..

پاسیئک هات و له بەردەمیدا وەستا ئەم بە یەنی
چرتک سوار بۇو، لەسەر كورسييەكى لاي راست دانىشت،
جارىتکى دىكەيشى چقىيەتكى هەر دوو دىدەي لە جامى
پاسە كەوە ھەل فېرىنە بەر بارانە بە خورە كە..

ئەم لەو پامان و ورد بونە وەيدا، راستىيەكى تارا
بەسەرى وەك بۇوكى دەبىنى، ئەو پاستىيە واي لىنى
دەكەت ھەرگىز تىز نەبى لە ئاوىزان بۇونى سافانە كان...!!

راستىيەكە لە مىشىكىدا وەك چرىسىكە يەك وايد،
ھەل دەبى و دە كۈزىتەوە دە كۈزىتەوە و
ھەل دەبى... بىتگومان لە ساتە وەختى بارانا چرىسىكە كە
ھەل دەبى و مىشىكى پۇوناك دەكاتەوە، كاتىكىش باران
نامىنى ئىدى ئەو يىش دە كۈزىتەوە ..

راستىيەكە يىش ئەو يە ھەم يىشە خۆى وا دەبىنىت
تاوتىكى بە خورپى بارانى ئەم ئىسلامە يەو مەرۋە چىلەك
گەرتۈوه كانى ئەم سەر زەويە دەشواتەوە...!! پاسە كە بەسەر
جەستەي جادەي تازە شۇراودا تىپەپى.. كە گەيىشى نزىكى
قوتابخانەي ئامادەي پىشەسازى كە يوان دابەزى
تەماشايەكى سەعاتەكەي دەستى كەردى، تىڭەيىشت
كەوانەي يە كەم تىپەپ بۇوە.. بە خۆى گوت:

(نه گەر لەپىتىناوى ئىسلامە كەمدا نەك قوتابخانە كەم
گىان و خويتىشىم دابىتىم ھېشتا ھەر كەم.. جىگە لەوهىش
من ئەم سال پۆلى دووى پىشەسازىم، تەنبا سالىتكى ترم
ماوه، ئىتىر دەبى قوتابخانە بەجىبىتىم وىرۇم بۆ^ز
سەرىيازى...!! باشتىر وايە ھەر چۈنىتىم كردووه دووسالى كە
خۆم بەھىتىلمەوه، بۆئەوهى بتوانم بانگەوازە كەم زىاتر بلاو
بکەمەوه)) .

لەدەرگاي قوتابخانە چووه ژۇورەوه، بىنى قوتابيانى
پۆلە كەى لەھۆلە كەدا، دوو دوو، سى سى كۆبۈونەتەوه،
لە كۆمەلتىكىان نزىك بويەوه و سلاوى ليتىردن، ئەوانىش
بەگەرمى وەلاميان دايەوه..ئەم پرسى:

-)) دەلىي مامۆستاي عەرەبى نەھاتووه))

يەكىن لەقوتابىيە كان گوتى:

-)) نەخىر دەلىن نەخۆشە.. كاڭ كەيوان تۆ جارى واز
لە مامۆستاي عەرەبى بىنە..))

-)) بۆ..؟ چىيە..؟ خوا نەخواتىھ يىچ بۇوه؟))

-)) هيچى وانەبۇوه.. بەلام پرسىيارىتكمان بۆ دروست
بۇوه)) .

-)) ئادەي..))

-((باشه ئىسلام ماترياليزم يان ئايدىالىزىم (؟، ١٤٠))
كەيوان زۆر حەزى بەم پرسىارانە دەكەد.. پىچى خۇشبو
ئەم پرسىارانە لىپكىرىت، چونكە دەيزانى ج گىر
گرفتىكىيان بۇلاوان دروست كردووه.. دەيزانى ئىم
پرسىارانە چ جۆره چىلەمەيىھەكى گەرۋىن و چۆن لەبۇشاپى
شەۋى تارى مىشكى لاۋاندا شىپ و ھورپانه..

بۇيەكەتىك پرسىارەكەي لېكرا بەئەسپايى لىتوھەكانى
ترازاندو بەخاوهنى پرسىارەكەي گوت:

-((اكەگىان، دەبىت سەرتا لەئايدىالىزىم و
ماترياليزم بىگەين.. ئەوجا بىزانين ئىسلام كاميانە..))
-(بەلىن وايە))

-((كەواتە شىۋەي پرسىارەكەت بىگۆرە!!))
-(چۆن؟))

-((جارى بلى ئايدىالىزىم و ماترياليزم چىن؟))
-(باشه چىن؟))

ورده ورده قوتابىيەكانى دىكەيش هاتن و كۆبۈونەوه،
كەيوان گوتى:

-((ئايدىالىزىم بەكۆي نەو بىرۇباوه روپاسايىدە گوتلىكت
كە جىنگايان تەنها خەيالى مرۆڤەو ھەرگىزاو ھەرگىز
نايدىنە نىتو دنياى واقعىيەوە.. ئەوانەئى سەر بەم

ئايدوللۇزىيەيان باوهشىان بەغەيىدا كردوھو بپوايان بەھىچ
شىتىكى دىكەنېھ بىڭۈمان ماترىالىزمىش دەقاودەق
پىچەوانەي ئايدىيالىزمە..)

-((ئى نىسلام كامىيانه؟))

-((ھىچ كامىيان!!!))

-((چۈن؟))

-((ئىسلام ئايىنېكە، لەپوانگەي تايىبەتى خۆيەوە بۇ
غەيىب دەپوانىت و تەفسىيرى دەكەت، دوور لە
لىكدانەوەي ھەلگرانى بىرى ئايدىيالى لېكى دەداتەوە،
ھەروەها ماددەيش لاي ئىسلام بە ھىچ جۆرىيەك پەت
ناكىتتەوە، بەلام ئىسلام بە پوانىنى تايىبەتى خۆى
لەماددە دەگەت))

-((چۈن))

كەيوان ويستى وەلامى بدانەوە، وەلىٰ ھوروژمى
يەكىن لە قوتاپيانى پۇلەكەي وەلامەكەي تاساندو ئەو
قوتابىيە بەبىن ئەوەي يەك وشە بدركىتنى زارى بکاتەوە
خوى كرد بە نىئو قوتا بىھكاني دەورى كەيواندا و بە
توندى زللەيەكى كىشابە بناگۇئى كەيواندا..

بەلام نەم هىچ تىك نەچوو، تەماشايىك
قوتابىيە كەي كرد، بەبالا هەر ھىندهى خۆي دەبىت،
چاوەكانى مەيلەو سەوزن، قىزى زەرد، دەمەن
چاوى سورو سپى، نەمەئەو كورەيە كە لە پۆلە كەياندا
پىيى دەلىن سۆرانە شىوعى.. كەيان چاكى دەناسى
قوتابى كان وىستيان پەلامارى بەدنى و ونجىر ونجىرى
بىكەن، وەلى نەم رايگەتن و خۆي لىي چۈويە پىشىدە،
ئەمجارە بەنەرمى بۆي رپانى و، پىيى گوت:

- (ا) كە سۆران.. ئەگەر دەستت ئازارى پى ناگان
فەرمۇ زللەيە كى ترىش لەلاي چەپىشم بە؟)

سۆران رق و قىنى دنياي چەند زۆرە وىندەچىز
پەرچاوانى دلى گرتىي، رق لە كەيانى مروف و كەيانى
پەپولەو كەيانى گولەگەنم.. بۆيە نەم جارە توندتر
دەستى بەرز كرده وە زللە كەي لىداو..!! پۇيىشت..

قوتابىيە كان سەريان لەم كارەي كەيان سۇر دەما
لەئاستى نەم ئاكارەيدا حەپەسابوون، نەيان دەزانى
چىبىكەن و چى بلىيىن...، وايان ھەست دەكرد كە

تیکشکاون، بـلام کـه یوان وـانـه بـو، هـستـی
بـه سـه رـکـه وـتن دـه کـرد...!!

خـیرـا دـوـای قـوـتـابـیـه کـه کـهـوتـ، گـهـیـشـتـه پـوـلـهـکـهـیـ بـیـنـیـ
سـوـرـانـه شـیـوـعـیـ لـه دـوـای دـوـاوـه دـانـیـشـتـوـهـ، هـهـرـدـوـوـ
ثـانـیـشـکـیـ دـهـسـتـیـ لـهـسـهـرـ مـیـزـهـکـهـدـایـهـوـپـهـنـجـهـکـانـیـ لـهـ نـیـوـ
قـزـهـ زـهـرـدـهـکـهـیدـاـ وـنـبـوـوـهـ وـسـدـرـیـ بـوـ خـوارـهـوـهـ بـهـرـدـاـوـهـتـهـوـهـ،
نـهـمـ بـهـ چـهـنـدـ هـهـنـگـاـوـیـکـ گـهـیـشـتـهـ رـاـسـهـرـیـ وـ دـهـسـتـیـ
رـاـسـتـیـ بـهـرـزـکـرـدـهـوـهـ، پـهـنـجـهـکـانـیـ نـهـوـیـ گـرـتـ وـ بـهـوـ پـهـرـیـ
سـوـزـوـ خـوـشـهـوـیـسـتـیـهـوـهـ گـوـشـیـ، نـهـوـ چـاـوـهـکـانـیـ بـهـزـرـ
کـرـدـهـوـهـ، نـهـمـ بـوـیـ خـنـایـهـوـهـ وـ پـیـیـ گـوتـ:

۱۱- کـاـکـهـسـوـرـانـ دـاـوـایـ لـیـبـورـدـنـتـ لـیـنـدـهـکـهـمـ.. بـهـرـاـسـتـیـ
مـنـ بـوـوـمـهـ هـوـیـ زـهـ حـمـهـتـ دـانـیـ دـهـسـتـیـ تـوـ. نـهـ گـهـرـ نـازـارـتـ
پـیـنـگـهـیـشـتـبـیـ نـهـوـهـ دـوـوـبـارـهـ دـاـوـایـ لـیـبـورـدـنـتـ لـیـنـدـهـکـهـمـ..)

سـوـرـانـ لـهـجـیـخـوـیـ رـاـسـتـ بـوـوـیـهـوـهـ بـهـرـزـهـ پـیـهـسـتاـ،
وـهـلـیـ هـیـچـیـ بـوـنـهـ گـوـتـراـ، کـهـیـوانـ زـانـیـ تـهـلـیـ
عـاتـیـفـهـیـ گـرـتـوـهـ، نـیـنـدـیـ پـیـنـیـ گـوتـ:

۱۲- (نهـوـ قـوـتـابـیـانـهـ پـرـسـیـارـیـکـیـانـ لـیـکـرـدـوـمـ، دـهـبـیـ نـیـسـتـاـ
وـهـلـاـ مـیـانـ بـدـهـمـهـوـهـ خـواتـ لـهـگـلـ)

بهرد تره کی سۆران نه تره کی نه و پۆیشت و ئەمیش
بە تەنها ما يە وە... لە شوئىنى خۆيدا نە بزوا، تا زەنگى
قوتابخانە لىتى داو قوتابىيە كان ھەموويان ئەمسەرە
سەريان پى كەوت و پۆلە كەيان پېپيوو لە قوتابى پۆلە كانى
دى.

**

**

**

ماوهى وانەي ئەمپۇي قوتابخانە تەواو بىردا
كەيوانىشى بەو ھەلۋىستەي خۆى سۆرانە شىوعى كەد
بەلاتار، كردى بەو بەردەي كەلە كەز گلار دەبىتە وە بۇنىيە
جەنگەل وھىچ شتىك ناتوانىت رېڭاي تەۋزىمە كەي پى
بىگرىت.

ھەرورە كان سەر لە نوى دەيانويست بە كۈل بىگرىن و
ھەرچى رۇند كىان پىيە ھەلىرىتى... سۆرانىش وەي
دارتوىيە كى بى گەلای زەرد ھەلگەرپا، بى ئاگال
گەماندىنى ھەورە كان، بە جەستە چاودەپروانى پاسى دەكرد،
بەلام مېشىكى، ھەستى، سۆزى، دلى سەرتاپا رۆحى
ھەر لاي كەيوان بىر..

بەردەوام لە قولاییە کانى ناخىدە لەگەل ناوه وەي
خۆيدا دەدواو دەيگوت:

(اتۆ بلىرى كەيوان مروقىيەك بىن وەك هەموو نەم
مروقانەي دەورو بەرم...؟ بلىرى نەم كەيوانە هەمان
جەستەو عەقل و رۆحى ئىتمەي هەبىن باوەر ناكەم.. نەختىز
باوەر ناكەم...!!!.....!!! باشە بۇ باوەر ناكەم..؟.ها.بۇ
باوەر ناكەم....!!! كوا...چى لە ئىتمە زىاترە؟ها.چى
لە ئىتمە زىاترە؟...؟....هىچ...!!....) چى ئى؟ هىچ..؟

چۈن هىچ..؟... ئەگدر هىچى لە ئىتمە زىاتر نىيە ئەي
بۇ چى من ناتوانم وە كوشە وابىم..؟ بۇ ناتوانم بىممە
خاوهنى ئەو رەۋىشتە بەرزانەي ئەو..؟.ها.. بۇ ناتوانم...!)

ئەم پرسىارە چەند جارىيەك لەناخىدا دەنگى دايىھە،
ناخ داي بە هەستى، هەست داي بە عەقل عەقل
گەياندى بە سۆزى.. سۆز دايىھە بە غەقل و ئىتىدى لەوتىدا
لەنگەرى گرت.. جەستەي پرسىار، كەوتە بەر شالاوى
دادگاي پشكنىنى عەقل..

وەلى يازوخ، هەر لەم ساتەدا، پاسىيەك وەستا، يەك
دوو نەفرىيەك دابەزىن و ئەمېش سوار بىوو.. تەنها
جەستەي سوار بىوو.. ئەگىنا، ناخ و هەست و سۆزو

عهقلی له بعونه مادیه که دا برپا بعون.. سه گدرمی
دنیایه کی دیکه بعون..!!

((بۇناتوانم بىمە « ماوهنى ئەو پەوشتە بەرزانى
ئەو؟ها.. بۇ ناتوانم..؟..!)

بۇچۇونە كان له مىشىكىدا لاسامەيان دەكىد، هەر
لارى بىردىزە بۇو، لەو لىوارانەي عەقلىدا، درا
نەفەسيان دەدا، ئەمە چ لاكىڭ بۇو كەيوان نايەوە بىز
ئەم مەرۆڤە لازە؟

باشه كە وە كو پىياوېتكى پىرى بە تەمنەنى پشت
چەماوهو گىاي تەپى خواردبى، دەبزوا.. ئەميش لە
ناوه راستى لاي چەپى پاسەكەدا، لەسەر كورسييەك
دانىشتۇوه.. دارستانى رۆحى لەيلان تەنيويەتى..!

((باشه كەيوان ئەم پەوشتە پىرۇزە بەرزانەي لە
كويۇھ وەرگرتۇھ..؟.. بىنگومان لە بىرۇباوەرە كەيەوە..؟
ئەوبىرۇباوەرە كە ئىئمە بە خەوو خەيال و وەھمى
دەزانىن و ناومان ناوه ئايديالىزم..

باشه ئەگەر ئەم بىرۇ باوەرە كەيوان ئايديالىزمە.

چۆن ده توانیت مرۆڤیکی ناوا، لەسەر رەوشتى بەرزى
ناوا دروست بکات..؟ ها.. چۆن ده توانى دروستى بکات..؟
نەم پرسیارە ھەنگاویتىكى تر لە كرۆكى بايەتە كەي بردە
پىشموه، ھەستى بەوه كرد خەريكە پەردا لەسەر نەھىنييەك
ھەلددەتەوه..!! پاسەكە گەيشتە دواجىنگاي خۆى و
نەميش دابەزى و، بەرەو جىنگاي پاسى گۆيىزە به پىتكەوت
بى ناگا لەبوونى خۆى و بەنیتو ئەو خەلکەدا پىنگاي
بېرى.. گەيشتە جىنگاي پاسەكان و جىنگايىھەكى بۇ خۆى
گرت.. كە پاسەكە بزوا، نىدى بارانىش دەستى پىتىكىرد..
نەميش لەگەل خۆيدا تى ھەلچۈويەوه!

(ا) گريمان ئىسلام ئايديالىيىزمه و...!! ماترياليزم نىيە..!!
ئەمە ج نەنگىيەكى تىدايە..!! ها..!! ئىمە دەمانەۋىست
مرۆڤى چاڭ و پاك لەنیتو كۆمەلدا بۇونى بېيت..!! دەي
باشە ئەگەر ئىسلام ئايديالىيىز بېيت و مرۆڤى وە كو كەيوان
دروست بکات بۇ چى خراپە..؟ ها. بېچى خراپە!؟...)

نا تۆ پىيم بلنى.. كىن گوتى.. لەم دنیايەدا تەنها دوو
ئايىدۇلۇزىيا ھەيە.. ئايىدۇلۇزىيائى ماترياليزم و ئايىدۇلۇزىيائى
ئايىدۇلۇزىيەم..؟؟ بۇ نابىئى قىسە كەي كەيوان راست بېيت و
ئىسلام ھىچ كاميان نەبېيت..؟ بۇ نابىئىت ئىسلام
ئايىدۇلۇزىيائى سىيىھەم بېيت..؟؟)

نم بۆ چوونه نوییه، لە سارای وشک داگەرازى
خەیالیدا، چاتولىتىكى بۆ دروست كردو، چەندىن
ھەنگاوى تر، لە مەلبەندى چاخان و چازو، دوورى
خستەوە.. چەند ھېئىندهى تر تەپ وتۇزى راپۇوردى پېل
گزى و خەلەتاندى لە سەر جەستەي شەكەتى تەكاند..

سۆران لەنوکى پىيەوە تاتەوقى سەرى
ھەرلىكدا نەوە شىتال كردن و تىشك خىستە سەر
دۇپىانى ھەق وناھەق بسوو.. جىا كردىنەوەي دۆزەخ و
بەھەشت و ئەسرو خەندەو شادى و خەم بسوو!! ھېئىدا
لەدىيابىر كردىنەوەدا رۆچوو بسو ئاگاي لەدەورو بىرى
نەماپىو:

(۱) کاكەدانابەزى (؟؟)

خىرا ھاتەوە سەر خۆيىو دى پاسەكە چۈل وھۆلەر
بەتەنبا خۆى تىا ماوه ئەودەنگەيش دەنگى خاۋەنى
پاسەكە بسو، نەم جىئىگايسەش كۆتا قۇناغى پاسەكانە
بۆيە بەپەلە گوتى:

(۲) بىرەداوايلى بوردىتلى دەكەم ( )

سایه قه که ته ماشایه کی کرد و هیچی نه گووت نه میش
به پدله دابه زی و پتگای ماله و هی گرت به برو به هیتو اشی
له گم ل خهونه کانیدا تیکه ل بوو.

***

***

***

بو سبهینی قوتا بیانی ئاماده بی پیشه سازی سلیمانی
له حمه شهی قوتا بخانه که یاندا راوه ستابون چاوه روانی
زه نگی چونه ژوره و هیان ده کرد.. هه رو ه کو دووینی که یوان
وه ک بدهارو قوتا بیانیشی و ه ک چه پکه نیز گزو گولاله
دهوریان گرت بیو، که یوان و ه ک هیلانه و قوتا بیان و ه ک
چوله که لنه نیویدا تۆ خژنیان گرت بیو.. دیاره هه رپرسیاره و
رپیزنه ده کات بده سه ریدا، هه رپرسیاره و ه کو گه لا زهرد
هه لگراوه کانی و هرزی پایزو ساته و ه ختنی خه زان
داده باریت بده سه ریدا.

وه کو دوینی که یوان و ه لام ده داته و ه سو رانیش
هیوره هیوریک لیئی نزیک ده بیت و ه، هه نگا ویک و دوان و
سیان و پانزه، ترپهی دلی دیت.. ئه مه ترپهی خوشیه یان
ترس؟؟ خۆ یشی هیشتا بده واوی نازانیت، زیاتر

نزيك بوويمه سلامى كرد قوتابيان وهلاميان دايدهوه،
كهيان دهستى دريئر كردوو تهدقه يه کى گهرمى له گىدلدا
كردوو پاشان له ديده كانى ورد بوويمهوه، ههستى كرد
گورپانكارى له قولايياندا ده دره وشىتتهوه.. سوران گوتى:

۱- کاک كهيان داواي ليبوردن لى ده كەم))

كهيان زۆريه ئاساي ونهرم ونيانيهوه وهلامى دايدهوه:

۲- کاک سوران من ئىستاش داواي ليبوردن

لە تۈدە كەم .))

ئەم وهلامەي كهيان هيئندهى تر زەمینەي هاتنه
گۆي بۇ سوران خوشكىد و دەرگايىه کى ترى ليىكىرددوه،
پەنجەره يه کى بۇ خستە سەر پشت.

۳- کاک كهيان ئەو بىررۇباوهپەي تۆي ئابەم شىيۋەيە
پەرەردە كردىتت ھەرگىز باوهپناكەم ماتىيالىزم
و ئايىدىالزم بتوانن سنوردارى بىكەن .))

۴- نەخىر ھەرگىز ناتوانن چونكە ئەوجۆرە
ئايدۇلۇزىانە مەرۆف دايىناون. ئايدۇلۇزىيائى ئىسلامى من،
خرا دايىناوه، جابزانە چ جياوازىيە کى گەورە ھەيە لەنىوان
خراو مەرۆفدا !!!))

۱۱- بیت گومان جیاوازی زوره.. بُویه جاریکی تریش
داوای لیبود بر دنت لی ده کدم و، هیوادارم لدهمه و دوا وه کو
قوتابیه کی خوت و هرم بگریت..)

که یوان هام تم رازی سوران بوو، لهیلانی شه و ووشانه
ده وه نی بیس تنی هه زاند، نیدی خوی بونه گیراو باوهشی به
سوراندا کرد و ندم لا ولای ماچ کرد و پیتی گوت:

۱۲- له دا یک بوونی نویت پیروزیت کاکه سوران.)

۱۳- سویا، ست ده کدم کاکه که یوان .. هه تا مایم
چاکهی تو له بیه رنا کدم)

۱۴- چاکهی چی.. من نه مه به ته رکی سهر شانی خرم
ده زانم، نه گه.. من زلله یه کم لی درابی، نه وه
پیغه مبهره کدم به ردہ باران کراوه، له کاتی سو جده دا
پیسای کراوه به سه سه ریدا.. کاکه گیان نیمه خاوه نی
په یاما میتکین، ده بیت به گیان و خوین و مالی خۆمان،
بیگه یه نین به سه رجهم مرؤثایه تی.. بُویه نازارو
نه شکه نجه و ناره، فه تی، شتیکی سرو شتین له پیگامانا..
گرنگ نه وه یه نیمه خۆمان نه دو پیتین و شهیتان
نه توانیت پاش.. قولمان لی بگریت و هه لمان
خلس کیتینیت..!!)

که یوان له ویدا بیتنه نگ بتو، پاشان له سردان راما
 تابزانی کاروانی گوران کاریه کان له چ همورازیک
 دایه نیگا کانی رژانه نیو دیده سهوزه کانی شده ووه نهم
 چاواندی هه نوو که وئه و چاوانه دوئنی زور زوریان جیاوازه
 دوئنی پریون له رق و حيقد و ناره دایی، به لام شه مرزا
 پرن له ثدھین و پاکیه تی..

سوران به لیوی پرله بزه و شادیه وه گوتی:

- (۱) ان شاء الله له ممه و دوا منیش ده بمه
 قوتابیه کت، بو راگه یاندنی نه و په یامه ..)

- (۲) نا.. انشاء الله، هرد وو کمان ده بینه برا بسوی
 راگه یاندنی په یامه که مان ..)

قوتابیه کانی دهوری که یوانیش، بهم گوران کاریه
 سوران گه لیک به ختیار بون، بویه هه موویان پیر وزیای
 یان لیکردو ن او اتی دوا پریزیکی کامه رانیان بو خواست.
 نهم قوتابیانه هه میشه به دهوری که یواندا بون،
 هه موویانی لای خوی وانه ی نیسلامیان ده خویند،
 پوله که که یوان سی قوتابی تیایه پانزه یان لای خوی
 په رو هرده ده کریت، نهم پانزه یه، زور جار به نه نه ستنی
 پرسیار دروست ده کهن و له که یوانی ده کهن، بو نه وه
 مامؤستا که یان وه لام بداته وه.. مه به سیشیان نه وه بور،
 پوله که یان به ته و اوی بکهن به قوتابی که یوان، نه وه

نه مرؤ خراب ترین قوتابی ولارترین قوتابی، خوای گهوره
رېتگای نیشان دا و هاته پیزهوه و اته بیون به شانزه کهس.

***

***

***

داهاتو، کهیوان کتیبی ((گهشته که م له گومانهوه
بۇ باوهړ) ای دکتور ((مصطفیٰ محمود) ای بۇ سۆران
ھیناو دایه دهستی و پیشی گوت:

- (۱) ئەم کتیبې به وردی بخوینهوه... نئو زانیاریانهی
کەتو ده بیت لەم قۇناغەدا فېريان ببیت، لېرەدا
ھەموويان دەس دەکەویت..)

سۆران لىشی و هرگرت و گوتى:

- ((انشاء الله به وردی دی خوینمهوه))

ھەر لەویدا بەرگەکەی ھەلدايیهوه دیتى لەيەکەم
لاپدراپەدا نوسراوه:

((فەلسەفە، دەريايىكە به پىچەوانەی دەرياكانهوه،
ئەرى چۈوهناویوھ لە قەراخ و تەنكادا نەخنىكت، كەچى
لە قولى و ناو شەپۋله كانى دا دلىيائى و باوهړى دەست
دەکەویت.))

سەری بەرز کردەوە و گوتى:

- (ا) بەپاستى قىسىمە كى جوانە !!)

- (ا) كام ؟)

- (ا) ئەم و تەيە !!)

ئاماژەي بۇ لەپەرە كە كرد، كەيوان گوتى:

- (ا) ااا.. لەراستىدا وايە.. ئىمە تەنها لە قەراغى
فەلسەفەدا دەزىن، بۆيە چاك خوا نانا سىن، ئەگىنا
ئەگەر لە قولاي يەكەيدا بىزىن هەر گىز وامان بە سەر
نایەت.)

پاش دەوام، گەيشىتەوە مالەوە، دواي نويىرى
مەغريب ونان خواردنى ئىوارە گەشتە كەم لە گومانەوە بۇ
باوهپى ھەلگرت و لە سەر قەنەفە سورە كەي
ژۈورەتايىبەتە كەي خۆى ئۆقرەي گرت و لە توىى دەستىك
چاكەت و بىجامەي سېيدا دەستى بە خويىندەوە كرد..

لەگەل خويىندەوەي ھەر بابەتىكى كتىبە كەدا، زىاتر
ھەستى بەوە دەكىد ھاتھرى ئەو ئىسلامەي كەوە كو كۆي
ئەستىران لە شەوانى ناخىدا داگىرساوه گەرە كەي رازاوه تر
رونائى تر خۆى دەهاوىت..

ھەستى بەوە دەكىد، وە كو جاران مابوسىك نىيەو
دنياى كەرو لالى مادده، چوار پەلى بەستىي و مازى

زه مهنيش و هك تپسي مندالان، له گورپه باني زهويدا
به ثاره زروي ده رونى نيي هه لدهن..

جاران مجرؤ بسو، مجرؤ دهستي مالوسى
نایدوئلوزيای خه نيم به سروشتى پاكى مرؤف، مجرؤ
دهستي يه کانه دكتاتوريه تى عهقلی مرؤفيتکى و هك
خوي، مجرؤ ماداکى گيژو حولى لاساي كردنده و ه..

به لام كه يوانى ماموستا و بابه ته کانى ئەم كتىبە،
كردويانه به مانه، كردويانه به كيشوهارىكى مەعرىفە
و، سەرجەمى بىرە دهست كرده کانى مرؤقى و هك مارزا
دىتەپىش چا و خاوهنه کانىشيان به مرؤى خەمبار تە ماشا
ده كات.

كتىبە كەي دانەنا، تا گەيشته كۆتا بابه تى، لىزەدا
به خوي گوت:

- ((دەبوو دەفتەر قەله مىيكم ئامادە بىردايە، بۇ
تۆمار كردنى ئەو زانياريانه كە دەمهۋىت لە يادم
نەچنە وە))

بىيىدەنگ بسو، پاشان به خوي گوتە وە:

- ((ئا.. خۆ ئەمە كۆتا جارم نابى.. دووجارى كەيش..
دەي خويىنمه وە (با ئەمجارە بىنۇرسىن بىت..)))

پاشان دهستی کرد و بـ خویندنه وه، له گـ هـ لـ نـ مـ
دـ تـ رـ اـ نـ دـ اـ نـ اوـ تـ تـ بـ وـ:

۱۱- نـ هـ وـ شـ هـ وـ هـ لـ هـ يـ اـ دـ نـ اـ چـ يـ تـ كـ هـ پـ يـ شـ چـ هـ نـ دـ سـ الـ يـ نـ
لـ هـ مـ هـ وـ يـ دـ، لـ هـ گـ هـ رـ اـ نـ هـ كـ مـ دـ اـ بـ وـ ئـ هـ دـ گـ الـ، لـ هـ ئـ دـ فـ دـ رـ يـ قـ اـيـ
ئـ يـ سـ تـ يـ وـ اـ نـ وـ بـ هـ نـ يـ لـ يـ پـ اـ نـ دـ وـ بـ هـ كـ هـ شـ تـ يـ هـ كـ يـ سـ هـ رـ گـ يـ رـ اـوـ
ئـ هـ رـ چـ يـ شـ تـ يـ نـ.

تاـ كـوـ لـ هـ مـ دـ لـ گـ الـ رـ هـ تـ بـ وـ وـ گـ هـ يـ شـ تـ يـ نـ شـ وـ يـ نـ يـ كـ هـ
زـ وـ رـ مـ يـ شـ وـ وـ لـ هـ بـ وـ وـ نـ يـ لـ يـ شـ لـ هـ وـ شـ وـ يـ نـ دـاـ پـ اـ نـ بـ وـ بـ وـ وـ،
وـ هـ كـ بـ وـ اـ رـ لـ يـ هـ اـ تـ بـ وـ چـ اـ وـ ئـ هـ وـ بـ هـ رـ يـ دـ دـ.

يـ هـ كـ سـ هـ رـ ئـ هـ وـ اـ نـ هـ يـ نـ يـ وـ كـ هـ شـ تـ يـ كـ هـ دـاـ بـ وـ وـ، بـ هـ
كـ هـ شـ تـ يـ وـ اـ نـ هـ كـ هـ وـ هـ خـ وـ شـ كـ هـ وـ تـ نـ، لـ هـ بـ هـ زـ وـ رـ يـ گـ هـ سـ تـ نـ يـ
مـ يـ شـ وـ وـ لـ هـ، بـ هـ لـ اـ مـ منـ حـ هـ بـ يـ (كـ اـ مـ وـ كـ يـ نـ) مـ بـ هـ شـ يـ وـ هـ يـ كـ هـ
رـ يـ كـ وـ پـ يـ كـ قـ وـ وـ تـ دـ دـ دـ، تـ اـ كـوـ تـ وـ وـ شـ لـ هـ رـ زـ وـ تـاـ نـ هـ بـ مـ،
شـ هـ وـ يـ سـ تـ بـ رـ چـ مـ سـ هـ كـ هـ شـ تـ يـ كـ هـ تـ اـ كـوـ سـ هـ يـ رـ يـ كـ هـ
(سـ وـ دـانـ) بـ كـ هـ مـ.

دـ هـ مـ وـ چـ اـ وـ دـ هـ سـ تـ مـ چـ هـ وـ رـ كـ دـ بـ هـ رـ چـ نـ دـ رـ چـ مـ دـ هـ يـ
وـ كـ اـ تـ يـ چـ وـ وـ مـ سـ هـ رـ هـ شـ تـ يـ كـ هـ زـ وـ رـ سـ هـ يـ رـ مـ دـ يـ، سـ هـ يـ رـ مـ
كـ دـ، هـ هـ زـ اـ رـ اـنـ پـ هـ لـ يـ دـ رـ هـ خـ تـ يـ دـ اـ نـ هـ گـ يـ رـ سـ يـ وـ
ئـ هـ كـ وـ زـ يـ تـ هـ وـ هـ، ئـ هـ تـ كـ گـ وـ تـ جـ هـ زـ نـ هـ وـ هـ هـ زـ اـ رـ اـنـ گـ لـ چـ پـ يـ كـ اـ رـ هـ بـ يـ
يـ اـنـ پـ يـ دـاـ كـ رـ اـ وـ هـ.. ئـ هـ كـ وـ زـ يـ تـ هـ وـ دـ اـ نـ هـ گـ يـ رـ سـ يـ نـ، دـ هـ سـ تـ
هـ يـ تـ نـاـ بـ هـ سـ هـ رـ چـ اـ وـ مـ دـاـ، نـ هـ وـ هـ كـوـ رـ چـ كـ هـ وـ پـ يـ چـ كـ هـ بـ كـاتـ،

دیسان سهیرم ده کرد نه وی دیبوم ته واو راسته.. شه تگوت
نه دارانه يه کپارچه دا پوشراون به گلوب، هدر که
دابه زیم و پرسیارم له که شتیه وانه که کرد، ووتی:

(شه مانه گیانه و هری گوق نهستیه نه)، هدر که
نه گپیت بهو گره میشوله کان را نه کیشیت بولای خوی و
نه یانگریت و نه یانجوات، لبه و بختی خواردنی
میشوله کانیشدا، گره کهی نه کوزیته وه تاکو جاریکی
تر دایگیرسینی بوراوه میشوله، نه وه کرد وه
خوایه، هدر کاتیک شتیک زور بسو دریکی بودروست
ده کات، تاکو يه کسانی له نیو هه مو دروست
کراوه کانیدا بمینی و هیچیان هیچیان دانه پوشیت...)
له ساتی خویندنه وهی نهم دیرانه دا میمله کان له سهر روحی
له ت و پهت و ورد و خاش ده بسوون، مورانی بهر دلی
سه ری خوی هه لده گرت و ده ره ویه وه.. به خوی ده گوت:

- (نه مه چ یاسایه که نهم گه رد وونه ده بات به ریوه...?
نهی چند ساله بور من لم راستیانه بی ناگام..؟ ها.. بور
چی بی ناگام..؟ تاوانی کییه وا من و هزارانی وه کو من
نهم دنیا پوونه نابینیت..؟

نااای دوژمنانی مرؤفا یه تی، نیوه نیمه مانانتان
فیز کرد برو که گوایه پیکه وت نهم گه رد وونه دروست
کرد ووه، ناخرا پیم نالین پیکه وتی کو ترو که رو لال چون

توانای دانانی نهم یاسا پر له دادو یه کسانیه‌ی همه‌یه...
ها.. پیم نالیت..؟))

پاشان سه‌ری کرد هوه به دنیای کتیبه‌که!

- (۱) ههر بیرم لهو شهوه نه کرد هوه، ههر بیرم لهوتیه
که شتیه وانه که نه کرد هوه، هه مهو رؤژیک به لگه مبو
زیاتر نه بیو، پیتی نه سه لماندم که نهم جیهانه شانتی
یه کسانیه له نیو هه مهو هونه رمه‌نده کانیدا و، هه مهو به
چه‌ندایه‌تیه کی زور ورد دروست کراون، نه گهر زه‌وی
بچووکتر لهو قهواره‌یه دروست بکرایه، جازبیه‌تی که متر
ده بیو، هه واشی تیدا نه نه ماو ناوه که‌ی هه مهو نه بیو
به هه لم و چویل نه بیو وه کو مانگ، نه ئاو، نه ههوا،
نه ژیانی تیدا نه ئاما، خو نه گهر قهواره که‌ی گهوره‌تر
بوایه، نه وه هیزی راکیش‌هه‌ری زیاتر نه بیو، دیسان
جموجولی تیدا زور گران ده بیو، نه مان نه توانی هاتور
چو بکهین، هه روه‌ها نه گهر سورانی به دهوری خویدا
زیاتر بوایه وه کو مانگ، نه وه رؤژیکی نه بیو به (۱۴)
رؤژو شه‌ویکی نه بیو به (۱۴) شه‌وو، ئاوو هه‌وای دوو
هه فته زور گهر میکی گران نه بیو، دوو هه‌فته‌ی ته
سه‌رمایه کی بکوژ نه بیو، پاشان ژیان تیایدا زور گران
ده بیو.

یان نه گهر زه‌وی نزیکتر بوایه له هه‌تاو، وه کو
نه‌ستیره‌ی (ازوهره) گهرما نه‌یسوتاندین، وه نه گهر
دوورتر بوایه، وه کو (ازوحمل) سه‌رما نه‌یکوشتین.....).

که نه م بابه‌ته‌یشی ته‌واو کرد، نه‌نده کتیبه که دوایی
هات، له‌و ساتانه‌دا بwoo، به‌ختیاری برای که له پولی
سی‌ی ناوه‌ندیدابوو، شیوه‌ی هات‌وه سه‌ر خوی، له
ژوره که‌ی تر بانگی کرد:

- (اکاکه سوّران، فلیمی شه‌و ده‌ستی پیکرد.. زور
خوشه.. نایه‌ی ته‌ماشای بکه‌یت..))

سوّران له‌بهر خویه‌وه گوتی:

- (نااای به‌خه گیان، نه گهر ده‌تزانی نیستا من له
چ دنیایه کدام هه‌رگیز شتی وات نه‌ده گوت.. بدلام نا
هه‌قت ناگرم.. چونکه من ده‌مویست تؤیش بکه‌م به خوم..
هه‌ولی زورم له‌گه‌لا دایت.. تا بویت به نیسوهی خوم..!!
نیستایش..!! به‌لئی نیستایش ده‌بی بیکه‌مه‌وه به خوم،
خومی نوی.. خومی تازه.. خومی گهوره به سوّزی نه م
گه‌ردوونه.. نه که خومه‌چکوکه که‌ی جاران))

ده‌نگی به‌ختیاری برای جاریکی تر به‌رز بوویه‌وه:
- (اندلئی نایه‌ی..؟))

نم همناسه يه کي قولی هدلکيشاو گوتى:
 - (جارى نايهم.. ئىستا ئىشم هديه..))
 - ((اخهيره..!! پيوسيتىت به من نيه؟!!))
 - ((با.. بىلام درايى.. سەرەت تۆيىش دىئر
 پەله مەكە!!))

- (كەواتە من خۆم بە تەنيا دادەنىشيم))
 - ((نهى باوكم و دايكم..))
 - ((لە ژوورە كەي تر خەويانلى كەوتۇوه..))
 - (كەواتە تۆيىش تەلە فزىيونە كە بىكۈزۈنەرەوە و وەرە
 بۇ لاي من..))
 - ((بۇ..?))
 - ((اتۆ بىكۈزۈنەرەوە و وەرە..))

بەختيار تەلە فزىيونە كەي كۈزاندەوە و هاتە ژوورە كەي
 سۇران و ھامىتەرازى دانىشت، ئەم سەيرىتكى پېر لە
 مانايى كرد، ئەو هيچ تىئىنە گەيىشت ئەم بۇي خنایەوە،
 ئەو گوتى:

- ((مەسەلە چىيە كاكە?))
 - ((ئەمشەو تۆيىش وەڭ و من سەر لە نوى لە دايى
 دەبىتەوە!!))

ئەم ئەستۆي راوه شاندوو بىئ ئاگا لە مەسەلە كە و بىئ
 ئاگا لە دنيا تازە كەي برااكەي كېر بىو، سۇرانىش وە كو
 خاوهەن پەيامىتكى دلسۆز و پېر لە خۆشەويسىتى دەستى
 پىتىكىد.

کهیوان له نقلیاتی هله بجهدا راوهستا وه، دهیه ویت
سمردانی دؤست و خوشه ویسته کانی بکات، نزیکه
سالیکه سمری لی نهداون..

بههار به هه ممو جوانیه که وه هاتووه و تارایه کی
پهمهی وه که پوخساری خاتوو زینی له پرچی خوی
ئالاندوه.. سه عات دوانزهی نیوه رؤیه.. خوره تاوه که گرپی
لی ده بیته وه.. ماله کانی گه په کی سه کاریزیش له
عهزره تی گهرما، ئارهق به پشتی ملیاندا چورپا و گهی
بھستووه.

له شاری گدورهی ئاوادا بههار هه میشه یه خسیره،
بۇنى گولاله و سەمای پەلکە گیا و چاودا اگرتى نىېرگزو
گورانى چەمە کان له زیندانى ئاپوراي هەناسەی بازاره
گەورەو شوشە بەندە کاندا مابووسە مابووس.. شتىك وە کرو

مۆران لە سەر بانى خانووه کان وله سەر لاشى قىرىنى
جادە کان، نەرم نەرمىتىك بۇ سەرەوە بەرز دەبىتەوە،
دەچى جادەو خانووه کان لە بەر ھەتاوه كە گىزبۈوبىن..

كابرايەكى جامانى بەسەرى پەنجا سالىھى دەمۇو چار
پېپ لە چرج و لۆچىش، لەبەردەركى پاسەكەدا ھاوار
دەكات:

(١- ھەلەبجە.. ھەلەبجە.. دوونەفەر ھەلەبجە..)

پاسەكە جىڭگاي دوونەفەرى مابۇو، كەيوان لە^ن
ناوهندى چەپەوە ولاي پەنجەرە كەدا ئۆقرەي گرتبوو،
زۆرى تىنۇبۇو، بانگى ئاو فرۇشە كەي ژىر سىيېرى
گوتسەبانەي دوكانە كەي ئەو بەرى كرد ئاو فرۇشە كە
مندىلىتكى چكۈلانەي ژىكەلەبۇو، جامىتىك ئاوي بەرز
كردەوە و دايىدەستى، ئەميش، ناوي خواي ھىنار
جامەئاوه كەي به سى جار خواردەوە، پاشان سوپاسى
خواي كرد و نيو دينارى دا به كورپە كە.. كورپە دەستى بىد
بۇ گيرفانى و گوتى:

(١) وردهت پىنيه؟)

(٢) نەخىر.)

(٣) بەخوا منىش وردهم پىنيه!)

- (1) گوئی مددھری عاقل گیان .(1)
- (1) چون گوئی ناده می.. نیستا دھرپم وردی

دھ که مده)
کورپھ هاتھ لای دوکان دارہ که، داوای ورد کردنہ وہی
نیو دیارہ کھی لی کرد، بھلام نہ بیو، لای دوو کانہ کھی
نہ ویہ ریش هر نہ بیو، دووجینگای تریش گھر پا هر نہ بیو ..
گھر پایہ وہ بُ لای پاسہ که کھیوان گوتی :

- (1) چی بیو ؟)
- (1) وردہ نیه .. قہینا که .. بالھسہر خوم بی)
نیو دیارہ کھی بُ کھیوان بھر زکر دھو، نہم سوْز بارانی
کردو پیٹی گوت:

- (1) نانا .. تو هه لیگرہ بُ خوت !!)
- (1) نہ خیر .. من هه لی نا گرم ..)
- (1) نا .. دھ بیت هه لیگریت .. تو پیئم بلی ناوت
چیه ؟)

- ((نومیت))
- (1) نومه گیان باوکت ماوہ ؟))
- ((نہ خیر))
- ((نہی دایکت ؟))
- ((بھلی ماوہ))

- ((خدالکی کوین؟))
- ((نهم شاره))
- ((نهی باوکت چون مرد؟))
- ((الله سه ریازی بوو.. له به سره کوزرا))
- ((ئومه گیان نویز ئەکەیت؟))
- ((بەلئى))
- ((کى فىرى كردىت!))
- ((دايكم..))
- ((ئەی له قوتا بخانه پۆلى چەندىت؟))
- ((سىي سەرەتايى))
- ((قورئان دەخوينىت؟))
- ((نەخىر))
- ((بۇ))
- ((كەس نىيە پېيم بلىت))
- ((ئەي گەر يەكىنچ پېيت بلىت دەي خوينىت؟))
- ((بەلئى))
- ((مالتان له کوي يە؟))
- ((لەم گەرپە كەين))
- كابراي بەر دەرگاي پاسە كە گوتى:
- ((ئادەي كرى كانتان؟))

ئەميش بە مندالەکەی گوت:

(۱) کە لە سەفرەکەم گەپامەوە سەرت لىىدەدەم،
ئىستا خوات لە گەل (دەستىيىكى) ھىتىا بەسەرى
مندالەکەدا.. پاشان كريتكەي دا بە كابرا.. پاسەكەپېپۇو،
دوونەفەرەكەيش سوار بۇوبۇون.. كابراي سايەق پارەكەي
وەرگرت و پاسەكەي جولاند.. كە لە نقلياتەكە
وەدەركەوتىن، ئەم لە پەنجەرەكەوە دەستى بۆ مندالەكە
بەرز كردەوە.. مندالەكەيش وەكو خۆشەويىستىيىكى خۆى
پەنجەناسكەكانى بۆ راوهشاند.

سەيتەرەكەي سليمانيان بېرى و پاسەكە لە سەر
پېپەوى ئاسايى خۆى بزوا.. ئەميش لەجامەكەوە بۆ
دەرهەدى دەپوانى، دەمېكە ئەم رازاوه يىھى دنياى
نەديووه، چونكە لەشار نەترازاوه..

لە گولەكان ورد دەبۈويەوە، بە درىڭايى دەشتە كاندا،
نىڭاكانى كۆمەلە پېوارىيىك بۇون و وەكو عاشق و
شەيدا و شىيىتى ئەفيينى راستەقىنه غارييان دەدا.. ئەو
پېوارانە پەلامارى گژو گيىسا سەوزەكەيان دەدا و بە
تاسەوە ماچيان دەكەد و دەستىيان بە سەريادا دەھىتىا..
پاشان زەماوهندىيان لە گەلدا دەگىرپان.. هەلپەرپكى
دەستى پىكىد.. پېوارەكانىش ھەر ھىندهى لاسكى

گژوگیا به رزه کان ده بون.. هه نوکه نیرگز و گولال
 گورانی ده لین.. گوله زه رد و خه رته له و گیا یه کانی
 تریش، پیزیان به ستوده و به هه مه و به زمه کانی
 کورد و ای بیان هه لد په پن.. پاش چهند ساتیک
 پیباره نیگا کان سارا، به گول و نیرگزو گژوگیا
 خه رته له یه و به جی ده هیلین و، پوو ده کنه
 گردولکه کان.. گردولکه کانیش دین به پیریانه و،
 له نامیزی خویانیان ده گرن.. له راژه یاندا ده بنه مندال،
 چهند چه پکیک گیای پسکاوی سه ر دلی خویان
 کوده کنه و دهیان ده نه دهستیان.. پیباره کان گونای
 سهوزی چه پکه کان را ده شیئن.. پاشان چیروکی ئه قینی
 ههستی خویان بز گردولکه کان ده گرن و دواتر دهست
 له ملی یه کتری ده کنه و سه رو راموز له یه کتری ده دهن و
 نیتدی پیباره کان ده پون..

ده پون، ده پون، تا ده گنه بناری چیا کان.. بز
 لو تکه سه ر به رز ده گنه و، ئا ای بی چهند به رزه.. چهند نیش
 سه خته ناله و تدا پیباری نیگا کان ده پون..

یه کیان ده بیت به سوران و یه کیکی تربه دارا و
 یه کیکی تریش به عدلی و یه کیکی تربه هیوا و

دانهید کی تر به سدروهر و دوانی تریان به نهورقز و بابان
و.....!!

سۆران ناریجیه کی پى يەو گوللە کانیش لە نىو
تورەکە پاشتى دايە، دارا بىكەيسى له سەر شانە و
زەردە لە فېشە كدا، عەلى موزەليەك و ھەشت
مەخزەنی پى يە، ھيوا و سەروھر و نهورقز و بابانیش يە کى
مۇزەليەك و ھەشت مەخزەنیان پىيە بە بەر زەرتىن دوندى
كەزەكە.. لە وئى را بۇونەوە بە مرۆڤ بابان مۇزەليەكە
كەرە شانى و، روويى كرده شار، ھەر دوو ناو لەپى لە
پاست و چەپى ليتوه کانى گىر كردو بەھەموو دەنگى
ھاوارى كرد:

((الله اکبر.. الله اکبر.. الله اکبر.. الله اکبر..
اشهدو ان لا اله الا الله.. اشهدو ان لا اله الا الله
اشهدو ان محمدًا رسول الله.. اشهدو ان محمدًا رسول
الله))

حى على الصلاة .. حى على الفلاح .. الله اکبر
لا اله الا الله

پاشان قامه‌تی نویژی فه‌رسو.. لهوی چاوه‌پوان بولند.
که‌یوان به‌ده مه‌خرزه‌ن و دوو پومانه‌و دووربینیک و
حدریه‌یه‌ک و مه‌تاره‌یه‌ک ناو و موزه‌لیه‌که‌یه‌وه گهیشته
لایان.. چوویه پیش‌هه‌وه و ئیمامه‌تی بو کردن..

که‌سلاوی نویژه‌که‌یان دایه‌وه، ههستانه سه‌ر پسی،
سه‌رله‌نوی بونه‌وه به‌شه‌هین وبازو هه‌لۆ.. ئه‌مجاره‌یان
سدرکه‌وتن، هه‌لفرین، تا گهیشتنه نزیکی په‌لە
هه‌وره‌کان.

ئاله‌ویدا گه‌واله هه‌وره سپیه‌جیا جیا کان کۆبیونه‌وهو،
به‌کۆمەل‌هاتن به‌پیریانه‌وه، هه‌رلە دووره‌وه ئیمام به
پیتکه‌نینه‌وه گوتى:

- (اخۆ ئیوه هه‌رگیز سه‌رمان لى ناده‌ن، گله‌یی بى
لیتان، هه‌مووجارى ده‌بى ئیممەبیتین بو راژه‌تان))

گه‌واله هه‌وره‌کان گوتیان:

- (هه‌رچى بلىن هه‌قى خۆتانه.. گله‌ییتان
لە سەرچاومان!!!))

پاشان گه يشتنه يه ک.. تیزماچی يه کتريان کرد،
به يه ک شاد بونه وو، ثا ویزانی يه کتري بون، دوات،
په له ههوریک له که يوانی پرسی:

- (نهم هه مسو مه خزه و تفه نگه چي؟))

- (نازادی کور دستانه!))

- (چون؟))

- (مهرگی داگیر که ری تیدایه!))

- (کهی؟))

- (رۆزانی داهاتو!))

- (نهی تیمه؟))

- (هاو کار مان بن!))

- (چون؟))

- (له هه رکوی بون، گهر هاوین بون سیبەرمان
بۆ بکەن، گهر زستان بون باران مان بۆ بیارتیت))

- (چى تر؟))

- (گهر پیشەرگه يه کى تیمه تان دى، له شەرپى
دەستەویه خەدا بریندار بون، بە پەلە دابەزن و ھەلیگەن
ولە دەستى دوژمن پزگارى كەن!))

- (نهی نیستا بۆ کوئ دەرۆن؟))

-((بۆ ناسمان!))

-((نه یهین له گەلتانا؟))

-((اتا قەراخى ناسمان وەرن، ئىئمە حەز بە ھاورپىستان
دەكەين ئىوه مان خوش دەۋىت.))
-((بەسىر چاو.))

ئىدى باز وشەھىن وەلۇ وېلەھەورە كان سەركەوتىن،
فرىن تاگەيشتنە قەراخى ناسمان لەۋىپا پەلە ھەورە كان
گەرانەوە وئەمان سەركەوتىن..

-((كاکە شەربەت ناخۆى.. شەربەت ناخۆى..))

ئەم دەنگە كەيوانى راچلىەكاند، بەئاگاي ھىتىايەوە
بەبىئى ئەوهى بىزانتىت مەسىلەچىيەگوتو!

-((نەخىرناخۆم..))

كەزياڭىز لە ملاولاى وردبويمۇ تىنگەيشت كەئىرە سەيد
سادقە وپاسە كەيان بۆپىشودانىتىكى ساتەوەختى راوه ستاوه..
تۆمىز ئەو زەمنەي نىوان سلىمانى وسەيد سادق لە
دنىايى رۆحدا بۇوە، ئاگايى لە جەسىدى نەماواه.

تاسەر ئىسقانى پەزىوان بۇو.. پەزىوان بۇو لە
گەرانەوەي بۇنىيۇ چوار چىتە تەسک و تروسکە كەي

جه‌سده‌دی.. پر بهدل حه‌زی ده‌کرد هر له دنیا بی
سنوره که‌ی روحیدا بووایه..

ناخر لهو دنیایه‌دا، هه‌موو شتیک به ویستی
خویه‌تی، نهوهتا حه‌زی ده‌کرد له‌گمل قوتابیه‌نازیزو
خوشه‌وسته کانی خویدا وله‌سه‌ردوندی نه‌وچیا بدرزانه‌نویش
بکات.. کردی..

حه‌زی ده‌کرد سوّران ودارا وعه‌لی وبايان وھیوا
ونه‌ورؤز وسه‌روهه وھه‌موو قوتابیه کانی دیکه‌ی،
کویکاته‌وه وله‌دنیای مادده‌ی سنوردارو ریژه‌یی پزگاریان
بکات وبيان بات بؤ دنیای بی سنورو ره‌ها، بردنی..!!

له‌و دنیایه‌دا.. خهونه کانی یه‌ک یه‌ک دیتندی،
ئومیتده کانی به‌چاوانی خوی ده‌بینیت.. قوتابیه کانی بیت
سوّزی دلی خوی داده‌پوشیت.. هیچ شتیک نیه‌لهم دنیایه
به‌قەدەر قوتابیه کانی خوشه‌ویست بیت لای.. له‌دنیای
روحدا هه‌موو شتیکیان بؤ ده‌کات.. ئااایی دنیای روح
روحند پاکه..! چهند بیتگه‌رده..!! چون نه‌قینی لی ده‌رژی!!

که‌یوان ده‌یوست یاخی بیت.. یاخی بیت له‌ده‌ستی،
له‌قاچی، له‌چاوی، له‌سنگی، له‌پشتی، له‌جه‌سته‌ی
ناخر جه‌سته‌ی دیلی ده‌کات، زیندانی بؤ دروست ده‌کات،

چوارپهلى ئاوانه کانى ده بەستىتەوە، دەيەۋىت ياخى بېت،
بەلام ناتوانىت.. ساتەوەختە کانى شەوقدانەوەى رۇچ،
بروسكەيىن، خىرا تىىدەپەرن، مەرۆف ناچارەپاش تىپەپىنى
ئە ساتە بروس كەييانە، بگەرپىتەوە زىندانى جەستە!!
ئانەمە كەيوانى دل تەنگ دەكىد.

دىسان پاسەكە بەرىكەتەوە.. گەرماكەيش زياتر مەرۆي
گىزىدە كىد.. سايەقەكەش زۆر بەتوندى پاسەكەلىلى
دەخورى، دەتگوت ئەويش دەيەۋىت لە گەرماكە ياخى
بېت..

گەيشتنە شارۆچكەمى سىروان، بەناويدا تىپەپىن، لە
دەورو بەرى ئۆردووگاي زەمەقى، شارى ھەلەبجەيان
بەتەواوهتى ليۋەدەركەوت ئەم لە جامى پاسەكەوە بۆى
دەپوانى..

ئە ساتانەي بە بىر دەھاتەوە كە مالىان لە
ئۆردووگاي سىروان بۇو، لە گەل باوه خوشەويىستە كەيدا
ھەممو جارى دەھاتن بۇ ھەلەبجە و بە دوکان و
بازارە كاندا دەگەران و، بابەيش لە قەيسەرە شار تۆپى
يارى بۇ دەكىرى و پاشان دەيىبرد بۇ كەبابخانەولەۋى نانيان

دەخوارد.. کاتى نويىزىش لەمزرگەوتى پاشا نويىزىان
دەكىد..

نالاااىي سەرددەمى مندالى چەندە خۆش بۇو، لەبنارى
باوکىدا ھەموو جارى گەورە دەبۇو، دەخنایەوە، شادى
دەيىگرت، بەلام ئەفسوس، بەعس باوکى دابەكوشت و،
لەجىئى باوکىدا پارەو زەۋى دايە..!! ئاخىر چۈن دەبى
مروف بىگۈرپۈرىتەوە بەپارەو زەۋى؟!

پاسەكە گەيشتەناوشار، نەفەرە كان دابەزىن، ئەم زۇرى
برسى بۇو، رېتكۈرپاست ملى نابۇئەو كەبابخانەيەي
كەوەختى خۆى و بە مندالى لەگەل باوکىدا ھەمېشە
لەۋى ئانىيان دەخوارد.. كەبابخانەكە چەند ھەنگاوىڭ
لەولاي مزرگەوتى پاشاوه بۇو گەيشتە بىر دەمى، وەستا
ھەمان وەستاو، شاگىرد، ھەمان شاگىردو، دووكان
ھەمان دووكان و، ئەمېش ھەنگاوىڭ كەيوانەكەي جارانە،
بەلام ئەم جارەيان باوکى لەگەلدا نىيە!!

بلىي كەباب چى يە كە بىناسىتەوە و ھەوالى باوکى
لى بېرسى و..؟ ئەمېش چىرۇكى كۈزۈرانى باوکى و
سەرددەمى مندالەتى بۇ بىگىرپىتەوە...!!.. نەخىر.. نەخىر..

و هستا ته‌نها که باب ده‌دات به خدالک و پاره‌ی ده‌وست،
شیتر ج هه‌قی به‌سمر ناسین و نه‌ناسینی خدالکه‌وه هه‌ید؟!

رپویشته ژروره‌وه، لە سمر کورسیه‌ک و لە بەردەمی
میزیکدا دانیشت شاگردیک هات بولای، ئەم پیتی گون
نه‌فدریک که بابی بۆ بینیت..!

پاش نان خواردن پاره‌کەمی دانا و هاته ده‌ره‌وه، لە
دلی خۆیدا گوتی:

۱) تیستا بۆ کوئ بروم و یەکەم جار چى بکەم..?)
کەمیتک و هستاو پاشان گوتی:

- (دەرپوم بۆ مزگەوتی (دار الاحسان) لەوئ
نویزەکەم دەکەم.. پاشان بۆ مالی کائ عبد الرحمن.. ثیدى
لە گەل ئەودا سمر لەهەموو براکانى تر دەدەم..)

بەشەقامەکەدا شۆربۆيەوه، پانتولە رەشەدەلبەکەی
و كراسە سپىيە قۆل كورتەكىيى و قۇندرە رەشەكانى و
گۆرەويى يەسپىيەكانى سەرنجى گەنجەكانى شارى
رپادەكىشىا، واياندەزانى ئەوه، يەكىتكە لـ

و گه نجه مورا هيقانه که شه و پر ژله سينه ما و بازار په کاندا
که توون ..

نهيان ده زاني، نه مه له زيره کيداده رواته و هسه ر عهلى
کورپي نه بي تاليب و له و هر عو خواپه رستيدا ده رواته و هسه ر
نه بوده رد اشو له غيره ت و مه ردا يه تيشدا، شيري که و ه کو
نه مزه !!

نه خده لکه داماون.. هه ژارن.. تنهها کلیشه ده بینن !!
نه بکم ده بینن.. !هه ر پوکه شى نه دووده سته و
نه دو قاچه و ه دو و چاوه و نه دو وليوه ده بینن .. !!

نهوان له کوي ده زانن له و ديوی نهم کلیشه و هه يکه لم
جهسته يه و دنيا يه کي ديكه هه يه، دنيا يه ک جياواز لم
سر و شته که بوبه شتیکي ئاسای لاي نهوان.. دنيا يه کي
رهنگا و په نگ، نامؤ به هه مو و يان.. دنيا يه ک ئاسمانه که
سهوز.. سهوز.. نه ستيکه کانى و ه کو ره نگي گولاله..
سورو.. په له ههوره بچکوله کان په مه يي.. دارستانه کانى
شين، شين.. تاته به رده کانى زاريان هه يه، کولوه خوله کانى
قسان ده کهن، کاري زه کانى باليان هه يه، چوله که کانى
سپي، سپي.. دنيا ي نه و ديوی جهسته که يوان
نه مو شتیک تيابدا گورانى ده ليت.. هيچ شتکي نامؤ
نيه به شتیکي ديكه پارچه کان به هه مو و يان و ه يه که يه کي

ئەندامى زىندۇو دروست دەكەن!! بەلام جەخار نەو خەلک
تەماشاي ئەم دەنیا يەنا كەن، داماوانە، تەنها ھەيکەلە كە
دەبىنن.. تەنها تەماشاي پان تۆلە رەشە كەو كراسە
سپىيە كە دەكەن.. دەپىت كەي مەرۆڤ ئەمدا ماما يەي لەكىز
پىتە وە؟؟

كەيوان نقلیاتى پاسى عەنەبى بىرى، گەيشتە
مزگەوت دەست نويىزىكى حسابيانەي گرت، دلى پشوى
دا ئاوى دەست نويىزە كە بەختىيارى دەدا يە گىانى
گۆرەويە كانى خستە نىئۇ قۇنەرە كانى، جىڭگاي نويىزە كەي
بەجييەشت.. گەشتە بەردەر كى ناوهەي مزگەوت، قاچى
پاستى پىشخست و گوتى:

((خوايە دەرگاي خۆتم لېبىكەرە وە))

سەرى بۇلاي مىحرابە كە ھەلبىرى، دىتى 11
عبدالرحمان) اى ھاوارپى لە مىحرابە كەدا ئۆخۈنى
گرتۇوە، نزىكەي ھەشت قوتا بىش بە بازىنەي لە دەورى
كۆبۈونە وە بە دەست خۆى نەبۇو، چەند خەندە يە كە
ھاتنە سەر لېوانى، ئەۋەمى نە دەبىنى، ئەمېش لە دلى
خۆيدا گوتى:

((جاری بانویت که مبکم نه وسا ده رقم بولایان))
له پنهنای پاییمه کی مزگه وته کهدا نویتی نیوه رقو
عمری بـه کوکراوهـه کـورت کـراوهـی دـابـیـت،
کـرد.. ((عبدالرحمـان)) وـه کـو رـوحـی خـبـهـرـی دـهـرـهـ کـه
کـهـشـتـیـکـیـ نـاـثـاـسـایـیـ هـمـیـهـ سـهـرـیـ بـلـنـدـ کـرـدـهـ وـهـ،ـ خـبـهـرـهـ کـهـ
رـاستـ بـوـوـ نـهـمـ لـهـ گـهـلـ کـهـیـوانـدـاـ قـوـتـابـیـ یـهـکـ قـوـتـابـخـانـهـ
بـوـونـ،ـ تـاـ نـهـوـکـاتـهـیـ بـارـیـانـ کـرـدـ بـوـ سـلـیـمـانـیـ..ـ لـهـیـهـکـ
پـوـلـیـشـدـاـ وـلـهـ سـهـرـیـهـکـ کـوـرـسـیـشـ دـادـهـ نـیـشـتـنـ،ـ بـهـ بـالـاـیـشـ
هـمـرـ هـیـتـنـدـهـیـ کـهـیـوانـ بـوـوـ وـهـلـیـ نـهـمـ کـهـمـیـکـ دـهـمـ وـ چـاوـیـ
رـهـژـوـوـیـ بـوـوـ،ـ وـهـ کـوـ کـهـیـوانـیـشـ زـیرـهـکـ نـهـبـوـوـ..ـ کـهـ هـاـوـرـیـ
قـوـتـابـخـانـهـیـ خـوـیـ دـیـ،ـ ئـیـترـ خـوـیـ نـهـگـرـتـ وـدـاوـایـ لـهـ
قـوـتـابـیـهـ کـانـیـ کـرـدـ ،ـ قـوـرـئـانـ خـوـینـدـنـهـ کـهـ رـاـبـگـرـنـ تـاـ
بـهـ خـیرـهـاتـنـیـ نـهـوـمـیـوـانـهـیـ دـهـکـاتـ..ـ قـوـتـابـیـهـ کـانـیـشـ بـیـدـهـنـگـ
بـوـونـ نـهـمـ هـهـسـتاـ کـهـیـوانـیـشـ هـهـسـتاـ..ـ نـهـمـ هـهـرـلـیـرـهـ دـهـستـیـ
پـیـکـرـدـ:

-(یـاخـواـ بـهـ خـیرـبـیـتـ..ـ دـهـبـیـتـ لـهـ کـامـ جـیـگـهـوـهـ
بارـیـبـیـتـ!!))

کـهـیـوانـ بـهـ پـیـکـهـ نـیـنـهـ وـهـ گـوـتـیـ:

-((الـسـلـیـمـانـیـهـ وـهـ بـارـیـوـمـ))

ئیتر د ستیان کرده ملی يه کتری و پاش نهم لار
ماچکردن و هه وال و ده نگووباس پرسین، عبد الرحمان
گوتی:

- ((دە توانیت له گەلمان دانیشى تالى دە بىنەوە))

- ((ئاسايىيە، زۆريشم پىخۇشە بىان ناسم))

قوتابىيە كان له مىحرابە كەوە تە ماشاي ئەو دور
مرۆقەيان دە كرد زىاتر له مىوانە كە را دەمان، نەيان
دەناسى، بەلا يانەوە سەير بۇو.. مامۆستا كەيان ئاوا
بە دەم ئەو مىوانەوە دەپروات، له دلى خۆيان دا دەيان
گوت:

- ((ئەو دىسکۆ، كەي ئەو دىنى.. ها..!!))

ھەمان كلۆلىيە.. ئەمانىش تەنها دەرەوە دە بىنەن
ئەوا مامۆستا و مىوانە كە هاتن.. ئەمان له بەريان
ھەستانەوە.. كەيوان گوتى -

- ((السلام عليكم...))

- ((و عليكم السلام...))

قوتابىيە كان وەرامييان دايەوە، عبد الرحمن يە كە
پەكە قوتا بىيە كانى پى دەناساندو، لاي راستەوە كەيوانى
دەستى كرد بە تەوقە كردن له گەلىاندا.. مامۆستا:

۱۱- میوانه خوشه ویسته که مان له سلیمانی شده و
هاتووه مامۆستا که میوانه...))
قوتابیه کان وايان ده زانی هر له راستیدا مامۆستاي
قوتابخانه يه نهيان ده زانی ته لیسمى خوشه ویسته يه و
هیچی تر.. که میوان ته وقهی له گەل هر کامپاندا ده کرد،
عبد الرحمن ناویان هەلدەدا:

۱۲- ئەمە کاڭ پېبوارە...، ئەمیش کاڭ بەهادین،
کاڭ پەوف، کاڭ مەريوان، ..... کاڭ هەورامان))
کەگەيشتە هەورامان کە میوان بۆی خنایە وە، چرۇی
خورپەيەك لە بیریدا خۆی كرده وە بسو بە گۈل.. ئەم
فەرمودەيە پىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) لە
ناخیدا بروسكەي دا:

((.... الارواح جناد مجنة .. فيما تعارف منها اختلف،
وماتنا كر منها اختلف!!...))
ھەورامان ھەر دوو چاوى سەوز بسو، قىزى زەردىيىكى
كال بسو.. بالايەكى نەيجەيى، ناسك، لە پۆلى دووی
ناوهندى بسو.. قوتابیه کانى دىكەيش پۆلى يەك و دووی
ناوهندى بسو..

پاشان دانیش: ن.. قورئان خویندن ته او بسو.. عبد
الرحمان له سهر چۆک دانیشت، قوتاییه کان خۆیان
ئاماده‌ی گوئ گرتن کرد.. قورئانه کانیان له بەر دەمیاندا
دانا.. مامۆستا بە بى نەوهى ئاپر بداتەوە بەلاي کەیواندا
گوتى:

- (ئىستايىش، مامۆستا کەیوان ھەندىك
ئامۇزگاريمان دەكەت با گوئى لى بىرىن..)

کەیوان بە تەمای ئەم داوا كوتۈپپىه نەبسو، ئەم
پەمودەي ورد بۇونەوهى خۆى بسو، سرنجى لە پېقىنى
پوخساري قوتاییه کان دەدا.. دەيىست بىانى لە چاوى
کاميانا رېسكانى تەواوي ئىسلام دەبىنى ئەم پەنجە کانى
دەستى پاستى گرمۇلە كردىبو، وە كو سەر تۆپەلى
پەنزو، لە ژىر چەنەي بى پەتىنيدا كۆى كردىبووه..
كەتىك ئە داوايىه راژانى.. ئىدى هاتەوە سەر خۆى..
تکايى كە ئە دەركە نەخاتە ئەستۆي.. بەلى بى سود
بوو.. لە كۆتايدا عبد الرحمن نا چارى كرد.. بۆيە بەپەله،
لەپەركەنی مىشىكى هەلدايەوە، بە دەفتەرى ھزرىدا
پۆيشتەوە..

له باسکهم)) چی باسکهم... چی باسکهم...
ناخیدا نه مهی ده گوت.. گهراو گهرا.. پاشان هه رله ناخیدا
گوتی)) زور باشه انشالله جینگای خوی ده گریت (!!))
قوتابیه کان چاوه نواپیون، ثهم چوار مشتی تیکه لاؤ
له سهر نه زنزو دانیشت، به دهنگه ناسکه کهی و بمه و
دهنگهی کهله جریوه جریوه چوله که و خورهی کاریز و
قولپهی سهر چاوه و گورانی گه لای ده کرد، ناوی خوای
تاکوتنه نیای هینا و سوپاسی کرد و پاشان گوتی:

((پیغه مبهه ری نازیزمان، سلاوی خوای له سهر بی،
به قوتا بیه کانی گوت بسو ((الدنسا جیفة و طالبها
تکلاب)) اوته.. دنسا که لا کیکی مرداره و بیووه و نهوانهی
سدی تی ده کهن سه گن....

باله پوانگهی ثهم فه رموده و، په نجه ره یه ک
بکهینه و ته ماشای زیانی یه کیک له قوتا بیه کانی
بکهین بزانین چون هه ولی داوه زیانی خوی ده قاو ده ق،
وه کو ثدم فه مووده یه لی بکات.. پاشان بزانین، ج
جیاوازیه کی گهوره هه یه له نیوان ئیمهی به ناو
موسولمانی ته مرؤ و قوتا بیه کانی سهر ده می مه دینه دا..

پەئ قوتابى ناگاي لە خۆى نە مابۇو.. ئە وەج سېيىز
 و تەلىسىتىك بۇو..؟.. و شە هەمان و شە يە.. نامۆزگارى
 هەمان نامۆزگارى جارانه..؟.. ئەى بۆچى هەرگىز وايان
 لى ئەھاتووه..؟ دىارە و شە كانى كەيموان ھىزىز
 لە دەسەلاتىتكى گەورەو بالاى غەيپەوە وەردە گرن.. بۆئە
 ئاسا، وە كسو موگناتىس مەرۋىشى گۈنگەر دەبەن
 مەملىە كەتى غەيپەوە..

كەيموان:

11- شەويى پاش نويىرى عيشا - ئەميرى
 موسولمانە كان، عومەرى كورپى خەتاب، لە نىئو جىنگەمى
 راژانىدا، جەستەمى درىز كردىبوو.. خەو لە چاوه كانى تۆرا
 بۇو.. هەوالىان بۆ هيتنابۇو.. تا شارى

(ئىبىليلە) نەگىرىت فارسە كان تىكى ناشكىن.. چونكە
 لەو شارەوە، بەردەوام، يارىدەو يارمەتى و مەددە
 دەگاتە لەشكىرى فارسە كان.

نەمير بېپارى دا سوپايدەكى بنىرت بۆ گەتنى ئەو
 شارە.. بەلام كى بنىرىت..؟ ئىستا دەورى چۆلە، پىاوي
 نىسلام، هەرىيە كەو لە بەرھىيە كى جەنگن..؟!!

لەنیتو جىئىگا كەيدا زۆر بىرى كرددوھ.. تا گەيشتە
قەناعەت و لەبەر خۆيەوە گوتى:
(1 دۆزىمەوھ)، پاشان لاپەرەكانى ژيانى ئەو
پياوهى ھەلدايەوھ.. بىنى، بەشدارى غەزاي بەدر و
ئوحود و خەندەقى كردووھ.. حەوتەم كەس بۇوە ئىمانى
ھېتىاوه..

پاش نويىزى بەيانى رپوئى لە خەلکە كە كردو گوتى:
(1- عوتىبەي كورپى غەزوانم بۇ بانگ بىكەن)

عوتىبە هات و عومەرى كورپى خەتاب، نزىكەي
شەسىد سەربازى موجاھىدى بۇ رېكخست و فەرمانى
پىدا بەرەو ئىببىلە بەپىچى بىكەۋىت و....،

كەسوپا گەيشتە قەراخى مەدىنە، ئەمیرى
موسولمانان گوتى:

(1- ئەى عوتىبە ئەو من تۆم نارد بۇ ئىببىلە.. كە
گەيشتىتە ئەوى، بانگىان بىكە بۇلاي خوا، ھەر كەس
موسولمان بۇو باشە، ھەر كەس موسولمان ئەبۇو
جيزييە لى وەرىگە، گەر جىزىيەيشيان نەدا، ئەو

شمشیتر بخدره سه‌ر گه‌ردنیان، له خوایش زور بترسه ثهی
عوتبه، ته‌که‌بورت بۆ په‌یدا نه‌بی و...!!)

ئیتر خوا حافیزی لى کردن.. سوپاکه هات تاگه‌یشته
قامیشه‌لانه‌کانی ئیبیله.. زوریان برسی بولو.. هیچیان پس
نه‌بوو بیخون عوتبه داوای لى کردن، بزانن، لم ده‌ورو
بهره شتیک نادۆزنه‌وه بیخون... يه‌کیک له موجاهیده‌کان
ده‌لیت:

۱) ئیمه ده‌گه‌پاین بۆ خۆراک.. چوینه نیو کۆمەلە
دره‌ختیکه‌وه بینیمان دوو زه‌میله‌ی گه‌وره دانراوه..
یه‌کیکیان پرە له خورما، ئه‌وی تریشیان، پرە له
دانه‌ویلە‌ی سپی و به تويکلیتکی ته‌نکی زه‌رد ده‌وره
گیراوه، هه‌ردوو زه‌میله‌که‌مان هه‌لگرت و گه‌پاینه‌وه بۆ
سەربازکه‌که‌مان، گوتمان:

- ((الهوانه‌یه ئەم زه‌میله‌یان زه‌ھری تیدابیت؟ و دوژمن
لیزه‌دا داینابیت))

ئیتر پەلاماری خورماکه‌مان داو خواردمان و
زه‌میله‌که‌ی ترمان لە‌ولاوه دانا، ھیندەمان زانی
ئه‌سپیک تاواری دایه زه‌میله‌که‌و ده‌می نایه نیوی و
ده‌ستی کرد به خوادنی، گوتمان: تازه ته‌واو،

دېيکۈزىت.. خاوهندىكەي گوتى، وازى لىٰ بىئن من
پاسەوانى دەكەم، ئەگەر زانىم دەمرىت، خىرا سەي
دەبېم.. شەوھات، كە بەيانى رۆژ بۇويەوە، ئەسپەكە
ۋەكۆ خۆى وابۇو..

خوشكەكەم پىتى گوتى:

-() من بىستۇومەلەباوكم.. فەرمۇيەتى.. زەھر
كارىگەرىيەتى نامىتىنى، ئەگەر نرايە سەر ئاگر().
پاشان ھەندىتىكى دانەۋىلەكەي ھىئنا و نايە سەر ئاگر..

گوتى:

-() وەرن، تەماشاكەن، چۆن سور داگىرساوه))
وردە وردە توېڭىلەكە نەدەماو دەنكە سېپىيەكە
دەردىكەوت،

عوتىبە گوتى:

-() ناوى خوا بىئن و بىخۇن!))
-() دوايى زانىمان ئەوه پىيى دەگۇتىت بىرنج!!)
قوتابىيەكان لەويىدا پىكەنینىك گرتىنى، كەيوان
گوتى:

۱۱- بەلی.. ئا لهویدا زانیان برنج هەمیه .. بەھەر حال..
ئىبىلە، شارتىكە لەسەر قەراخى پۇوبارى دىجىلدە دروست
کراوه، هەموو قەلاي سەخت سەختە.. فارسەكان
رەبوبوانە مەخزەنی چەكە كانیان..

عوتىبە چەند ئالايىھە كى دايىھ دەستى ژنەكان و..
فەرمانى پىدان لە دواى سوپا كەوه بن و پىتى گۆتن:

۱۲- ئەگەر ئىمە لە قەلاكەن نزىك بۇونىھە، ئىۋە لە
دواوه بىكەن بە تۆزو غوبارىك ئەوسەرى ديار نەبى..

كاتىك ئەمان لە قەلاكەن نزىك بۇونىھە، سەربازە
فارسەكان بۆيان دابەزىنە خوارەوه، بەلام كە ھەلمەتى
موجاهىدە كانىيان بىنى و ئەو هەموو ئالايىھە يان لە دواوه
دى، ترسان و وايان زانى ئەمانى سەرتان و
كۆتايمە كەيان لە مەدىنەيە، بۆيە بەپەله خۆيان پىچايەوه
و ئەوهى بۆيان ھەلگىراو ھەلىانگرت و،

بەبەلەمۇ كەشتىيە كان كەدىانە ئەو بەرەوه و شاريان
چۈل كەدو موسولمانە كانىش بە دەنگى زولالى تەكبيرە
چونە نىتو قدلاكەن..

ئالتون هەلچنرا بىوو.. چەندىن جۆر خواردن پىزكرا بىوو..
ھەوالى سەركەتن گەيشتەوە عومەر...!!

كەيوان ئالھەۋىدا وەستا.. نەئ توانى يەڭى وشەيش
بىدركىنى.. ئالھەۋاتەدا ھەزاران ئاواتى رەنگا و رەنگى
خۆى دەبىنى.. كەئ بىئ ئەمېش فەتحى سليمانى و
ھەولىر و دھۆك و شارەكانى دىكەي كوردستان بىكەت و..
ئالاي دەولەتى ئىسلامىيان تىدا ھەلبەكتات.. كەئ
بىئ كەئ؟!!

چەند ئەشكىنىكى سېپى بە رو خساريدا قەتارەيان
بەست، قوتابىيە كانىش دلىان پېپسوو، ھەورامان لە
ھەموويان زياتر دلى پېپسوو، نەيتوانى خسۇى بىگرىت..
رۇندك لە دىيە كانىيەوە ھەلقولا و پاشان كەيوان دەستى پىئ
كردەوە:

۱۱- عوبىيە زۆر ترسا، ئەم ھەموو نازو نىعەمەتە.. ئەم
دنيا بىئ بارە.. مەجاھيدە كان تەۋەزەل بىكەت، بۆيە
مۆلەتى لە عومەر وەرگرت و لە ولاتەوە شارى بەسرەي
دروست كرد..

موجاھيدە كان دەستىيان كرد بە خانوو دروست كردن،
بەلام عوبىيە ھېچى بۇ خۆى دروست نەكىد، پاشان
ھەموويانى كۆكىدەوە و پىئى گۇتن:

(ا) خدالکینه، دنيا بدره و نه مان ده پرات.. ئىسوهش
جىئگايىه كى نه براوه چاوه پىتانه.. نه خداله تىين.. دنيا بىزى
نرخه بى نرخ.. من پهنا ده گرم به خوا نه گهر لاهى خدالكى
گهوره بىم و لاي خوا بچوک..)

دوا ترى يە كىتكى كرد به نه ميريان و خۆى گهپايدىوه بىزى
مەدىنه، كە گەيشتە لاي نه ميرى موسولمانان، داواي
لىٰ كرد نه ميرى سوپاكمى لىٰ بستىئىنىتەوه و يە كىتكى تىر
بخاتە جىئگاكەمى، چونكە نەم تواناي بەر پرسىيارەتى
پۇرۇش قىامەتى نىيە،

بەلام عومەر بە زۆر كردىيەوه بە نه ميرى و فەرمانى
پىّدا بگەپىتەوه، نه ميش نا چارانە فەرمانە كەمى قبول
كردو سوارى و شترە كەمى بۇو.. دەيى گوت :

- (خوايە مەمگىرەوه بۇ نەھوي.. خوايە مەمگىرەوه بۇ
نەھوي.. خوايى گهورەش پاپانەوه كەمى لىٰ وەرگرت.. كە
چەند ھەنگاوتىك لەمە دينە دور كەوتەوه، و شترە كە
ھەلخليسکاو نه ميش كەوتە خوارەوه مىرد.. ئىستا ئىۋە
تەماشا كەن و وردىنەوه.. بۇچى نەسحابەكان توانىيان
دەولەتى ئىسلامى دروست بىكەن و قورئان بىكەن بە
فەرمانپەواي خۆيان و ئىئمە ناتوانىن..؟

که یوان له باسه کهی بسویه وه.. قوتاییه کان وايان
ده زانی سمر له نوئ لهدایک بسوونه تم وه.. نهیان ده زانی
چون و بهج جوریک به ختیاری نیو ده رونیان ده ربپن،
به خویان ده گوت:

- (انه مه ئه وکوره بسو که به دیسکویه کی
کولانگ مرمان ده زانی؟ ئه مه ئه وکوره بسو که
مامؤستایه و گهوره تریش له مامؤستا...)

پاشان هه ستانه وه.. که یوان ته وقهی له گه ل دا کردن
و خواحافیزی لی کردن و، له گه ل عبدالرحمان چوونه
دهره وه.. قوتاییه کان له مزگهوت دا مانه وه، پاش دوده قه
عبدالرحمان گه رایه وه نیو قوتاییه کانی و گوتی:

- ((ههورامان))

- ((بەللى))

- ((وهره له گه لماندا))

- ((بۆکۆئى؟))

- ((بۆمالي چهند براده ریک ده رقین، مامؤستا که یوان
حدز ده کات تؤیشمان له گه ل دابیت من پىم گوت
ههورامان خەلکى بیاره يه.. ئه ویش خزمى زۇرى ھە يه
له وئى، حەزدە کات ھە والى خزمە کانى لى بېرسىت))

ھەورامان ھات و سى بە سى مزگەوتیان بە جى
ھېشت.

عه قيده ميڙوو دروست ده کات.

سُورانه شيووعى .. بُوو به کاکه سُورانى مسولمان !
 سُورانى ئاژاوهچى ، سُورانى که قوتابيانى پوله کمى
 رپقيان لى بُوو، باوه و دايىھى گيريان خواردبوو به
 دهسيه وه چونكە ئاكار و ناو و قسه کانى و جموجوله کانى
 نامؤبىوو پىيان.. ئىستا زور زور گورپاوه !!

سُوران وه کو کەيوان لاي قوتابيه کان خوشەويسته ..
 باوه و دايىھى تا سەر ئىسقان لى ئى رپازىن .. چونكە ئەم لە
 وەرزى سەھۆل بەنداندا بۇيان دەبىتە خەرمانىتىكى
 گەشاوهى تەپو دەست و پەنجەي يەخ گرتويان گەرم
 دەكتەوه .. چونكە ئەم لە وەرزى ئاو و بارانى خورپى
 هاوينى وشك و پەقلەدا مالى كويستانى لە چرۇ
 دروست كراوى وە کو سابات، بۆ باوه و دايىھى پىك

دەھىنېت بەشەمالى فىنكى ئەوزۇزانە باوهشىنى
پوخساري ماندويان دەكات..

سۆران ھەنووکە لەدنيا ساتورو پرلە ساتمەدا تەنها
خەمیتکى ھەيء !! خەمیتکى بەرزو بالا وەکو قەندىل وەکو
سارەي ھەمېشە خوتىنین گەورە وەکو شاخى ساسۇنى
کوردستان..

ئەم خەوە، رەنۋى بەفرە پاش گلۆلە كردن لەساراي
ناخىدا مەلۇ بۇوه، تاڭەيشتۇتە كۆتا دوندى كەزەكانى
ئەو دەقەرە .. دىسان شەوە .. دايىه و باوه و بەختىارى برای
لە كەزاوهى پەلکە زىپىنەي خەودا جەستەيان غەرق
بۇوه.. كى دەزانى ئىستا چەند خەونى جوانى وەکو شىلان
دەبىنن !! ئەمېش لەسەر قەنەفە سورەكەي كە لەلائى
رەستى ژۇورەكەيەوە بسو، ئۆقرەي گىرسۈرە.. بىجامە
سېيەكەي لە پىدايىھ كەتىپسى ((ئىسلام و رېچكەكان))
لەسەر تەپۆلکەي بەر دەمى بەكراوهىي دانراوه ئەم بۆ
ديوارەكەي بەرامبەرى دەپۋانىت دىيوارەكە هەسەر وەکو
مېزەرە ئازاو بەغىرەت و خواناس و ھەلنى
خلىسكاوه کان.. سېيىھ كى تۆخ.. هيچى پىتوەنې
تەنها تابلویەكە نەبىت.. تابلوکە تا چاوا بىدەكتات گولە
گەنمەو ھەلساونەتە سەرپى، نەرمە بايىھ يارىيان

له گەلدا دەکات.. خۆریش تازه له پشتى چىا بەرزە کانسەوە
سەرى دەرھىناوە.. كەچى لەتابلۇكەدا دنيا هەر سوورە ..
گولەگەنەمەكان سوورن.. كەزەكان سوورن.. خۆرە كەيش ..
دەوهەنەكان.. گردۇلکەكان ، دارستانە كانى لاي راست ..
ھەمويان سوورن.. سۆران لەجىنگاكەي خۆيەوە بۇ دەقەرى
تابلۇكەي دەپوانىت.. پەراوي يادگارىيە كانى ھەلدايمەوە ..
گەيشتە ئەو سالەي لەپۆلى سىنى ناوهندى بسوو ..
سەرهەتاي سال بسوو، قوتابى پۆلە كەيان لەگەل كچانى
پۆلە كەيدا ئاوىتە بسوو.. ئەم ساتە هيچ كچىتكى خوش
نه ويستووھ.. لەگەل هيچ كچىتكىدا پەيوەندى نەبەستووھ ..
وەلىنى چاوه كانى ئەم قوتابىيە و قىزە پەخشانە كەي و بالا
پىتكى جله شىنە كانى ئەم كچە.. سىحرى لىنى كرد.. وەكۈ
تەزوی كارەبا تەلى سۆزو سەرچاوهى خۆشە ويستى راژان ..
ئاگايى لە دەرس نەما.. مامۆستا لەۋى بىخىزى قسانى
دەكىد، وانەي رۆزانەي باس دەكىد.. ئەمېيش بەلاشە
گوئى گرت بسوو، بەلام رۆحى تالە پوشىتكى بىھىزى بى
توانابسوو.. باي خەيال دەي بىردى ھەزاران ژوانى ئالوالاوه ..
تائىستا نازانى ناوي چىيە.. خەلکى كويىيە.. بۆچى خۆي
رَاگۈزىزاوهتە ئەم قوتابخانەيە.. مالىيان لە كويىيە.. ئەم
پرسىيارانەي لاي ئەم بىھىزى وەلام بسوون.. لەپاستىش دا ئەم

تهنها حهزی ده کرد ناوی بزانیت.. ئیتر خەلکى كويىھە و
بۆچى هاتووه و.. ئەم كارىكى بەوانە نىھە !!

رۇزى يەكەم تىپەپى و ناوی نەزانى !!

قوتابيان بەرەو باوان بۇونەوە ئەميش وەكىو ھەمود
گەنجىكى موراھىق خۆى دواخست.. كچەي تازە قوتابى
بە تەنها لە قوتابخانەوە دەركەوت.. نەرم نەرمىك پىڭاي
دەپرى.. ھەنگاوه كانى پېلە ناز بۇو.. ئەميش بە دوايدا
وەكىو مەجنون و فەرھاد بۇوبە راپگار.. لەو پىۋيانە
گەورە فراوانەدا كەسى نەدەبىنى بەتەنها ئەو نەبى..
خۆىشى سەيرى پىندەھات.. ئەمە چىھ.. خانوھ كان بۇونىان
نەماوه.. شەقامە كان وون بۇون ئەى درەختە كان.. ئەى
دوكان و مروقە كانى تر چىانلىھات؟ ھەمۇپىان بۇون
بە لەيلا و شىرىئە تازە كەي لەگەللىاھات تاگەيشتە
نقلىياتى پاسە كانى ھەوارە بەرزە.. كچە سوار بسوو.. ئەم
لەنزيكەوە راوهستا.. كەپاسە كە خەريك بسوو بەپەپى
بەھەۋىت.. خۆى نەگرت و سواربۇو.. ئەو دانىشت بۇو.. ئەم
بەپىۋە بۇو.. حەزى دەكرد ھەتا ھەتايە ئەو وەكىو خاتوو
زىن ئاوا بەرامبەرى دابنىشتايە و ئەميش وەكىو كاكە مەم
ئاوا لەخزمەتىيا راپوھستايە ئەم ھەرچى نىگاي بسوو وەكىو
رېئنەي باران، وەكىو كلىۋى بەفر، دەرژان بەسەر ئەودا..

نه جاریک و نه دوان و نه سیان.. ئەویش لە چىنگاڭى
خۆيەوە ھەستى بەوە كرد ئەم رپانىنە بەرداھوا مە شتىكى
ناسايى نىيە.. بەلام ھىچ بە سەر خۆى نەھىئىنا.. لاي
نىوەرۆ بۇو.. دنيا خۆرەتاو بۇو.. پاسەكە لە كۆتا
مەلبەندى خۆى وەستا.. كچەدابەزى.. ئەمېش دابەزى..
ئەو بەلای راستدا خۆى كرد بە كۆلانىكى

فراواندا.. ئەمېش وورد وورد لەدوايەوە پىڭاى دەبپى..
ئەوە لەبەردەمى دەرگايمەكى شىندا وەستاپەنجەمى
نابەپلاكى بەردەرگا كەدا.. ئەمېش هەرنگاوى دەنا
كەدەرگا كە كرايەوە ئەو چوھە ژورەوە ئەمېش بەخەون و
ئومىيەدەكانىيەوە گەپايدەوە بۇ مالى خۆيان..

بۇ سېھىنى بەپەلە كتىبەكانى ھەلگرتوو بەرەو
قوتابخانە بەپىكەوت ئەم لەپىزى لاي سىيىھەداو لەدواي
دواوەدادەنىشت كچەكەش لەپىزى يەكەمداو لەناوه راستدا
دادەنىشت..

دەرسى يەكەم مىئژوو بۇون مامۆستا پرسىيارىتىكى
كرد.. قوتابىيەكان دەستىيان بەرز كردەوە، مامۆستا
ئاوارپى دايەوە بۇلاي پىزى يەكەم پياويىتىكى پىرى عەينەكى
لەچاو و بۇو.. گوتى:

-((ناده‌ی روزگار))

ناوی روزگار نه می‌هر روزاند، روزگار نای
کچه‌یه، ناوی خوش‌ویسته که‌یه‌تی.. که‌واته ناوی
روزگاره!!

ماموستا گوئی گرتبوو، روزگاریش، ولامی
پرسیاره که‌ی ده‌دایوه، دهنگی تا بلنی ناسک و پرله
سوز بwoo، ئەم دهنگه ده‌هینده‌ی تر سورانی له هوش
خویبرد.. ئەمه يه‌کەم جاره گوئی له دهنگی بیت..

به‌هر حال.. ئەمرؤیش قوتابخانه ته‌واو بwoo.. هەمان
پرؤسەی دوئنی، بهبى کەم و زیاد گەیشتەوه ئەنجام..
ئەم له گەلیا بwoo تا دەرگاکەی داخست.. ئااایی چەندی
ھەز دەکرد کەله پاسەکەدا پاره‌کەی بۆ بدايە..!! به‌لام
زاتی نه‌بwoo.. دەترسا لیئی بیتە دهنگ و حەیای بەرتیت!!
دەترسا له ناو ئەو خەلکەدا بیداتە بەر تف و نەفرین..
ناخر دوو رۆژه دەیناسیت.. تا ئیستا له ئاستیدا زاری
بکاتەوه و تەنها سلاویتکی لى بکات.. چ جای کری پاسی
بۆ بادات..!!

رۆژی سییەم هاتە پیشەوه.. خۆی گەیاندە وە
قوتابخانه.. سات به سات بۆ ھەلیئک دەگەرا، بۆ

دەرفەتىئىك دەگەرە، بۇي بېرىخسىت و تەنها يىدىكى قىسىمى
لەلابكاش.. ئىلىدى ئەو قىسىمە ھەر چىيە و چۈنە قىدىدى
نىيە..

دەرسى سىيىم بىر كارى بۇو.. مامۆستا ھاوكتىشەيدىكى
لەسەر تەختە رەشەكە نووسى.. گوتى

(1) كى بۇمان حەمل دەكەت؟)

ھەموو قوتابىيە كان دەستىيان بەرز كردەوە، مامۆستا
رۇزگارى ھەلساند.. رۇزگار تەباشىرى گرت بەدەستەوە، لە
سەرەتاوه باشى هيتنى.. وەلى لە ناوه راستدا خراپى كرد..
تىئىكى دا.. مامۆستا گوتى:

(1) نانا.. تىئىكت دا..)

رۇزگار ھەر چى كرد بۇي ساغ نەبۇوەوە.. مامۆستا
گوتى:

(1) كى بۇي راست دەكەتەوە؟)

سۆران بەپەلە دەستى بەرز كردەوە، ئامانى نەبۇو
لەبىر كارىدا، ھەميشە زىرەك تىرين قوتابى بۇوە تىياندا،
مامۆستا ھەلى ساند.. سۆرە گەيشتە بەر تەختە
رەشەكە.. رۇزگار تەباشىرە كەي دايىدەستى، ئەم دەستى

لەرزى، يەكەم جارە خۆشەویستەكەي ناوا بەرامبەرى
بووهستىت و پىويستى بەيارمەتى ئەم بىت.. ئەم لەچەند
سانىيەيەكدا هەلەكەي بۇ راست كرددوھ و ھاوکىشەكەي
گەياندە ئەنجام..پاشان ھەردوو كىان گەرانھوھ جىنگاكەي
خۆيان، كەوانە تەواو بوو.. رۆزگار ھاتە لاي سۆران و

پىي گوت:

- (1) كاڭ سۆران ئەگەر زەحمەت نەبىت حەز دەكەم،
جارىتكى تر ئەو ھاوکىشەيەم بۇ شى بىكەيتەوھ، زۆر پوون
نيه لام.)

ئەم داواكاريە سۆرانى وەكۈزۈلەن خستە سەما ،
ھەستى كرد زەمەن و پووداوه كان خزمەتى دەكەن،
يارمەتى دەدەن، ھارىكارى دەكەن..

ئەوھ رۆزگارە بەپىي خۆى ھاتووهتە بەرددەمى و ،
داواي قىسە كردىنى لى دەكات.. ئەو رۆزگارە كە دوينى
دەقەرىتكى پېر لە ئەتۆم بوو، دەترسا ئەگەر كرى
پاسەكەي بۇ بىرات، بىتەقىيەوھ بە روویدا و نەك بە تەنها
خۆى، بەلكو دنيايش وىران بىكات..

نهمه شو رۆژگاره يه که ده ترسا تف باران و نه فرین
بارانی بکات و بد به ر چاوی خەلکى نیو پاسه کەوە،
حەیا بەرنىت..

نهی دەزانى سوپاسى کى بکات...!! دلى، ھەستى،
ناخى، سوپاسى خواي دە كرد...!! وەلى خىرا خىرا ياش بە
خۆى دە گوت:

- (ا) خواي چى...؟ ئىمە كەي بپرامان بە خوا
ھەيە...!!)

ئەم خەيالانه چە خماخەو برو سكە بۇون، تىز رەوانە وە
بە مىشىكىدا تىپەرین، پاشان بە پەللە قەللم و
دەفتەرىكى دەرھىننا و گوتى:

- (ا) زە حەمەتى چى.. چەند جار دە تە ويىت بۆت حەل
دە كەم)

رۆژگار لە پەنايە وە دانىشت و، ئەميش دەستى
پىكىرد.. چەند جارىك بۇي دووبارە كرد وە، ئە و
پرسىاري دە كرد ئەميش وەلامى دە دايە وە .. واي ھەست
دە كرد گەورە ترين پاشاي ئەم گەردوونە يە.. كە زەنگى

هاتنه ژووره وه لى درا، رۆزگار هەستايە سەر پى و
گوتى:

11- زۆر زۆر سوپاس... بەپاستى ماندووم كردى)

سۆران بەيەك دنيا خەندەي كامەرانىيە وە گوتى:

(ماندوويەتى چى.. من بەئەركى سەرشانى خۆمى
وا دەزانم..)

دەۋام تەواو بۇو، ئەمچارە سۆران وە كو رۆزانى تر
خەمبار نەبۇو، شادى لە ھەموو گياني دەبارى، و كەلە
گەلىدا سوارى پاسەكە بۇو، كريىكەي بىۋدا.. ھەنۇوكە
ئەم بە پىۋەنیە ئەويش دانىشتىت، ھەردۇوكىان لە
پەناي يەكتريدا و لەسەر دوو كورسى دانىشتۇون، بە
يەكەوە باسى قوتابخانە دەرسەكان دەكەن..

رۆزى چوارەم و پىئىنجەم و بىستەم و سىيەم تىپەپى و،
وردە وردە پىۋەندى نىوان رۆزە سۆرە بە ھىزىز دەبۇو..
وەلىٰ ھىچ كامىيان، نەيان دەۋىرا باسى خوشەويىتى
يەكترى بىكەن.. دەترسان.. زۆريش دەترسان.. سۆران
دەترسا رۆزگارى لەكىس بچىت... رۆزگارىش ھەروەها...

بـلام نـمه سـه پـانـدنـی فـه رـمانـی دـه رـهـوـهـی خـودـهـ،
 تـهـمـهـنـی درـیـزـ نـابـیـتـ.. نـهـمـهـ زـورـدارـیـ وـ زـورـ لـهـ خـوـکـرـدـنـهـ،
 حـهـتـهـنـ دـهـبـیـ وـ کـوـتـایـیـ دـیـتـ.. نـهـمـهـ بـهـرـبـهـسـتـیـکـیـ لـاـواـزوـ،
 بـیـ هـیـزـهـ.. لـهـکـوـئـ خـوـیـ دـهـگـرـیـتـ لـهـبـهـرـدـهـمـیـ تـهـکـانـ وـ
 تـهـوـزـمـیـ نـهـمـ روـوـبـارـهـ شـیـتـهـ دـاـ!!!

تـاـقـیـکـرـدـنـهـوـهـ مـانـگـانـهـ دـهـسـتـیـ پـیـکـرـدـ.. نـیـوـهـیـ سـالـ
 هـاـتـهـ پـیـشـهـوـهـ، لـهـپـشـوـهـ کـهـیدـاـ سـوـرـانـ نـامـهـیـهـ کـیـ نـوـوـسـیـ،
 پـیـشـ نـوـوـسـیـنـیـ، هـهـرـ چـیـ گـوـقـارـیـ کـارـوـانـ وـ بـهـیـانـ وـ
 دـیـوـانـهـ شـیـعـرـیـ هـهـبـوـ، کـوـیـ کـرـدـهـوـ وـ دـهـسـتـیـ کـرـدـ بـهـ
 خـوـتـنـدـنـهـوـهـ شـیـعـرـهـ کـانـ.. هـهـرـ شـیـعـرـیـکـیـ بـهـدـلـ بـوـایـهـ دـیـارـیـ
 دـهـکـرـدـ.. بـوـ نـهـوـهـ دـوـایـیـ کـهـلـکـیـ لـیـ وـهـبـگـرـیـتـ بـوـ
 نـامـهـکـهـیـ..

خـوـتـنـدـنـهـوـهـ دـوـایـیـ هـاـتـوـ قـهـلـهـمـیـ گـرتـ بـهـدـهـسـتـهـوـهـ وـ
 پـهـرـهـیـ لـهـبـهـرـدـهـمـیـ خـوـیدـاـ درـیـزـ کـرـدـوـ دـهـسـتـیـ پـیـکـرـدـ..
 چـهـنـدـیـ تـوـانـیـ نـوـوـسـیـ.. کـهـلـیـ بـوـیـهـوـ دـهـسـتـیـ کـرـدـ بـهـ
 خـوـتـنـدـنـهـوـهـ وـاـیـ هـهـسـتـ دـهـکـرـدـ شـعـورـ وـ سـوـزـ دـلـ وـ ئـاخـ وـ
 رـوـحـیـ خـوـیـ تـوـمـارـ کـرـدـوـوـهـ.. چـهـنـدـ جـارـیـکـ خـوـتـنـدـیـهـوـهـ:

۱۱- بـوـنـهـوـ کـهـسـهـیـ کـهـ گـهـوـرـهـتـرـینـ سـهـرـمـایـهـمـهـ لـهـمـ
 ژـیـانـهـمـداـوـ نـامـادـهـنـیـمـ بـهـمـ گـهـرـدـوـونـهـیـ بـگـوـرـمـهـوـهـ..

بۇ نەو كەسەئى كەپارچەيە كە لەرۋەح، لە جىڭدەم، لە
پەياسىيەتىم و هەرگىز لېيم جودا نابىيەتەوە..

بۇ نەو كەسەئى كە من بىۋى بومەتە نالى و وەلى
دېوانەو مەھولەوي نەوىش لام بۇوه بە حەبىبە و شەم و
خاتۇر عەنبەر.. سلالوى خۆشەویستى و سۆزى ئەم دلەت
لى بىي.. ئەو سلالوەي كە بىتوانىت عەشقى پىرۋۇزمەت پىن
بىگەيەنىت،

نازانم.. مىن نازانم.. بە ج زمانىتىك باسى
خۆشەویستى خۆمەت بۇ بىكەم..

ھەر چەند دەكەم كۆمەلە و شەيە كەم بۇ نادۇززىتەوە،
كە بىتوانم ناخمت بۇ وىنە بىگرن..

ھىچ نالىيەم.. تەنها ئەو نەبىت كە تۆ لەم گەردۇونەدا
لەمۇو شتىيەكى منى و تەواو..

خۆشەویستت / سۆرانا

لەرپاستىيدا زۇربەي دېرىپى ئەم نامەيەي لە شىيەرى
دېوانەكان دەرهىتىنا بۇو..، وەلى ئەم ھەستى بەوە دەكەد،

نهو شیعرانه يش مولکی خویه‌تی و، مافی نهوهی هدیه
به ویستی خوی، بیان خوینیت‌هه و به کاریان بینیت..

پشوی نیوهی سال ته‌واو بwoo، دووهم رۆز کەلە
قوتابخانه ده گەرپانه‌وه بۆ ماله‌وه لە پاسه کە دابه‌زین،
بە دهستیکی لەرزۆکه‌وه نامه کەی دایه دهست رۆزگار،
ئەم رەنگی زهرد بwoo، شله‌ژا، بەلام نه‌وه زور به ناسایی
لىّی وەرگرتتو خوا حافیزی لىّىرد..

شهو تیپه‌پری.. سبھینی گومان و پارپایی هاته‌وه....
ئەم دنیاچیه زور سهیره.. هەر کەسی گومانی لا دروست
نەبى تەماشا ناکات، هەر کەسیتکیش تەماشا نەکات
رپانامیتني، هەر کەسیتکیش رانه‌ما کویتیکەو پاساپورتى
گیتلىتى لە كکيرفانى خوی ناوە.

رپاسته وتوبانه.. مرۆڤ ده بیت لەوەھمەوه دهست پى
بکات، بۆ نهوهی نەگەر چووه ناو دنیاچى حەقىقت
خاوهنى وەعى بیت..

ده بیت لە فۆرمەوه دهست پى بکات بۆ نهوهی هەست
بە جوانى ماناو شەوق دانه‌وهی كرۇك و سەرچاوهی ن سور
بکات..

دەبى لە گومانه وە دەست پى بکات، بۇ شەوهى
داركى نەلف و بىرى يەقىن بکات ..

سېھىنى هات.. سۆران يەك پارچە وەھم بسوو، يەك
پارچە گومان و راپايسى و ترس بسوو..!! دلى بەپەله لىرى
دا.. ناخى وە كو هيئۇ شىماي ژىر بۆمبى ئەتۆمى
نۈزكەوانە كانى ئەمەريكاى مىرۇق كۈز دائەھورۇۋا..
باخوي دەگوت:

11- بلىنى ئى.. بلىنى ئى.. رەفىزى بکات..؟
قۇشە ويستىيە كە ژىر پى بنى..؟ بلىنى ترسە كەم بىتت بە
راقيع..؟ نازانم لە كى بپارىمە وە..؟ لەخوا..!! چى..؟
خوا..!!.. خوا..!!.. ئەخىير.. خوانىيە..؟ سروشت.. ئاخىر
ئۇيش كەرپۇللا.. نامېيىنى، ئەي كى..؟ ها.. كى..
نازانم.. نازانم.. خوا بە فريام كەوە..؟ كورپە بابە خوابى
جي..؟ ئىمە كەي بىرپامان بە خوا ھەيە تا ھاوارى لى
بىكەين.. ئەي مەگەر كارل ماركسى را بەرمان نەي
لەرمۇو.. خوانىيە و ژيان ماددىيە..! با.. خۇي
لەرمۇويەتى..؟ ئەي باشه من ئىستا ھاوار بىكەمە كى..؟
لەكى بپارىمە وە.. ها.. كى بىكەم بە خوابى خۆم..؟ كى
بىكەم بە خوابى خۆم..؟.. باشه چى تىايە ئەگەر رۆزگار
بىكەم بە خوابى خۆم..؟.. ها..؟ ها..؟ چى تىايە تىايە ..

خدلکی سروشت ده په رستن، ههندیکی تر پیکه و
 ده په رستن.. نهی باشه منیش بوقچی پوژگار نه په رستن ..؟
 ئا خر کی دهلى ئهو تو په فز ناکات.. هاکی دهلى ..؟
 دهی با په فزم بکات.. من ههربه خوای خۆمی ده زانم ..؟
 له په حمیش ده رم بکات ههربه خوای خۆمی ده زانم ..!!
 کهواته منیش خوای خۆمی دۆزی سه وه.. پوژگار ..
 (پوژگار ..)

پاش ده اوامی قوتا بخانه پوژه و سۆران بەیه که وه
 گەرانه وه، پوژگار زۆر بەختیار ده هاته پیش چاو،
 نه میش تا بلیی تیکش کاوه.. لە هەمان جىڭادا كە
 دوئىنى نامەكەي دايىه دەستى پوژگار، وەستان، ئەم
 جارە ئهو نامەينەكى داخراوى دايىه دەستى ئەم ..
 بەپەلەوەرى گرت ولەيەك جودا بۇونەوە ..

نامەكە لەگىرفانى پاستى پان تۆلە پەشە كەيدا بسو،
 بە دەستى پاستى تۈوند تۈوند گىرتبوو، هەنگاوى خىراو
 بەپەلەي دەنا، وىدەچوو بىرسى لەوهى پىگاي پىېگىرن
 نەنتوانىت بىگاتەوە مالەوە نامەكە بخوتىنىتەوە ...

بەسوارى تاكسيیدەك گەيشتەوە گۆيىزه، چوە مالى
 خۆيان و دەرگاي ژورە كەي دا خست و بەسىر قەنفە
 درىزه كەدا راكساۋ بەنەسپا يى نامەي لەگىرفانى دەرھىنداو

تیپه کهی لئی کرد هوه و له بەرچاوه کانیدا تەختی کردو
 دهسی کرد بە خویندنه وهی.. ناای شادی چون وه ک
 مەلۇتكە له باوهشى گرت!! نەجارىکو نەدووان
 و نەدە! اەمردەی خویندە وه و تىر نەدە بیوو.. شىتىيە کەی
 نولو قولتر بويىھو، بەپىوھ دەی خویندە وو ..
 بەدانىشتانە وه.. بەراكشانە وه.. پاشان له بەر خویھو
 دەبىگوت:

((سوپاس.. سوپاس؟ بۆکى؟ بۆخواکەی خۆم،
 بۆرۆزگار، کەبىئۇ مىتىدی نە كردم، سوپاس رۆزگار ئەمی
 خواوه ندە جوانە كەم.))

سۆران له نېيو تابلۇ كەدا ئەم چىرۆكەی خۆی و رۆزگرى
 هاتەوە بەرچاو.. بەزەپى بەئەو سەئاي خۆي سوو
 خۆشەویستە كەيدا دەهاتەوە.. چون حەقىقەتىان لئى
 ونبۇبىوو..

كەپۆلى سېئى ناوەندىيان تەواو كرد.. سۆران له ئامادە يى
 پىشەسازى وەرگىراو رۆزگارىش لەپۆلى چوارى
 گشتى.. ئەم لىتك دابېزانە ھەزار ھىندهى تر عەشقە كەي
 قولتر كردنەوە.. بەتايمەتى لاي رۆزگار...!!

ئیواره یەک لە باخى گشتى پىنگىدە لە بن درەختە کاندا
دەبن.. سۆران باسى دىنە تازە كەى بۇ رۆزگار دەكەت.
لە سەرتادا ھەندىيەك قىسى ماركس و لينينى بۇ شەرخ
دەكەت.

پۆزەيى كلىز لە فيكىدا، مىشىكى سافە، لاپەرەيەكى
سپىيە، دلىشى مەملەكەتىكى چۈز و ھۆلە، جىڭە لە
سۆران ھىيج شتىكى دىكەي تىدا نىيە.. سۆران ھەرچى پىن
بلىت ئەم بىن قەيدو شەرت وەرى دەگرىت..

ئەم ھەندىيەك باسى ئەوهى بۇ كرد كە خوا نىيە.. ئەو
شتانەي كە لە دەمى خەلکەوە بىستبۇوى، بۇ رۆزەيى
باس كرد.. رۆزەيش گوتى:

- ((ئەي باشه، كىن خوامان بىت؟))

- ((ھەندىيەك رېتكەوت بە خوا دەزانن، ھەندىيەكى
تريش سروشت!))

- ((ئەي تۆ؟))

- ((منىش تۆ بە خواي خۆم دەزانم..!! خوا چىيە..?
شتىكە كە مەرۆف خۆشى دەۋىت و دەپەرسىتىت.. منىش
تۆم خۆش دەۋىت و دەتپەرسىتم..!!))

۱۱۰ که واته منیش وه کو تۆم.. منیش نابیت بى
خوای منیش تۆی..)

سۇران لەجىئگا كەی خۆیى هەستايىھوھ بەرامبەرى
پاڭلۇكە راوهستا لەبەر خۆيەوە گوتى:

۱۱۱ اىيى لەو نەفامىيەتەي كە ئىمە تىدا
بۈرۈن..! مىرۇق ئەگەر خواى راستەقىنەيلىنى ونبۇو.. ئىتىر
لەر جارەي شتىيىك دەكەت بەخواى خۆى..!! بەھەر حال،

ئىستا من چى بىكم..؟ چۈن رۇزگار لەو نەفامى و
باھىلەتە دەرىيىنم..؟ ها.. چى بىكم.. خۇ ناکرى دەستى
لىنى ھەلگرم.. نەخىئىر.. ھەرگىز ناکرىت.. يەكەم.. من تا
سەرئىسقانم خۆشم دەۋىت.. دووه مىش من خۆم تۈوشى
ئەم جاھىلەتەم كردووه.. ئىستا چ زولمىنگە وازى لىنى
يىتم.. خواى گەورەيش پازى نابىت وازى لىنى بىيىنم..!!..
بەلام چى بىكم..؟ ئىستا من چى بىكم..؟ چۈن چارە سەھىرى
ئام كېشىدە بىكم..?)

لەژورە كەدا دەستى كرد بەپىاسە كردن، ئەمسەرە و
سەر دەھات و دەرپۇشت، ئاور بەردا بۇوە خەرمانى
بىرى، دەيويىست لەو ئاورەدا چارە سەھىتكى گەش
بلۇزىتەوە.. چارە سەھىتكى نەشىش بسوتىيىن و نەكەباب..

چاره سه‌ریک رۆزه‌ی بۆ بکات به که ساید تیه کی وەک
خەدیجه ز، تیشکە نال‌تونیه کانی هەموو پاش
کازیوه‌یدک، بتکینیتیه سەر لیوھ کانی..

سەعات گەیشته دوانزه‌ی شەو، ئەمیش بەسەر
مێژووی يەخگرتور دا، به هەنگاوی دریژو خیزا،
تىندەپەرپی، دەگەرپایەوە.. عوسمانیه کانی به جى ھیشت..
بەسەر سەلچوقیه کاندا فرپی.. مەمالیکە کانی تىپەپاند..
لای ئەیوییە کان و عەباسیه کان و ئەمەوییە کانیش
نەوەستاو، خۆی گەياندەوە مەدینەی سەردەمی
پىغەمبەرى ئىسلام.. تەماشاي كرد.. راما.. ورد بۇويەوە..
بىنى ھاوارپى کانی موحەمەد سلاوى لە سەر بىن و لە
ھەموو گىرە و كىشەو ئاشوب و كىشەيە کیاندا، دینەلای
و پرسى پىندەكەن و بۆچۈونە کانی وەردەگىن و، ئىدى زۆر
بەكامەرانى دەزىن.. بەخۆی گوت:

- 1) باشە منیش بۆچى وانەكەم.. بۆ نەپرۆم بۆ لای
مامۆستاکەم و هەموو شتىکى بە دوورو دریژى بۆ باس
نەكەم...؟.. ها بۆ را نەكەم...؟.. ئاخىر چۆن..؟.. چۆن دەبىن
كاڭ كەيوان بەم هەموو نەھىئىيانە بىزانىت..؟.. ئەی دواى
چۆن پووم بىت لە ناستىدا سەر بەرزكەمەوە..؟.. ها.. چۆن
پووم بىت..؟)

ماوهیه ک میشکی بهمهوه دایساو، هاته‌ری پارایه
لی بهرز بوویه وه.. دهونه کانی بیری لسیلانی لـ
بلنده بوویه وه..

((باشه بوجی رووم نایه‌سهر بهرز که مهوه ..؟.. و هختی
خزی کابرايه کی جاهیل بووم و ئه م کارانه م کرد ووه.. ئه م
کارانه‌یش بـلـای مرـقـشـی جـاهـیـلـهـوـهـ زـورـ ثـاـسـایـیـهـ، بـگـرـهـ
ژـانـبـشـیـانـیـ بـوـ تـهـرـخـانـ دـهـ کـهـنـ.. تـهـواـوـ.. سـبـهـینـیـ
دـهـچـهـلـایـ کـاـکـ کـهـیـوـانـ وـ لـهـنـوـکـهـوـهـ چـیـرـوـکـهـ کـهـمـانـیـ
بـوـدـهـ گـیـپـمـهـوـهـ وـ دـاـوـاـیـ چـارـهـسـهـرـیـ لـیـ دـهـ کـهـمـ..!!))

له چهپه‌ری ئه م و شـهـیـهـداـ رـاـوـهـسـتاـ، خـهـمـیـکـیـ وـهـ کـ
چـیـسـکـهـ تـرـیـسـکـیـ وـهـ کـ رـهـزـیـ، وـهـ کـ لـاـوـرـ، وـهـ کـ
سارـهـوـنـیـ بـیـ تـیـشـوـ هـهـلـرـزـایـهـ بـهـرـدـهـمـیـ:

((ئـهـیـ ئـهـگـهـرـ.. ئـهـگـهـرـ.. نـاـ.. ئـهـگـهـرـ کـاـکـ کـهـیـوـانـ وـایـ
بـبـاشـ زـانـیـ وـاـزـ لـهـ رـوـزـگـارـ بـیـنـمـ.. وـاـزـ لـیـ بـیـنـمـ.. ئـاـخـرـ
پـرـزـگـارـ تـیـکـهـلـاـوـیـ خـوـیـنـمـ بـوـهـ.. ئـاـخـرـ.)))

دـیـسانـ وـشـهـیـ پـیـ نـهـمـاـ، زـوـرـجـارـ وـشـهـ تـوـانـایـ
دـهـرـپـنـیـ نـامـیـنـیـتـ، زـوـرـ جـارـ وـشـهـ، دـهـبـیـتـهـ ئـهـ وـ منـدـالـهـ
چـکـلـهـ بـیـ بـهـرـگـهـیـ، لـهـ شـهـوـانـیـ چـلـهـیـ زـسـتـانـاـ، بـهـ بـیـ

دایکی بەفر دەباریت بەسەریدا و لە کۆلانە کاندا وەکو
بڵوکى دیوارى لى دېت و دەمریت..

(۱) باوەر ناكەم.. نەخىر.. هەرگىز.. باوەر ناكەم. ئەو
كائ کەيوانەي كە سۆز و خۆشەويىستى لى دەباریت، ئەو
چارە سەرە بەشىاو بىزانپىت..!!.. ئەى ئەگەر بەشىاوى زانى
چى..؟! نا.. نايىزانى.. گريمان.. ئىستا گريمان بە شىاوى
زانى..؟!) ئاخ لەم جانە وەرى گومانە، ئاخ لەم فسوسە
بەلگە بۆگەناوىيەمى راپايى.. بۆچىسى سەرجەمى
شاپلىيەتە كانى ئەنجامى كۈزاندۇتھوھ.. ئەى
بۆشاقوراخەرنگاۋ رەنگ و خال خالىنە كەى دەروننى
كوا.. ئااى چەندى پىتەخۆشە، باوهشىئىك فرمىسىكى
ئومىيد، هەر ئىستا لەم دەشتەرپوتەن و كۆسەيەي ناخيدا،
بىرسكى نايە.

لەوەتەي مسولمان بىووم و كائ کەيوانم
بەمامۆستاي خۆم هەلبىزادووەم، تا ئىستا هەر رېگاي
چاكەي بۆ داناوم.. دلىيام لەوەي زۆريشى خۆش دەويىم..
ئىستا كاتى ئەمەنيه.. من دەبى چارەسەر بىۋازمەوە(!!)

گەپايدوه سەر قەنەفە كەى.. دانىشت، كىتىپى سەر
تەپلەكە كەوتەوە پىش چاوانى.. (ئىسلام و
پىچىكەكان) وشەي (ئىسلام) خەيالى وروژاند.. لىمۇ

ناریکستانهدا چرایه کی بۆ هەلکرد.. لەپەر تىشكى نەو
 چرایهدا كۆتا بىپيارى خۆى دا.. ئەم بىپيارە پاش لېك
 دانەوەيە كى پېلە ماندو بۇون بۇو.. ماندو بۇونى بىرى.
 ماندو بۇونى جەستەي:

۱۱ من لە بەرددەم دوو رىانىڭ دام.. يەكىنلىكىان
 خۆشەويىستى و عەشقى رۆزگار تا سەر ئىسقانم.. ئەوي
 نىشتان بە گۈئى كردنى مامۆستاكەم.. ئەگەر ويستى
 من و ويستى مامۆستاكەم يەكى گىرتەوە، ئەو سوپاس
 بۆ خواى تاڭ و تەنبا و ان شاء الله رۆزگارىش لە¹⁾
 جاھيلىيەت رۆزگارى دەبىي و ئىدى ھەتا ھەتايىھ پىكەوە
 دەبىن.. خۆ ئەگەر خوا نەخواستە.. كە شتى وا ھەرگىز
 نابىي.. نەخىر نابىي.. بەلام ئەگەر.. تۆ بلىرى ئەگەر بۇو،
 ئەو بە گۈئى مامۆستاكەم دەكەم و بە جەستەواز لە
 رۆزگار دەھىننم، خۆشەويىستىيە كەيش، با لە گۆشەيە كى
 رۆحمدا، بىمېنىت تا ئەو رۆزھى قىامەت و، ھەموو
 ساتىك شەوق بىداتەوە.. ئا.. با بىمېنىت تا ئەو ساتەي لە
 رىي بە يەك دەگەينەوە!! بەلام تۆ بلىرى كاڭ كەيوان
 بلىنى وازى لىي بىنە..؟ دەي.. تۆ تازە بىپيارى خۆتت دا..
 خۆلىي پەشىمان نابىيەوە؟؟)

ههستایه سر پی، نهود زوره بجهیهشت، بدره و
زوری خهون هنکاوی نا.. دیتی بهختیاری برای خهونی
لی کهوتووه.. ئەمیش وەکو پیپواریکی شەکەت و ماندو،
له نیتو جینگاکەیدا راکشا، دەستی کرد بە خویندنی
سورةتی (مولک) .. کەیوان پیتی گوتبوو:

-((کاڭ سوران سورەتى مولك لەبەر بىكە))

-((ان شاء الله))

-((كەلەبەرت کرد ھەموو شەھۆي پېش ئەھۆي بخەون
بىخويىنه))

-((بەپېشىپوانى خواي گەورە))

-((ئەزانى بۆچى؟))

-((اللەبەر ئەھۆي تۆ فەرمانم پی دەكەپت))

-((نا.. چونكە پېغەمبەر (صلی اللہ علیہ وسلم)
رمۇویەتى.. ھەر كەسىك ئەو سورەتە پېش خەوتنان
دېنىت، خواي گەورە لە تاريکى گۆرە كەپ رېزگارى
دەكات و ھەمېشە رۇوناڭ دەبىت))

-((ان شاء الله لەبەرى دەكەم و دەبى خويىنم))

بۆچى قوتابىيەكانى کەیوان رۇويان بۇو لە ئاستىدا
سەر بەرز بىكەنەوە..؟ بۆچى بەمۇو لە قىسەكانى دەر
دەچۈون؟ نەخىر.. ئەوان كەيوانىيان بە مامۆستاۋ

خوشهویست و برا گهوره و باوکی خویان ده زانی.. هم
پیه کی پس بگو تنایه خیرا جسی به جییان ده کرد...!!
دیانوویست هم بر پراستی سهرباز بن و کهیوانیش
نه رمانده...!! سوّران له ((تبارک الذی بیده الملک و هو
علی کل شیء قدیم)) هوه دهستی پس کرد.. تا هم سی
نایه ته کهی ته واو کرد.. پاشان پیلوه کانی قورس بوو.. خه و
ززری بو هینا.. لهدوای چهند ساتیکی که م به ته واوی
پازا.

بوبه یانی.. ناو له سه رجاده کان به رزبویه و، باران
به توندی و به خور ده باری، دلّوپه کان و یده چوو گه لیک
گهوره بن، ههوره کان چه خماخه یان ده داو
دهیان گرماند... گرماند نیکی قورس و تال.. پرله مهترسی..
شیوه یان وه ک و شیوه یی پیریک مالوس و یه کانه بوو..
ده اتن و ده چسون به نیو یه کدا.. هیندہت ده زانی
ناله یه کیان لیو، ده هات، مرؤف ده یگوت نیستانا نیستا
دنیا کاول ده بیت، گه رد وون تیکده چیت به سه ریه کدا و
جیهان خاپور ده بیت.. ئه منه جاریک و نه دووان و نه ده..
ئاوله سه رجاده زورتر بوو.. زیاتری کرد.. به رد و امیش
باران ده باریت زور سه یه.. دوینی چ خوره تاویک بوو...!!.
تیشكی خور مرؤفی کاس و گیز ده کرد.. دوینی هه موو

شتیک نارهقی لی ده چورا.. هه مووشتیک هه لمی لی
 هه لمددهسا.. هه لم بوویان شتیک بwoo وه کوهه لم، .. که چی
 لافاو هه لساوه.. ده لیکی ناسمان نه مرؤ له به عس و له شار
 تورپه بووه.. تورپه بووه له به عس.. چونکه ورده ورده واژله
 خوره وشت وناکاری مرؤف ده هینیت و ده بیت به درنده..
 خوی ده بیته درنده و ناکاریش ده بیته درنده.. تورپه بسووه
 له شاریش، چونکه هه مووی به جاری، به پیاوژن و
 گهوره و منالله وه، همل نه سنه سه رپی و رانا په پن
 بوله ناویردن وله پیشه ده رکیشانی ئهم زورداری
 و درنده یه تی به عس..

سوران گه لیک سهیر بوو.. ئهم به جوریکی تر لام
 بارانه راده ماو شیتالی ده کرد.. یاخود شعوری به جوریکی
 تدلیسماوی تر رو داوه کهی تیده گهیاند.. له به ر په نجهره
 ژوره کهی خویدا پاوه ستا بوو، بۆ ده رهوای ده روانی و
 به خوی ده گوت:

- (ائی دنیا!!) وادیاره نه مرؤ کوتا پوزی من و
 پوزگاره بئیه وا ههوره کان پهش داگه راون و بانگ
 و سه دای گریانیان لیداوه و ئهم فرمیسکه گهوره گهورانه
 به خورد هر زین.. دیاره نه وان له جیگایه کی ترداوه به مهیان
 زانیوه نه وان پاکو بیگوناهن دل سافن.. بەرگهی ئهم

هزاره ترا ژیدیا یانه ناگرن.. بؤیه ناوا ده گرین و ناگر له
 بدرگیان بهربووه!! تمه واو.. ثه مړو من و روزگار تمه واو
 لم رام پیتده لیت..!! ثه مړو چیرزو کی عه شقیکی پر له ڙان
 نازار سهه ده بپری و کوتای پیت دیت..!! ثه م پانتوله
 شه کهی و کراسه سپیه کهی له بدر کرد بسو، کتیبه
 کلپشی به ده ستھو بسو.. چاوه پیئی ثه وھی ده کرد بارانه که
 خوش بکات و بؤی ده رچیت.. و هلی جه خار.. باران خوش
 ناکات.. پاناوه ستی.. دلی ثه میش زیاتر داده خورپی!

۱. (ا) ته واو خویه تی.. جیا بونه وھیه.. لیک دابرانه و
 بیچی تر.. ئاخر کهی له بهه هاردا بارانی و اباری وھ.. کهی
 هور واگرماندویه تی..؟ کوره با به بارانی چی و گرماندنی
 ہی.. ثه وھ خه لکی لییان تیک چووه، خه یال ده که ن..
 ناکینا ثه وھ گرماندن نیه.. ثه وھ بانگ و سه دای گریان
 بیچی تر.. ثه وھ ش باران نیه.. ثه وھ پوندک و فرمیسکی
 چاری هه وره کانه.. خه لکی لییان تیک چووه.. نازانن ثه وان
 بزنه مړو من و روزگار ده گرین.. نازانم.. نا.. لییان تی
 ناگهن!! سافان و چکه توره و شیته کان، جارجاره هیور
 (ابونه وھ جار جاره تؤقره یان ده گرت.. به لام زوری نه ده برد
 سر له نوی توره ده بونه وھ.. سهه له نوی شیت و هار
 (ابونه وھ .. سهه له نوی یاخی ده بونه وھ..! چه خماخه و

بروسکه، يه ک لە دوای يه ک داده گیرسان بلىيسيان دەدا..
بە دوی ئەوانىشدا، نرکەو نالەيدى، وەک بورگان
دە تەقىيە وە گۆئى مەرۇنى كەپ دە كرد.. سۆرانىش پۇچى
ھەمۇي بىرىن بۇو، بىرىنى پوت و قوت، بىرىنى بى شىۋەو
بى بارستاي و بى بۇن و تام.. بىرىنى ھزرى.. پېپەبونى
حەزى دە كرد بارانە كە پىگاي بىرات و هەر چۈنۈك بۇوە
خۆى بىگە يەنېتە كە يوان، بەلکو بتوانىت بۆى ھە توان
بىكەت.. وەلى يازوخ ئەم شالاوه چۆن دە وەستى:

- (ئەمپۇ تەواو.. تازەپاسە كانىش باوەپنا كەم دەرچن..
كى دە توانى بەم چەفە ساخەو بروسكە يە لە مال بپواتە
دەرەوە.. بە هەر حال.. كى دەلىت خەيرى پىۋە نىيە. ئەم
ئەوە نىيە خوای گەورە دە فەرمۇيىت (وعسى ان تکرەوا
شىئا و هو خىر لەكم..) ئەمپۇ ئارام دە گرم.. سېبەينى.. انشاء
الله ھەمۇ شتىيىكى بۇ باس دە كەم .

زەمەنی بەيانى تانىوەرۇ، نىوەرۇ تائىوارە،
ئىوارەش تابەرە بەيانى رۇزى داھاتوو تىپەپى، سۆرانىش
وىتەچوو لە سەر پشکۇ راوه ستا بىت.. حەزى دە كرد
ھەلۈيەك بوايمەو لە چاوترۇ كانىكدا خۆى بىگە ياندایەتە
تاڭگەي ژووان.. تە ماشايەكى سەعاتە كەمى كرد، چىل
وپىنج دە قەمى ماوه بۇ دەوام.. كتىپە كانى نايە بن

هنهنگلی ویوی ده رچوو.. ئەمرق بەپیچەوانسەنی دوینسی وە
خۇرەھەتاوه کەھى دنیا زۆر ئاساییە.. بىد كرى گىراواز
بەعسى داگىركەريش، ھېتىنده بە جلى سەۋىزى وەك
تەۋىزى ناو زۇنگاوه كانەوە لە سوچە كانەوە، دۇو دۇو،
ئى سى، وەستاون بۇوه بەشتىتكى تاساىيى لاي
خەلکى.. ئەو خەلکە پاھاتون بەوهى لىدوخت وېنى
وەختدا، خوتىن تالىتكى بەعس پىيان بلەيى:

- ((كاکە ھەۋىيە كەت))

- ((فەرمۇو))

- ((ئەوە تەزویرە))

- ((كاکە تەزویرى چى))

- ((با من دەلىم تەزویرە))

- ((باوكم بەخوا تەزویر. نىھ.. تو جوان سەير يكە.))

- ((سەگ باب.. خۆ كۈر نىت.. دەلىسى كەپىت،

تىناگەيت))

خوتىن تالەكە بە ئاشكرا داواي پارەي دەكىرد..
كابرايش ناچار بىست و پىنج ديناريڭى دەدايەوە پزگارى
دەبىو.. سۇران زۆر خۆي دەپاراست لە مانە.. چونكە دەي
زانى فلسىيان ناداتى و دەبىت بە شەپىان و دواتر
دەيگەن..

هەر چۆنیتک بۇو خۆی گەياندە قوتابخانە.. كەيوانى
 دى لە سوچىنگىدا قسان بۇ چەند قوتابىيەك دەكتات.. بە
 دەست خۆى نەبۇو پىتكەنى.. پىتكەنینىتىكى نەرمى لەسەر
 خۆ.. ناچارە.. هەر دەبىت پى بىكەنیت.. ناتوانىت كەيوان
 بىينىت و بەختىيار نەبىت.... ناتوانىت تەماشاي ئەو دەمو
 چاوه پې لە نۇورو يەقىنە بکات و خەندە نەيدە سەر
 لىتى.. هەتا بلىنى دەستەو سانە لە ئاستى كەيواندا.. ئەم
 هەركاتىيە ئەو دەبىنیت ھەموو شىتىيەكى لە بىر
 دەچىتىهە.. رۇزگارىشى لە بىر دەچىتىهە، لە بنارى
 كەيواندا كە رپادەوەستى، ئىدى ھەست بە قورسايى
 جەستەي دەكتات.. ئەمە چراخانى ئەو خۆشەويسىتى و
 عاتىفەيە كە كەيوان پىش ھەموو شىتىك لە رۆحى
 قوتابىيەكانيدا دايىدە كىرسىنیت، كەيوان دەي زانى، تا
 ئەم خۆشەويسىتى و عاتىفەيە لە نىوان قوتابى و
 مامۆستادا دروست نەبىت، ھىچ شىتىك ناگاتە
 كۆتسايى.. تەمنى شتەكان لە تەمنى گولەكان
 تىتناپەرى.. وەلى ئەگەر مامۆستا توانى جىنگاى خۆى
 لەدلى قوتابىيەكەي دا بکاتەوە و وجودى قوتابىيەكەي پې
 بکات لە عاتىفە و خۆشەويسىتى، ئىدى ئەو قوتابىيە لە

دەستىدا دەبىتە هەویرىك و چۆنى بولۇت وادەيىكەت
بەر بەنان..

سۆران لىيان نزىك بۇويەوە سلاوىلى كىردىن
نەوانىش وەلاميان دايەوە.. ئەم داواى مۆلەتى وەستانى
لى كىردىن، نەوانىش پىيان ئاسايى بۇو.. پاشان كەيوان
درېزەي بە قىسىملىكى دا..

★★★

★★★

★★★

لەدواى دەواام، سۆران و كەيوان بە پى بۇ بازار
سەركەوتىن، نەيان دەۋىست سوارى پاس بىن.. سۆران
لەگاتى دەرامىدا پىتى گوت بۇو كەكارىكى پىۋىستى
پىيەتى.. كەچى ئىستا زارى ناكاتەوە، كەيوانىش ھەر
بەتەماي نەو بۇو قسان بىكەت.. كەزانى ھىچ نالىت خۆى
هاتە گۇ!

- ( ) كاکە سۆران، بۇ بى دەنگىت..?)

- ( ) بلىئىم چى!)

- ( ) چۆن بلىئىت چى..؟ مەگەر تۇنەتگوت كارىكى

پىۋىستىم پىتى ھەيە?)

-((با..))

-((ئەی ئې تىرى بىن دەنگى يانى چى؟))
-((ئاخىر..))

-((ئاخىر ناوى كاكه گييان.. مەگەر ئىمە دلماز
باوهش نىيە بۇ يەكترى دەتوانىن بىشىن؟ دەتوانىن نەپتىنى
خۆمان، كىشە كانمان لە يەكترى بشارىنەوە..؟))

-((نە خىر..))

-((كەواتە دەست پىبىكە.. قسە بکە.. بىزانم كارە
پىويىستە كەت چىيە..؟))

سۆران دەستى لە خۆى بەرداو ھەرقچى لە دلىدا بۇو،
ھەلى رېڭىز بۇ مامۆستا كەتى، ھىچ ھەر ھىچى لىنى
نەپەرپاند، چىرۇكى عەشقى خۆى و رۇزگارى لە نووڭەوە
بۇ گىرپايىھەوە، دلىشى بە خىرايى لىتى دەدا.. كەيوانىش
بە خۆش حالىيە كەوە پىتى كوت:

-((چارە سەركىدى زۆر ئاسانە!!))

-((چۈن..؟ وازى لىنى بىتىم..؟))

-((نە خىر..؟ ھەرگىز نابىن وازى لىنى بىتىم!!))

سۆران بەم وەلامە كەشايدەوە:

- ((نەی چى بىكمى ؟))
- ((تۆ نالىتى ندو ھېتىنە تۆ خوش وىستوھ، تا نەو
پادھىيە پىتى گوتۈرت.. تۆ خواى منى !))
- ((لەۋىش زىاتر ..))
- ((كەواته ئاسانه ..))
- ((چۇن ؟))
- ((كە رېشىتىتەوھ بۇ مال .. نامەيە كى دۈرۈ دىرىزى
بۇ بىكە .. بۇ بىنوسە كەئىستا خاوهنى عەقىدەيە كى و
بەرنامەيە كى ئىستر و تەواویت و ئەگەر تۆيىش بەراستى
مەن خوش دەۋىت، دەبىت عەقىدە و بەرنامە كەم
وەرگىت .. بىنگومان ئەۋىش ناتوانىت لەقسەمى تۆ
دەرىچىت و دەبىتە زەينەب غەزالىيە كى سلىمانى !!))
- ((ئاخىر كى دەلىت لەقسەم دەرناجىت ؟))
- ((مىن دەلىم.. تۆ تازە تەلى عاتىفىت گرتسووھ ..
ناتگۈرپىتەوھ بە ھىچ شتىكى ئەم دنيا يە ..))
- ((يانى ئاسايىيە نامەي بۇ بىنوسە ؟))

-((تۆ چۆن گومپات کردووە، دەبىن شاوايش پىگاي
نىشان بىدەيتەوە))

-((باشە ئەگەر عەقىدە كەمى وەرگىرت ..
بەبەرنامە كەم رپازى بۇو، دواي چى...))

-((دوايش مەلايەك و دوو مشكى بەسەر لەگەل
خۆمدا دەبەم و داواي دەكەم بۆت))

سۆران لە شەرمانا سەرى دانەواندو ھىچى نەگوت.

★★★

★★★

★★★

شەۋى قەلەمە كەي گرت بەدىستىيەوە و ئەم نامەيەي
نووسى:

((ابەناوى خواي گەردوون و ژيان و مرۆشقەوە))
پۇزىگارى خۆشەويىsti ھەرگىز لەياد نەچۈوم..
سلاوى خواي پەروەردگارى تاك و تەنياتلىي بىي..

سلاوی نه و خواييه لى بى، كەمنى سەرگەردان و
ھەوداڭ، لە پاش گەپان و گەشتىئىكى دوورو درىز،
دۇزىمەوھ ..

رۇزھەگىان.. لەواندېھ يېچ لەوشەكان و مەبەستم
نەگەيت، ھەقى خوتە، چونكە سەرجهمى ئەو نامانەھى
كە من بۇم نۇوسييىت ھىچيان بەم جۆرە نەبوون..

رۇزھەگىان.. ھەقى خۆمە داواى مژدهت لى بىكەم..
مژدهى دۆزىنەوهى خۆم و خوت.. مژدهى دۆزىنەوهى
ھىلى پەيوەندى ئەبەدى نىوان خۆم و خوت،

با رۇنتر بۇت باس بىكەم.. جاران من دەموىست
قەناعەت بە تۆ بىكەم كە خوا نىھ.. ئىسلام درۇيە..
بەھەشت و دۆزەخ مەرۆق خەلەتىندە..

ئەم قسانەيشم بە ناوى زانىارى و عەقلى نىۋە بۇ
دەكىدى، بەلام لە راستىدا، ئەگەر خۆم فريسو نەددەم و
تۆي ئازىزو خۆشەويىستىشىم نەخەلەتىن، دەبى دان بە
ھەقدا بنىئىم.. دەبى داد پەروەرانە بلىئىم.. ھەرجى بەلگەى
زانىارى و عەقلى ھەيە، ھەمۇويان دان بەوهدا دەنىئىن كە
ئەم گەردوونە خوايەكى ھەيە و، ئىسلامىش تاكە
بىرناમەي ئەو خوايەيە و، لە پىڭايى محمدى

پیغه مبدره و هاتووه بۆ مرۆڤه کان و، ده بیت هەرچى
مرۆڤى ئەم سەر زەویە ھەدیه لەسەری بېرقۇن..

رۆزه گیان، وانه زانى خوا نەخواسته من لە وە پیش
ئەم ھەموو راستیانەم زانیووه و خۆم لى گىل گردووه و
تۆیشم لى دوور خستۆتەوە.. نە خىر.. من كاتىيىك ئەم
راستیانەم بۆ دەركەوت كە کاڭ كەيوانم ناسى و كردم بە
مامۆستاي خۆم.. لەوانە ھە بېرسى ئەم كەيوانه كىيە..؟

رۆزه گیان.. کاڭ كەيوان منى فيرکرد خوا كىيە..
ئىسلام چىه..؟ مرۆڤ لە كويۇھە تاتووه..؟ بۆ كۈنى
دەپرات..؟ بۆچى هاتووه..؟

كاڭ كەيوان منى لە تارىكىستانى نەفامى دەرىيىناو
خستىمە سەر راستە شەقامى ئىسلامى..

رۆزه ھۆشەویستم.. ئىستا منىش لە مىحرابى ئەم
نامەوە، داوات لى دەكەم، تۆیش بىتە رېزى ئىمەوە و،
ئىسلام بىكەيت بە بەرnamە خۆت..

ئەگەر ئەم داوا يەم رەت نە كەيتەوە، ئەوە بىزانە ئىتر
ھەتا ھەتايىھەپىتكەوە دەبىن.. چونكە ئەگەر مەردىن،
بەيەكەوە دەستى يەكترى دەگرىين و دەپقىن بۆ

بەھەشتىك كە مردى تىدا نىيە.. رۆزهى خۆشەۋىستىم..
نەوە تەم دۇو كتىبەيشت بۇ دەنيرم،

(ا) گەشتەكەم لە گومانەوە بۇ باوهپا) و (ا) سروشت
لە تەرازوی ئىرىدا) و بۇ نەوەي بىزانىيەت، زانىارى و
عەقل چۈن حەقىقەتى ئىسلام رۆشن دەكەنەوە ..

ھەرچەن دەيشىزازىم، مادەم مىن داواملىنى كردوست،
ئىتر كتىب بخوتىنەوە نەي خوتىنەتەوە، ھەر ئىسلام
وەردە گىرىت و دەبى بەمن..

رۆزه گىيان.. لە بىرت نەچى.. و تە گەورە كەي خۆتىت لە^{بىر نەچى}، نەوەي لە باخى گشتى پىت گوتىم.. گوتى.. مىن
ھەز نەكەم لە زاتىتىكى نۇرانى وە كو تىۋدا بتوتىمەوە.. دەي
من ئىستا داواي نەوەتلىنى دەكەم ئىسلام وەرىگىرىت،
بۇ نەوەي لە يەكتىريدا بتوتىمەوە..

چاوهپوانى وەلامى ئىجابىتىم..

خۆشەۋىستى / سۆران

قەلەمە كەي دانساو ھەناسەيدىكى قولسى ھەل كىشاو..
دەستى كىرد بە خوتىندەوەي.. دووجار خوتىندېوە.. حەزى

نده کرد يه ک وشهی لی لابات.. چونکه هدر وشهیده کی به
پارچه کی له روح و میزروی خوی ده زانی !!

نامه کهی قایم کردوو له جینگای تایبەتیدا دای نا ..
پاشان بانگی بهختیاری برای کردو پیتی گوت:

۱۱- قورئانه کدت ناما ده کردووه؟))

((به لی))

((چدن ئایه ت؟))

۱۱- نزیکهی پهنجا ئایه ت له سوره تی نالی عمران))

((بیخوئین؟))

((به لی))

۱۱- ده برق هه رد وو قورئانه که بیتنه!!))

بهختیار، هه رد وو قورئانه کهی هینا و ده رس خوئندن
دهستی پیکر د ..

۵

ئەم سال ھەزارو نىز سەدە دوو ھەشتا و حەوت..
پەنجھەرە يەكى سەوزى، لە رۇوي عەشقىتىكى ناسمانىدا
كىدۇتە دوھ.. پەنجھەرە يەكى گەورە فراوان..

رۇزگار پۆلى پىتىنجى ئەدەبىيە.. دەمو چاوى پارچە يەكە
لە ن سور، نۇورىتىكى داگىرساوا، وىدەچىن ھەرگىز
لە كۈزىتە دوھ.. بالاي دەلىتىي شۇرۇبىيە دەلاۋىتى
لەستىرە خۆى ھەلبىرىيە، زەردە خەنەي سەر لىتوھ كانى و
پىگا پېر لە سۆزە كانى، دنيا يەكى پېر لە تەلىسىمن..

حەمدەرەشىي بساوکى بازركانە.. زۆر دەولە مەندە،
دايىكى مەرۋىيە كى رۇخ سوکى لادىيە.. ناوى ئامىينە يە..
چىرۇكى بەيەك گەيشتنى دايىك و باوکى گەلىتكى درىئە دو،
بىلەي وىستى خۆيان گەيشتن بە يەك.. مامەمى.. بەلىنى
مامەدى گىرىتى دان بە يەكىدۇھ.. مامى ئامىينە لە

سلیمانیدا ده بن.. تابلی دهوله مهند ده بن.. دهوله مهندی
سمر له زور مرؤف ده شه وینی.. عه قلی زور کدس ده خاته
ژیر ته ورثمی شه هوهت و ناره زوو ووه..

مامی ئامینه که ئهو دهوله مهندیه خوی ده بینیت،
بپیار ده دات ژنیکی تر بھینیت.. بهلام کام تافرهت
شوده کات به پیاویک که خاوهنى شەش مندال و ژنیک
بیت؟

کام ئافرهت ئاماده يه بیتى نېئو ئەم جىهانوه..؟

ئەگەر سەرىيەستى نەبیت وھيچ جۇرە زۆردارىيەك
لەثارادا نەبیت لەسەروى ھەمووشيانوه، زۆردارى پاره،
ئەوه بىنگومان ھيچ ئافرەتىك ئاماده نىيە، بیتى
سوته مەنى ئەم جەنگە!! مامی ئامینه دەسەلاتىكى
زۆردارى لە ژىردەستايە.. خاوهنى پاره و گيرفانه.. بۇيە ئەم
بپیارەي داوه..!!

پاش گەپانىكى كەم، باوکى حەمەپەشىد
دەدۇزىتەوھو، داواي گەورە كەي دەكات.. ئەويش
دەيداتى بەو مەرجەي ژن بۇ حەمەپەشىدى كورپى بھینیت
و يارمەتىكى مادى باشىشى بادات..

ئەم داوا كارى و مەرجانە بۇ سەرمایيەدارىكى وە كو
مامی ئامینه هەرھيچ نىيە.. بەلىن ھەرھيچ نىيە..

سەرەتا، نامىنەمى سۆفى كەرىمى بىرأى،
 لە حەمەپەشىد مارەبپى و، دوکانىتىكى كوتال فرۇشتىنىشى
 بۇ دانان و رەشيدى خستە سەرىو، دواتر خوشكە كەدى
 رەشيدىشى بۇ خۆى گواستەوە.. رۆزگار.. كچى ئەم
 حەمەپەشىد و نامىنەيە بې

★★★

★★★

★★★

ئەم ئىوارە، سەعات پىنج و نيو، لە باخى گشتى،
 نامەكەى لە سۆران وەرگرت..

زۇرى پى سەير بىوو... يەڭ سالى رەبەقە نامە
 نووسىن لە نىوانىادا نىيە.. پىيوىستىيان پىئى نىبىوو،
 چونكە ھەر كاتىك بىيان ويىستايە راستە و خۇ قىسىيان
 دەكرد..

كاتىك نامەكەى لى وەرگرت، ھەستى بىھۇھە كرد
 شتىك ھەيە.. شتىكى ناتاسايى و، سۆران ناتوانىت
 بىدرىكتىت و، لە نامەكەدا نووسىيۇتى.. بۇيە بەپەلە
 گەپايدە بۇ مالەوە..

سەعات ھەشتى شەوە، بۇجاري دەيەمە نامەكە
 دەخويىتىتەوە.. دەيەخويىتىتەوە ما تىيەك داي دەگرىت،

نامه که له سمر دلی داده نی و به قولی ته ماشایی ندو دوو
کتیبه يش ده کات که لد گل نامه که دا سوران دایه دهستی،
جاریکی تریش دهستی کرد و به خویندنده وهی..
وشه کان نامز بون لای.. تامیان، بونیان، پونگیان،
ناوازان، هیچ شتیکیان له وشه کانی پیشوو ناکات..
نه مباره که له خویندنده وهی بوبیه وه و.. هستایه سمر
پی، له سره وهی زوره تایبته کهی بتو خواره وه له
خواره وه بتو سدره وه، دهستی به گهراں کردوو له سمر
خوبیه وه دهی گوت..

۱) هه رگیزار هه رگیز خوم به جیا له سوران نه زانیوه
و خوشم به جیا نازانم..

دلنیام، منی له خوی زیاتر خوش ده ویت، .. به لئی
دلنیام.. سوره گیان، دینی من دینی تویه.. تو له سمر
هه ردینیک بیت، منیش له سمر نه دینه..

گرنگ نه وهیه من و تو یه کمان خوش ده ویت،
خوش ویستی سه رچاویه زیانه..

سوريش ده زانم، بئيشه ئىسلامى ھەلپار دووه،
چونكە وەكى باست كردووه بئۆھەتا ھەتايە كۆمان
دەكتەوه، دەمان كات بە يەك..)

پاشان خەيالى چەترىكى بئۆھەلداو لەباوهشى
سيئىھەرە كەيدا غەرقى كرد.. خەيال وەكى ھېزىتكى تونىدۇ
نېشى نادىيار، بىرىدە بئۆسەردەمى مندالى..

پۆلى چوارى سەرەتايى بىوو، باوهو دايىھى فيئرى
نويىزيان دەكردو بەرمالىيان بئۆپادەخست و دەيان گوت..
نادەھى رپۇرەگىان نويىز بکە..

ژيانى مندالى چەند خۇشە!! دنيايىھە كى پاك و
يېڭىھەرددە، مىرۇق قەدرى نازانى، ئەو ساتە نەبىن كە
گەورە ئەبىيەت و ژەنگ و ژارى ئەم ژيانە دەيگرىت!!

رپۇرەگەرە كەيتىبىي يەكەميانى ھەلگرت، چاوتىكى
بەبەرگە كەيدا خشاند، نوسراوه!

((گەشتە كەم لە گومانەوه بئۆ باوهەر))

بەخۇشى گوت:

((ناونیشانیتکی زۆر سەیرە! دەلی بۇ من و سۆران
نۇو سراوه!))

بەرگە کەی ھەلدايەوە دەستى بەخویندنەوەی كرد..
خویندنەوە جله‌وی بیرو ھۆشى گرتە دەست.. لە ژورە کەی
خۆیی دوور خستنەوە.. بى ئاگای كرد لەوەی، كەلەنیتوان
چوار دیوارو سەقفيتک دايە.

ھەر بەشىتکى تەواودە كرد، بەبى وەستان، بەبى
ئەملا ولا كردن خۆی فرې دەدایه نىپو بەشىتکى ترەوە،
دەمېتکە بەتهماي كتىپتىكى وايە بىخوینىتەوە..

ئەو پرسىارانەي كەلەمېشىكىدا كەلە كەيانى كرد بسو،
بى وەلام مابۇويىھە، يەك ويىھەك و دوو دوو، لەسەر
سەكۆي مېشىكى دەھاتنە خوارەوە و بۇ يەك جارى مال
ئاوايانلى دەكىد..

كەلە خویندنەوە بۇويىھە، ھەستى بەھەوە كرد
رۇزگارە کەی چوار سەعات لەمەۋپىش نىيە.. خۆى وا
دەدى مەرقۇتىكى ترەو لە دنیايەكى ترەو گەراوەتەوە..
بۇيە بەبى ويستى زمانى كردەوە و گوتى! ((اشەدو ان
دالله الا الله، واشەدو ان محمدًا رسول الله))

به ده سه راوه شاندنه وه چهند جاريکى دى نه و دو
رسته يهی دووباره کرده وه.. پاشان لە بەرگە وه دەستى
کرده وه به خويىندنه وه..

نه يده زانى دنيا شەوه يان رۆزه..؟

خۆره يان تاريکى..؟

نه يده زانى سەعات چەندە..؟

كات درەنگە يان زوو؟

واى هەست دەکرد، رېبوارىكى ليسو وشكى گەرو
وشكى، زمان وشكى بىابانىكى لماویه و، پاش تىنسو
بۇونىكى دوورو درىز، كارىزىكى دۆزىوھە و بىنى پىسە
ناوه و نايھوئ بەم خىرايىھ وازى لى بىتى..

ئەم جارەيش داي نەنا تا تەواوى کرد.. كە گەيشتە
كۆتا لاپەرە دوا ووشە خويىندە وه، خەندەيدەك گرتى و
گوتى:

1) سۆرەگىان، سوپاس بۇ نەو خوا گەورەيە كە
تۆي بە من ناساند.. چونكە ئەگەر من تۆم نەناسيايە و
نەبوونىايەتە خوشە ويستى يەكترى،

ھەرگىز شەم رېتگەيە مان بەم شىيۋەيە نەدە دۆزىوھە
بەھەر حال..)

ههستایه سهربی و پهنجدره کهی لادا، بهرز بدرزی
بۆ ناسمان و ئەستیزه گەشاوه کانی نوارپی و گوتى!

١١ خوايە گیان.. پەيمان بى لەمەو دوا بىمە
سەربازىكى ئەم ئىسلامەي كەبه ديارى بۆ ئىتمەي مرؤقت
ناردووه..

ئەم ئىسلامەي كە فيرى ئەوهمان دەكات چۈن
مرؤقايدەتى خۆمان بپارىزىن..

خوايە گیان.. پەيمان بى پەيمان...)

پاشان وردتر، لە ناسمان و ئەستیزه و تىشكە سپى و
جوانەكان راما.. راما تاسنورى خۇونىگىردن!!

۶

مانگی پینجی هزارو نوشهدو هشتو حهوت،
 تارای سهر پهچه می هله بجه، بسو به ید کپارچه
 خوین..

لهم مانگهدا، خه میکی ره ژویی، ره شن، چلکن،
 وه کو با یه قوژ به سهر هله بجهدا ده فری..

نهو خه مه لیله هله لمی زونگاوی تاوانی به عسی
 دیوه زمه یه، له ژیر تینی بلیسه و گری هه ناسه می هر ژشی
 هله بجهی ژیر پی خراودا، به رد هوا م به رز ده بیته وه خوی
 ده گدیه نیته را سه ری خانووه کانی شار، له ویدا ده بیت به
 گواله ههوری نا شرین، سه رو مل خوار، چاو ده په پری
 و..

ئیوارانیش، کەخۆر کۆتاماجى لوتکەی بىرلىرى
كەزەكەي پۇزشاوا دەكات و، بەجىي دىلىت، نىتر
گەوالە ھەورە كان باوهش بە يەكتريدا دەكەن و، لە
خودى خۆياندا چې دەبنىھەوھ، چېبۈونەوھ يەكى ترسناك..
پاشان بارانيان شەستە دەكات و دەبارى..

ئاااايى لە ناشىرىنى ئەم بارانە..!

ئاااايى لە ليقنى ئەم بارانە..!

ھىچى لە بارانى ئاسايىي ناكات.. دلى ھىچ جوتىارو
مەزرايدە خوش ناكات..
لەم مانگەدا،

ھەلەبجە لە رۇندىكىيىكى گەورە دەچى،
لە ھەناسەي داپىكىيىكى جىگەر سووتاو دەچىت!!
مرۆفەكان ماتن، كىپن.. چونكە چۆلەكەي
خەندەكانيان، كەوتە ژىر نوكى نىزەي بەعسيان.. ھىشتا
جىنگاى پەلە خوتىنى سەر جادەكان و بۆ شايەتى ئازارو
ئەشكەنچە ھەر ماون و بۇنيان دىت..
مرۆفەكانى ھەلەبجە زەردىن زەرد..

چونكە لەم مانگەدا، پايز بۇو بە مەلبەندىكى
ندوھوئى و لە رۆحياندا تەقىيەوھ.. تەقىيەوھ و سادەترين

نامهواری به هاری نه هیشت.. تا نیستایش گه لاکان هم
رالهیانه..

ناماًی لهم سروشته جوانه چی به سدر هاتوره...!!
نهم زنجیره شاخهی بالامبوق شتروی و سورتنه، بو
نسر بارانی شار ده کهن...!!

***

***
لهم مانگهدا به عس لادیکانی دهورویه ری شاری
ناواره دهربه ده رکرد، خه لکی له مه زراو ناوو
نیشتمانی باب و بآپیریانی دابری..

خه لکی هه له بجه به مه رازی نه بعون.. ناخر ئهم
گوند نیشینانه چ تاوانیکیان کرد و دهربه ده رو ناواره
ده کرین..

کورپانی شاری اخی بعون، را پهرين.. له
۱۹۸۷/۵/۱۲ دا، کویونه و هاتنه سدر جاده کان..
بهیده که ده نگ، هاواری پوخاندنی تهختی زورداری و
سته میان بهرز ده کرد و ده..

ژه ندرمه کانی بعس لولهی تفه نگه کانیان نایه سدر
دلیان و دهیان شورش گیرو نازادی ویستیان شه هید کرد..

دو اتر فرۆکە کانیان هات و گەپە کى کانى عاشقانیان
 کرد بە خۆلە میش نەو کە سانەیش کە گیران، شەوی
 بردنیان بۆ سەرەوەی شارو جالى گەورە گەورە یان بۆ
 ھەلکەندن و بەزیندۇویی خۆلیان درا بەسەرا،
 بىزىندارە کانیش ھەر لە خەستەخانە کۈژرەن..

پاشان ژەندرمە کانى بە عس، ھېرشیان بىردى سەر
 مزگەوتە کان و، ھەرچى موکە بەرە بۇو، بەپۇزى نیوھەپۇز و
 بەبەرچاواي خەلکىيەوە دىيان.. ئەمە چۆن دزىيە كە !!

خەلکى شار تىنگە يىشتىن ئەوە ھەنگاوى يە كەمى
 بە بىابان كەردىنى ھەلە بىجەيە.. بۆيە بېرىارى بەرگەريان داو،
 زۆرىيە زاناکان و لاوه کان رۇويان كەردى شاخ !!

★★★

★★★

★★★

ئىستا ((۱۱/۵/۸۷)) تەو كەيوان و سۆرانىش
 لە كەبابخانە كۆنه كەي جارانى ھەلە بىجە دان.. لە سەر دوو
 كورسى و بەرامبەرى يەك دانىشتۇون و نان دەخۇن:

- (1) كاڭ سۆران: من و باوكم: كەدەھاتىنە ئەم شارە،
 ھەر لەم دوکانە نامان دەخوارد.)

- ۱۱- دوکانیتکی خوشە(.))
- ۱۱- ترسام ئەمیش ساروخىتکی بەر كەوتىپ(.))
- ۱۱- بەعس درېنده يە.. خۆكانى عاشقانت دى چى لى
كەدۋە ؟!!))
- ۱۱- زۆر دەترسم، ھەموو شار والى بىكەت))
- ۱۱- منىش ھەمان ترسىم ھەيە.. دلەم وام پىئەلىت،
ئەمە كۆتا جاربىوو ئىتىر ھەلەبجە بىيىن))
- ۱۱- منىش دەلىم نە.. ان شاء الله))
- كەلەنان خواردن بۇونەوه شاتىنە ددرى:
- ۱۱- كاڭ كەيوان لەكۈي نويىزى نىوەرۇ بىكەين))
- ۱۱- لەمزرگەوتى دار السلام))
- ۱۱- لەكۈيدايە؟))
- ۱۱- لەنزىيىكى سىينە ماكەدaiيە، كاڭ عبد الرحمنىش
لەوى دەرس دەلىتىوھ.. وا بىزانم ئىستا لەوىن.. باپرۇن،
ھەر دووكىيان بەرەو مزرگەوتى شۇرۇ بۇونەوه..

***

***

***

ھەر وەكىو جارى پىشىوو، قوتا بىيە كانى كاڭ
عبدالرحمن لەبىر كەيوان ھەستانەوھ.. وەلى ئەمچارە

کهیوان له باوهشی ده گرتن و نه ملاولای ماچ ده کردن..
سۆرانیش هەروهەا..

عبدالرحمان گوتى: - ((لە كەيەوە ھاتوون؟))
- ((نزىكى دۇر سەعاتىك دەبىت.))
- ((نەي لە كۆئى بۇون!))
- ((حەزمان كرد سەرىتكى كانى عاشقان بىدەين!))
- ((رۈيشتن؟))
- ((بەلىنى))
- ((بەچاوى خۆتان بىنىتىان؟))
- ((بەلىنى بىنىيمان.))
- ((خوا پەحمى كرد، ئەگىنا ھەورامانىش زىنده بە
چال دەكرا))
- ((ھەورە .. بۇ؟))

کهیوان تەماشايەكى پې لە خۆشەويىستى ھەورامانى
كىردو لىتى ورد بۇويەوە، ئەو سەھرى داخست..
عبدالرحمان گوتى:

- ((دواي بىز دەگىرمەوە .. زۆرمان نەماوه لە
قورنان خوپىندن بىبىنهوە .. تەنها دلىرۇ سەركەوت مساون..
بىخۇپىنин!))

- (نهی بۆ نایخوینن، ئىمەيش حەز دەكەين گوتىمان
لې بىت))

- (مەبەستم ئەۋەيە بىرىستان نىھ؟))

- (نانمان خواردۇوھ(.0.))

- (لەكۈئ!))

- (لە بازارپ))

- (دىسان بەزمە.. باشە كى پىتى گوتىن نان بخۇن،
لاحول ولاقوة الا با الله..?))

- (بىرىتى پىتى گوتىن..))

- (نهى بۆ نەھاتنەوە بۆ ماللهوھ؟))

- (ئاھىز زانىمان لېرە دەرسىت ھەيە، بۆيە نەمان
ۋىست لە خەيرە كەت بىكەين))

عبدالرحمان سەرتىكى راوهشاند، وەكىو بلىتىت..

يىدەنگت كىردىم.. پاشان دوو قوتابىيە كە قورئانىيان خوتىندۇ

لى بۇونەوە.. خۆيان نامادە كىردى بۆ نامۆزگارى..

عبدالرحمان بە ندرەمە پىتكەننىتىكى نقىندارانەوە گوتى:

- ((كاڭ كەيوان فەرمۇر.)))

- ((بىرقىن؟)))

- ((رۇيىشتىنى چى؟)))

- ((نهى تۆ نالىتى فەرمۇر؟)))

- ( ) نه لیم فه رموو نامؤزگاری مان بکه.. نمهه نیمه
 قوتا بیه کان چون چاوه پیشی نامؤزگاریه کانن)
- ( ) نه خیتر.. نه مجاره من گوی ده گرم و ده بسته تر
 بفه رموویت))
- ( ) نمهه ههر نابی !))
- ( ) بتو جی ؟))
- ( ) نابی و تهواوا))
- که یوان ناوری دایه وه بتو لای ههورا مان د پیشی گوت:
 - ( ) کاک ههورا مان تو حه که م به من قسه بکه م یان
 کاک عبد الرحمن ؟))
- ههوره چند خهنده دیه کی شهر من هاته سه ر لیوه گانی
 و گوتی:
- ( ) ناخربه حه که می من رازی ده بن ؟))
- ( ) نهی چون))
- ( ) که واته ماده م کاک عبد الرحمن پیشی خوش، تو
 قسه مان بتو بکه .))
- که یوان بتوی خنایه وه و هی پیشی نه گوت، سه ری بتو
 خواره وه بهر دایه وه و له دلی خویدا گوتی:

۱۱- چى باس بکەم..؟ چى باس بکەم..؟ ئا.. زۆر
تۈنچاوه بۇيان...!)

پاشان ناوى خواى هيئناو گوتى،

۱۱- حەز ئەكەم كەمېتىك لەم ئايىتە بدوئىن.)

(ولا تهنووا ولا تخزنوا وانتم الاعلون ان كىتم
ئۇمنىن...)

بۇيەك سات پىتلۇھ کانى ئايىھسەر يەك و كردىيە وەو

ئىرانە دەستى كرد بە راۋە كردىنى ئايىتە كە.

تیپین:

خوینته ره خوش ویست له او هیه کی نقد نزیک دا
چاره رو اني به شهه، ۱۹۸۰م بکه، به پشتیوانی خواهی گه وره
ل هکه ویته به ره است تائه و کاته خوات اه گهه..

عاصی باخه وان

سلیمانی / رعایه

۱۹۹۸/۱/۱۳